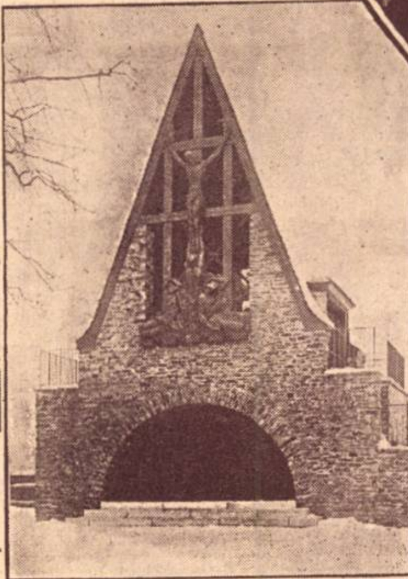
CURIOZITATI

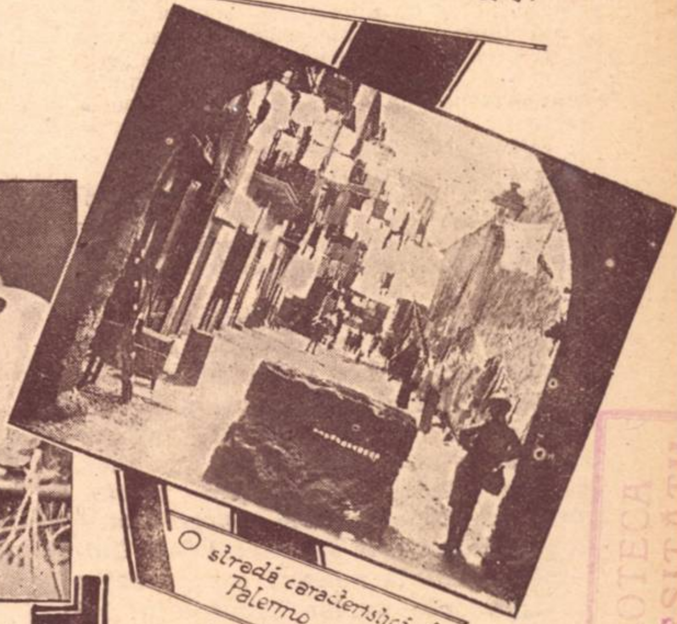

La o școală din New-York, copiii învață alfabetul la mașina de scris. Procedeul a dat rezultate uimitoare

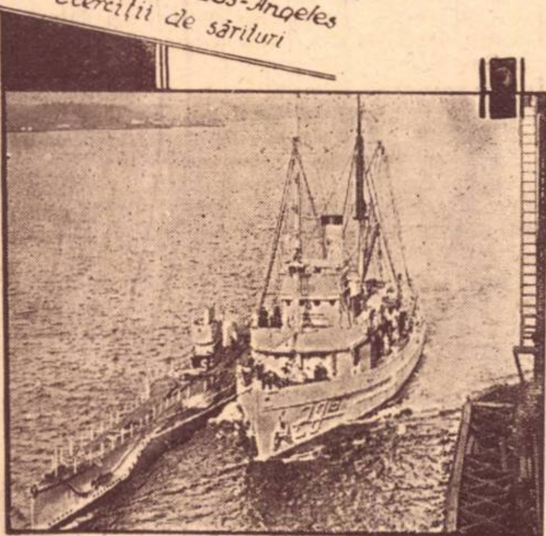

Un stil curios de biserică a eroilor din Bavaria.

Pacientele unui institut de astmatici cu noile măști pentru vindecarea acestei boli.

Pompierii din Los-Angeles fac exerciții de sărituri

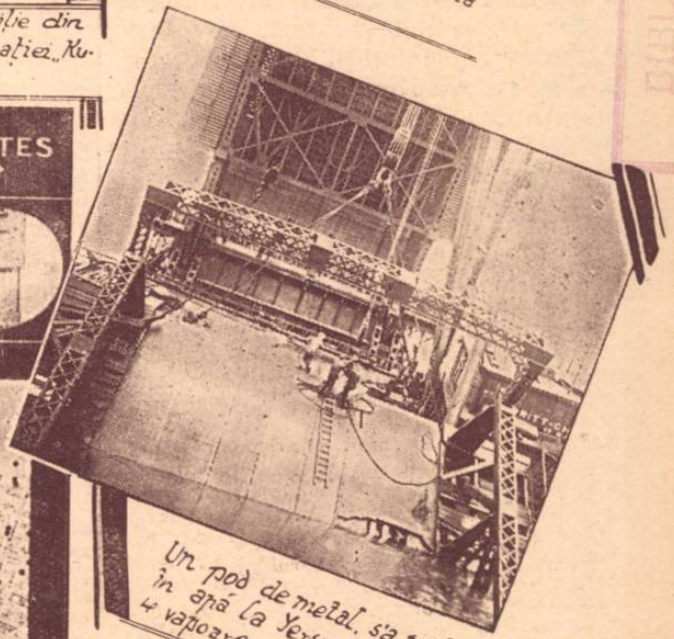

Oile de mai sus, expuse la o expoziție din Londra, par a fi membre ale asociației „Ku-Klux-Klan-ului"

O stradă caracteristică la Palermo

Submarinul american S.4. scufundat de curând, este dus la reparat, după ce a fost scos de curând.

Un indicator al farmaciilor, de serviciu la Paris

Un pod de metal, s'a prăbușit în apă la Yersey-City, avariind 4 vapoare.

„Realitatea Ilustrată" trimite pe „Miss România" deadreptul la Galveston.

Galveston, un oraş în peninsula Florida, statul Texas (Statele-Unite) este sediul **„Asociaţiei pentru cultivarea frumuseţii"** (International Pageant of Pulchritude, Inc).

Această asociaţie, fondată acum 11 ani, cu scop pur estetic, perfect moral şi larg omenesc, a fost alcătuită de către următoarele instituţiuni:

„Chamber of Commerce", „Young Men's Progressive League", „Merchants Association", „Boosters Club, „Beach Association", Advertising Club".

La început, asociaţia a organizat concursuri de frumuseţe între Statele Americei de Nord. In anii din urmă, dovedindu-se un interes crescând pentru acest soi de întreceri, concursurile s'au extins, transformându-se în întreceri anuale internaţionale.

Pe rând au fost invitate să participe la concurs frumuseţi din diferite state ale Europei: Franţa, Germania, Belgia, Luxemburg, Elveţia, Danemarca, Spania, Portugalia, precum şi reprezentante ale Indiei, Australiei, Braziliei, Argentinei, etc.

In anul trecut au participat la concursul internaţional de frumuseţe 49 de state.

Intrecerile au loc în fiece an vara, dela 8—12 Iunie şi pompa cu care se desfăşoară determină ca nu numai noul continent dar toată lumea civilizată, să-şi aţintească o clipă privirea asupra acestui concurs mondial. Se înţelege deci uşor cât de important este pentru o ţară, ca printre concurente să figureze şi o reprezentantă a ei, şi câtă glorie dacă aceasta reuşeşte să se plaseze printre cele 11 premiate.

Premiata primeşte numele de „Miss Universum", adică cea mai frumoasă din lume, împreună cu daruri de mare preţ: 25 mii dolari, un trofeu de argint, bijuterii, etc.

MISS ROMANIA

Până în anul acesta, ţara noastră n'a fost invitată să participe la un asemenea concurs internaţional.

Dându-ne seama de câtă propagandă cu adevărat eficace s'ar face, în străinătate numelui de român, prin participarea unei reprezentante a ţării noastre la concursul dela Galveston, revista noastră a provocat o invitaţie din partea comitetului lui „International Pageant of Pulchritude". D. Willett L. Roe, directorul executiv al societăţii din Galveston, a dat autorizaţie exclusivă revistei „Realitatea Ilustrată" ca să aleagă pe „Miss România" trimiţându-ne şi toate instrucţiunile necesare.

CUM SE VA FACE ALEGEREA

Dorind ca rezultatul alegerii să fie cât mai real, adică să alegem de fapt pe cea mai frumoasă fată din cuprinsul României Mari, noi am instituit un juriu central, alcătuit din următorii : Preşedinte : d. Prof. Tzigara Samurcaş, directorul fundaţiei „Carol I". Membri : d-nele Alexandrina Cantacuzino, preşedinta societăţii ortodoxe a femeilor române şi Maria Giurgea, societara Teatrului Naţional şi d-nii : L. Rebreanu, preşedintele societăţii scriitorilor români şi directorul general al Teatrului Naţional ; F. Storck, sculptor ; Al. Mavrodi preşedintele sindicatului ziariştilor, I. Steriade, directorul muzeului „Kalinderu", N. Batzaria, fost ministru ; secretar : Nic. Constantin, directorul revistei „Realitatea".

In fiecare capitală de judeţ sunt instituite comitete judeţene.

Oricine împlineşte condiţiunile publicate mai jos, este îndemnat să trimită la redacţia revistei „Realitatea Ilustrată" o fotografie, de dată mai recentă (de profil sau de faţă) cu următoarele indicaţiuni precise : Numele şi pronumele (pseudonime nu se admit), adresa, ocupaţia, vârsta, înălţimea, talia şi greutatea.

Această fotografie slujeşte la o primă alegere a acelora care îndeplinesc condiţiunile. Acestea vor fi invitate personal ca să se prezinte la dată fixă în faţa comitetului judeţean din capitala de judeţ.

Fiecare comitet va alege pe cele trei candidate mai frumoase care vor fi fotografiate. Fotografiile vor fi trimise juriului central din Bucureşti, ce va face clasificarea, hotărind care e cea mai frumoasă din judeţ. Vor fi alese astfel 72 de frumuseţi judeţene, şi acestea vor căpăta titlul de : „Miss Argeş", „Miss Ilfov", „Miss Constanţa", „Miss Cluj", „Miss Tighina", etc.

Dintre cele 72 de frumuseţi judeţene, juriul central va alege mai întâi cele 9 frumuseţi regionale : pe „Mis Banat", „Miss Ardeal", „Miss Maramureş", „Miss Oltenia", „Miss Muntenia", „Miss Dobrogea", „Miss Moldova", „Miss Bucovina" şi „Miss Basarabia". Dintre ele, însfârşit, juriul din Bucureşti va decide care să fie „Miss România" şi să plece la Galveston.

Cine vrea să candideze, trebue să trimeată la redacţia noastră din str. Sărindar No. 12, fotografia cu datele menţionate mai sus, cel mai târziu până la 15 Februarie. Până la 1 Martie vor avea loc alegerile judeţene, iar la 15 Martie alegerea generală va fi terminată.

Mamele sunt datoare să îndemne pe fetele lor să se prezinte la acest concurs, care, pe lângă scopul patriotic, înalt, pe care-l slujeşte, înseamnă totodată posibilitatea unei situaţiunii nesperate. Căci, în afară de faptul că despre alesele diferitelor state vorbesc toate ziarele şi revistele din lume, că fotografiile lor sunt răspândite pe tot globul, ofertele caselor de filme întrec orice închipuire, şi chiar dacă aleasa nu vrea să primească angajamente la cinematograf, simpla ei apariţie în faţa publicului american, îi produce o avere considerabilă, care să-i asigure restul zilelor. Din câteva apariţii pe scenă, „Miss Universum" din anul trecut, a câştigat mai bine de 4.000.000 lei.

CONDIŢIUNILE

La concursul nostru pentru titlul de „Miss România", poate participa orice tânără, în vârstă dela 16—25 ani, necăsătorită, care se bucură de o reputaţie morală bună şi nu exercită vreo meserie, în care să-şi pună în valoare frumuseţea. (artistă, figurantă, manechin, etc.)

Se ţine seamă atât de perfecţiunea trăsăturilor cât şi de frumuseţea liniilor, de graţia mişcărilor şi gingăşia înfăţişării.

Candidatele, la prezentarea în faţa comitetului sau juriului din Bucureşti, nu trebue să poarte corset sau brasiere, sau să fi întrebuinţat fard; sunt obligate să defileze îmbrăcate în rochii cât se poate de simple, care să permită aprecierea liniilor.

„MISS ROMÂNIA"

Pe baza unei propuneri pe care d. de Waleffe, **redactor al ziarului francez „Le Journal" a făcut-o la Gaveston, d. Willett L. Roe, ne-a trimis o scrisoare, întrebându-ne dacă dorim să prezentăm pe „Miss România" la un concurs preliminar la Paris şi apoi s'o trimitem împreună cu celelalte candidate la Galveston, d. de Waleffe intenţionând să aleagă în capitala Franţei, dintre candidatele europene, o „Miss Europa". Intrucât lucrările concursului nostru nu se pot termina până la 1 Februarie, când va fi alegerea dela Paris, am răspuns d-lui Willet L. Roe, că noi renunţăm la concursul preliminar şi că vom trimite pe „Miss România" deadreptul la Galveston.**

„Miss România" — împreună cu mama ei sau o însoţitoare — va pleca din Bucureşti pe ziua de 1 Mai. După câteva zile de popas la Paris, va pleca pe la Havre în ziua de 9 Mai 1929, cu un vapor special, dintre cele mai luxoase, care îmbarcă aci pe reprezentantele statelor europene, împreună cu însoţitorii sau însoţitoarele lor.

Această călătorie, care se face cu adevărat ca în basme, ar trebui ea singură să ademenească pe toate fetele, care se simt frumoase, să se prezinte la concurs.

„Miss României" i se pregăteşte în mod special, — de către cele două milioane de români cari trăesc în America, — o primire entuziastă.

Intr'adevăr, iată ce ne scrie printre altele d. Vasilescu, **din Galveston.**

Galveston, Texas, 15/11 1928

Dragă d-le Constantin,

Astăzi, cu o mare bucurie, am văzut că ai scris la d. Roe, preşedintele de aci, dela „Beach Association", că vrei ca să trimiţi o fată frumoasă ca reprezentantă a României, aci, la parada care are să aibe loc în luna Iunie 1929.

Iţi spun drept, asta este cea mai mare fericire şi cea mai mare propagandă pentru ţara românească şi cred că ea are să aibe norocul să ia premiul I la paradă, — care este de peste 300.000 lei.

Am vorbit cu câţiva romåni, şi vom trimite fotografii şi invitaţii la toţi românii in America, să vie aici s'o vadă. Acum un an de zile şi anul acesta, au venit aici din toate părţile din America, peste 250.000 de persoane, ca să vadă fetele europene, (sau cum se zice frumuseţile Europei) şi din 9 fete din Europa, 4 au luat premii mari.

D-le Constantin, te rog sau vă rugăm, alegeţi o fată frumoasă de 17 ori 18 ani, nu prea grasă sau slabă, şi să aibe corp frumos şi picioare asemenea. Costumul său-i fie frumos, căci venind aci la Galveston cu vaporul, o vom primi noi şi cred că după o zi sau două, are să meargă în excursiune cu celelalte fete europene, prin America. Pe lângă fetele din Europa, vor pleca în acest turneu, şi o fată din America de Sud, precum şi 30—35 reprezentante ale Statelor de Nord.

Ştii foarte bine că în New-York sunt 200.000 de romåni, în Ohio 200.000, în Cleveland 300.000, în Indiana 100.000, plus Canada cu 250.000 şi cu alte state, ceeace race 2 sau 3 milioane de romåni şi cari sunt doritori să vadă o fată romåncă luând premiul de frumuseţe special, când ştim că asta este singura paradă care se ţine odată pe an în toată America. Te rugăm deci, să faci tot posibilul ca să alegi pe cea mai frumoasă copilă din ţară.

D-le Constantin, am văzut jurnalele, şi vă voi trimite abonamentul pe un an de zile. Cred că voi putea primi aci, revista d-tale, la care sunt foarte mulţi români de aci abonaţi.

D. Roe îmi spune că are să-ţi trimeată fotografii şi instrucţiuni asupra concursului. Până atunci rămân al d-tale prieten din depărtare şi te rog încă odată în numele tuturor românilor din America, să ne trimeţi aci, pe cea mai frumoasă fată din ţară, care se va găsi între noi, ca o prinţesă.

Al vostru prieten cu dragoste

GEORGE VASILESCU

2419 L. Galveston Texas U. S. A.

După ce vor vizita New-York-ul şi câteva oraşe din America, candidatele se prezintă la Galveston.

Programul festivităţilor de aci şi programul concursului propriu zis, cu banchete şi baluri, l-am publicat în numărul trecut al revistei noastre.

Adăogăm că atât „Miss România" cât şi mama sau însoţitoarea ei, sunt întreţinute în chip princiar, în tot timpul şederii lor în America.

Este aproape neîndoios, că „Miss România", aleasă de noi va obţine un premiu — nu fără temei e recunoscută ţara noastră pentru femeile ei frumoase, — şi atunci dacă va voi, va accepta acolo pentru câtva timp, unul din numeroasele angajamente ispititoare ce i se vor oferi.

Intoarcerea în Europa se va face cu vaporul „La Salle" în aceleaşi condiţiuni princiare.

Dela Havre, „Miss România" va fi condusă de noi, înapoi în ţară.

Tinerelor! Participaţi la concursul „Realităţii Ilustrate" şi trimiteţi cât mai degrabă fotografiile voastre, iar voi, mamelor, îndemnaţi copilele voastre, să nu treacă nepăsătoare pe lângă norocul ce li se iveşte în cale.

Serbarea Bobotezii în Capitală

Preoții, pornind în procesiune, spre cheiul Dâmboviței, cu Sfintele Icoane

Bătrânul LUNGU, prinde crucea sfințită, pentru a 48-a oară

Inalta Regență și membrii guvernului, urmând cortegiul, spre biserica Zlătari

Defilarea corpului ofițeresc din Capitală, în fața bisericei Zlătari

A. S. R. Principele Regent NICOLAE, primește defilarea trupelor, în fața bisericei Zlătari

A. S. R. Principele-Regent NICOLAE, întreținându-se cu atașații militari străini

GENTIL

Intr'un mare bazar din Paris, un domn constată că i-a dispărut nevasta de lângă dânsul. Umblă încolo și încoace s'o caute.

Un funcționar îl întreabă:

— Cu ce vă putem servi?

— Mi-am pierdut nevasta.

— Poftiți la etajul doui, stânga, la secția de articole de doliu.

INALTA REGENȚĂ, d. IULIU MANIU și vicarul Patriarhiei, PLATON CIOSU, coborînd scările spre apa Dâmboviței

3

Dragodan se îmbrăcase ca un cinstit negustor și plecase spre București, să cumpere praf de pușcă și merinde. Așa ne spusese nouă, cel puțin. Iată că peste vre-o două ceasuri, auzirăm pocnete de pușcă în spre poiană. Dădurăm fuga și ce să vezi? Dragodan al nostru era lângă stejar, cu un pistol în mâna dreaptă, iar cu stânga ținea de păr pe Vidra. Lângă ei era întins mort, cu fruntea găurită, Sandu Haiducul

— „A! Câinii! striga Dragodan. Veniseră să mă jefuiască! Da' veghez! Eu veghez! Nimeni n'o să-mi fure comoara!... Sunt lângă ea... mereu!... mereu...."

Era spăimântător în clipele acelea, căpitanul nostru. Ochii îi svârleau flăcări, din mijlocul părului amestecat cu barba.

— Ți-ai văzut ibovnicul, năpârco? striga el, sguduind cosița de aur a Vidrei. Uite-ți ibovnicul... l-a luat dracul! Vrea să-mi fure și lădița... Da' lădița e mai credincioasă ca tine, năpârco! Lădița m-a chemat într'ajutor... Dela șapte poștii mă cheamă lădița, când vrea cineva să mi-o desmierde! Ha! Ha!... V'ați înșelat amar!...

Dragodan urla, Vidra urla și ea:

— Popa dracului! Pocitură! Te urăsc! Te dispreţuesc! Mi-e scârbă de tine, urs răspopit!

Apoi, se aruncă la pământ, îmbrățișă pe Sandu, sărutându-l și desmerdându-l cu glas duios:

— Puiul meu! Dragul mamei! Iubitule! Suflete!

Dragodan vru s'o smulgă din îmbrățișarea mortului. Dar Vidra scoase un junghiu din brâul lui Sandu și-și tăie beregata. Sângele țâșni gâlgâind și-o acoperi toată.

Acestea se petrecură cât ai clipi din ochi, Dragodan rânjea. Se uita la groapa pe care o săpase Vidra cu Sandu și care era la un pas mai departe de locul unde îngropasem noi lădița. Apoi împinse cu piciorul cele două leșiuri și le prăvăli în gaură, râzând:

— Așa e când își sapă omul singur groapa! Măi copii!... Aruncați pământ peste tovarășii de odinioară, acoperiți-i bine, că vreau să întind o horă mare pe mormântul comorilor mele.

Și Dragodan începu să cânte:

Foae verde foi de flori,
Am avut două comori!...
Una mi-au furat-o furii.
Alta beznele pădurii...

După ce sfârși de cântat, căpitanul ne zise:

— Mă copii, m'am răzbunat! Acum sunt liniștit...

M'am săturat de viața asta... M'am săturat să tot vărs la sânge omenesc și s'adun bogății...

Hai, băeți, hai să plecăm din pădure, să ne facem oameni de treabă. Sunteți tineri, mai aveți mult de trăit și ar fi păcat să vă prăpădiți viața prin întunecimile codrilor... Duceți-vă pe la casele voastre. Na-vă bani! Insurați-vă, cumpărați-vă pământ, boi și plug și trăiți în pace!

„Uitați pe căpitanul vostru și viața ce ați dus-o cu el împreună. Și'n liniștea căminului vostru, rugați-vă pentru Dragodan!

Mă duc și eu de aici...

M'oiu face popă iar, sau vreun călugăr prea cuvios. Sau poate că am să mă însor și eu, să trăesc viața plugarului cinstit în vreun sat depărat... Hai duceți-vă cu bine!"

Dragodan ne dete câte o mână de galbeni la fiecare, ne sărută și ne mai zise:

— Să păstrați taină mare de toate isprăvile noastre, măcar o jumătate de veac de-aci 'nainte! Uitați-mă! Și mai cu seamă, nu încercați vreodată să-mi furați comoara îngropată aici, căci eu veghez!.... Auziți? Veghez!

Toată lumea o să creadă că sunt departe, că poate am murit, dar mă jur pe mormânul părinților mei, că umbra mea va da ârcoale veșnic stejarului acestuia!

Nu v'apropiați de comoara mea — dacă vi-i dragă viața!...

Și iarăș începu să urle Dragodan:

„Haiduce Stan! mai zise el, luându-mă in brațe.

„Ai fost întâiul meu tovarăș — vreau să mă părăsești cel din urmă!".

Și, cu mine'n brațe, se uită cum se duceau, unul câte unul, cei douăzeci de frați de cruce.

Apoi ne despărțirăm și noi...

. . . .

Au trecut ani de-atunci.

Mi-am mai văzut din când în când vechii prieteni de haiducie. Unii erau plugari, alții negustori, ba doi din ei ajunseseră chiar zapcii.

Ne-amintiam de frumoasa Vidra, de întunecatul căpitan, pe care nimeni nu-l mai văzu vreodată.

Unii spuneau că Dragodan trăește încă, în singurătatea pădurii, veghindu-și comoara din poiană și omorând pe cei ce încercau s'o desgroape.

Niște babe povesteau c'ar fi întâlnit în pădure un călugăr bătrân, care aducea la chip cu vestitul haiduc... Sihastrul le däduse bani mulți și le sărutase mâna de bucurie c'a văzut ființe omenești.

Mulți ani în urmă, s'au găsit oameni ucisi, la poala stejarului trăznit, alături de-o groapă abia săpată. Și eu cred că pe toți îi omorîse Dragodan, care-și păzea comoara, după cum ne vestise în ceasul despărțirii...

„De-aceea zic, măi oltenilor, ascultați sfatul meu; feriți-vă de ispită... Mai bine lungiți puțin drumul, ținând cărarea din pădure decât să tăiați în două poiana blestemată.

Neagu și Stroe porniră la drum, cu inima strânsă. Un câine lătră prelung a pustiu, sub bolta verde și răsunătoare, sub stelele multe. Nesfârșite singurătăți plutiau pe țarini. Neagu și Stroe se simțeau pitici, între cerul fără margini și câmpia rotundă.

— Măi frate, mai bine stam să petrecem noaptea cu ceilalți oameni. Plecam în zori! zise Stroe.

— Nu-ți fie frică... ce dracu! îi răspunse Neagu. In două ceasuri tăiem pădurea și am ajuns la Olt... N'avem nici o poștă pân'acolo!

Dar vorbele lui Neagu tremurau în văzduh.

— De ce s'a schimbat glasul... Par'că ți-ar fi sete.

— Par'că... Nu sunt învățat cu plosca și astă seară, băui cam mult. Vinul roșu îți usucă gâtul... Mai bine nu ședeam...

Căprioara aia friptă... povestea cu haiducul... Comoara din poiană... Imi cam vâjie capul...

Pădurea se apropia. Incepu să se audă foșnetul frunzelor.

Cei doi țărani se'nfiorară. Intâia oară în viața lor, îi înspăimânta un codru, cu nenumărații osteni nemișcați, cu stejarii vii, cari murmurau din mii de guri și făceau semne cu miile de brațe fremătătoare.

Mai ales Neagu, — care de mic copil, se speria de orice umbră și se credea prada hoților și duhurilor rele, — era mai înfricoșat, își pipăia punga din brâu — munca lui de toată vara, vreo două sute treizeci de lei — și tremura tot, ca nu cumva să-l despoaie cineva.

De hoți îi era frică?... Par'că nu... Hoții sunt oameni ca toți oamenii... Poți fugi de ei, îi poți îmblânzi și la nevoe te lupți cu ei... Neagu se temea de altceva, mai primejdios... Poate de fiare. Nici de fiare... Avea securea pe umăr și nu odată se măsurase cu lupii și cu urșii...

Atunci de ce-i era frică?... Poate de duhurile rele... de spaimele pădurei... de mogăldețe și de vârcolaci, de arătări cu ochi de foc... de vrăjitoare... de flacările verzui... de sufletele nepotolite ale morților... de stârvurile care se scoală și călătoresc printre copacii putregăiți. Il înspăimânta...

— Comoara!... — zise Stroe, dintr'odată. — Ce-ar fi dac'am desgropa comoara?

— Ai înnebunit?... strigă Neagu, înfricoșat... Ce vorbești așa prăpăstii?

Stroe fu uimit de uimirea lui Neagu.

De vre-un sfert de ceas, câtă-vreme tovarășul său se gândia la stafii, Stroe, fără să-i pese de țipetele bufnițelor sau de murmurele tainice ale codrului, se gândia cum să puie mâna pe lirele turcești din pungile cusute cu fir, pe inelele strălucitoare, pe salbele nepreţuite, pe crucile bătute 'n nestimate, pe sfintele potire adăpostite în lada lui Dragodan.

El auzia zornăit de aur — în vreme ce lui Neagu i se părea că legănarea unei ramuri scârțâia ca picioarele unui strigoi, călare pe cosciug.

— Mai bine ți-ai vedea de bănu'ii tăi din pungă, mă băete! Nu mai face pe grozavul! zise Neagu, căruia îi clănțăneau dinții.

N'o să găsim tocmai noi comori, acolo unde și-au mai frânt gâtul alții mai breji.... Mai bine fă-ți cruce și zi „Doamne-ferește!"

Neagu se închină, scuipă și se scutură: „Piei Satano".

Stroe râdea.

— Te-a speriat povestea moșului... Cum să mai trăiască Dragodan? Nu e nimeni în pădure. Hai să ne încercăm norocul. Pân' la ziuă, avem vreme. Dacă nici acum nu ne-om pricopsi, apoi nu ne mai pricopsim nicio-dată!

M'am săturat să mă ardă soarele toată vara pentru două sute de lei...

...Și tu t'ei fi săturat mai frate! Când dracu o să mai ai și tu boii tăi, plugul tău, pământul tău?!... Până când ai să lucrezi tot pentru alții? Nu facem nimănui, nici un rău...

— Mi-e frică! suflă Neagu...

— Frică? De cine?

— Nu știu... Mi-e frică...

Dar Stroe nu se lăsă.

— Treaba ta. Ia-o înainte, ascunde-te, dacă vrei, sau culcă-te. Eu mă duc să sap. Uite și poiana.

Copacii se răriseră. Par'că se mai luminase ceva. Ajunseră în poiană. In mijloc se înălța stejarul trăznit. Dar vedenia lui nu era înfricoșată, ți-era mai mult milă de bietul copac mort, despuiat și negru, în mijlocul pădurii vii și tinere, sub stelele vesele.

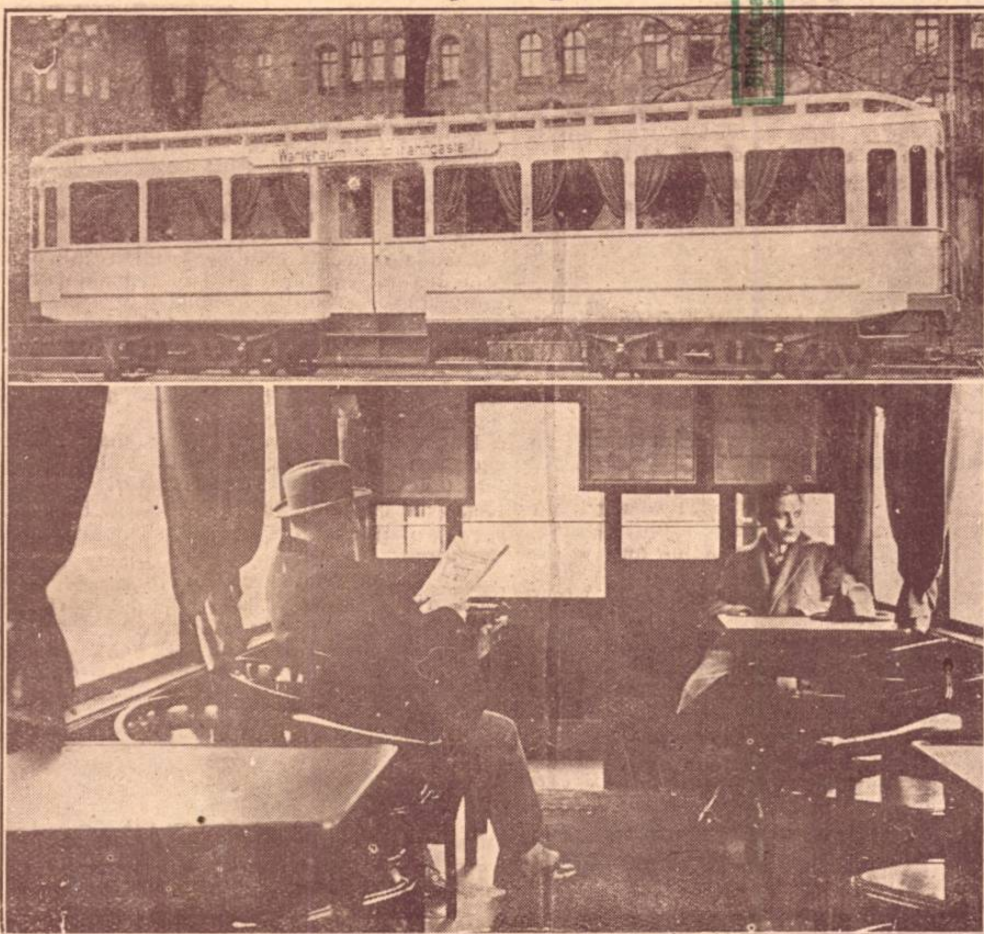
— Ce zici? întrebă Stroe.

— Să încercăm... răspunse Neagu.

Se uitară împrejur, ca niște hoți și intrară în poiană, cu pași măsurați, par'car fi intrat într'o apă.

(Va urma)

O inovaţie practică

Societatea comunală a tramvaielor din Düsseldorf (Germania), după ce a pus în funcţiune nouile vagoane electrice, a constatat că halele de adăpost ale acestora, deveniseră neîncăpătoare.

Atunci s'a gândit să dea o nouă utilizare cât se poate de practică vechilor vagoane transformându-le în săli de aşteptare, plasate pe toate liniile. Fotografiile noastre reprezintă sus: O sală de aşteptare-vagon şi jos: Interiorul unui vagon sală de aşteptare.

Cheltuelile pentru instalarea lor, au fost mult mai reduse decât cele necesitate de constru rea a noui hale.

S. T. B.-ul ar putea să urmeze această pildă, — natural în măsură mai limitată.

Inimile le băteau, dar răsuflau mai din plin în răcoarea nopţii.

Aruncară uneltele de pe umăr. In jurul stejarului, iarba creştea pe câteva gropi.

— Vezi? Şi alţii au vrut să pue mâna pe comoară.

— N'au avut noroc săracii... Asta e semn că pe noi ne aşteaptă bănetul... Par'că spunea Moş Stan că e spre Soare-Răsare. Vezi? Aicea nu e nici o gaură... Hai la lucru, Neagule, că ne-a văzut Dumnezeu!

Se închinară şi începură să râcâie pământul cu casmalele.

Stroe muncia din zor. Neagu abia sgâria ţărâna.

Ii curgea sudoarea rece pe tâmple. Iarăş începu să-l sgâltie spaima. Deodată, ţipă înfricoşat; printre copaci se vedea venind o dihanie de foc, care se uita la el cu nişte ochi galbeni şi mari... venia... venia...

— Ce mă?

— Uite... Uite!... Ţi-am spus eu! Focul! Moartea!

— Ba dracu Nu vezi că e luna, prostule?

Şi iar se puseră pe săpat.

Neagu se făcuse galben ca şofranul şi săpa cu ochii in pământ, ca să nu vadă spaima luminii. Ii tremurau mâinile, fruntea-i era îngheţată. Auzia loviturile puternice ale lui Stroe şi, încetul cu încetul începu să uite cine este. Işi pierdea par'că mintea şi se trezia in afară de locul unde se găsia şi în afară de el însuş. Se pomenia că e altcineva... Sau, i se părea că mai trăise odată aceleaşi clipe şi ghicia, fiindcă mai trăise odată, ceeace trebuia să se întâmple.

Acuma Neagu nu mai era Neagu, era Dragodan.

Săpa cu furie şi la fiecare cazma îşi zicea:

— Sunt Dragodan... Sunt Dragodan.... Sunt Dragodan....

Stroe îşi vedea de treabă.

Neagu se uita la el cu ochii răi şi cu rânjet pe buze.

— Vrei să-mi răpeşti comoara, hai? N'ai să mi-o răpeşti.... De cincizeci de ani veghez în jurul ei! Să te văd!

Neagu pândea. Aştepta. Deodată, unealta lui Stroe dădu de ceva tare, scăpărând scântei.

— A-ha!

Şi Stroe se aplecă să netezească locul, în jurul mult aşteptatei lăzi.

Dar o lovitură de casma îi sdrobi capul.

Căzu pe spate şi 'n lumina de lună, văzu pe Neagu uriaş, spăimântător pe cerul nopţii, în mână cu casmaua ridicată, gata să-l mai lovească odată.

— Ce făcuşi, fârtate? Ce făcuşi? întrebă bietul Stroe; iar Neagu râdea şi striga:

— Vroiai să-mi furi comoara! Tâlhare! Nu ţi-au spus că eu veghez, de ce-ai venit?

Stroe nu înţelegea. Ar mai fi vrut să spună ceva, dar simţind că vine moartea, se întinse pe spate şi aşteptă clipa din urmă, cu liniştea omului care vrea s'adoarmă.

Fără să-l privească, Neagu se repezi la închipuita comoară şi scoase un bolovan pe care-l luă în braţe şi începu să-l mângâie. Apoi, cu piatra 'n stânga şi cu casmaua 'n dreapta, ca un paloş, începu să sară prin poiană, urlând:

— Stau de veghe! stau de veghe! Dragodan n'a murit! Dragodan îşi păzeşte comoara!.... Mereu! Mereu! Mereu!

Luna, care se ridicase pe deasupra copacilor, lumina poiana, stejarul trăznit, mortul, şi arunca umbra uriaşă săltăreaţă a lui Neagu, peste copacii plini de razele ei....

— SFÂRŞIT —

O MASCĂ CIUDATĂ. Un lucrător, curăţă cu un aparat special, tabela cu numele eroilor navali englezi ai războiului, fixată la intrarea Palatului Amiralităţii din Londra.

Cea mai frumoasă indiană din Spokane, este prezentată viitorului şef de trib.

CUM INVAŢA SURDO-MUŢII

Elevul învaţă vocala „o" pipăind evoluţiile omuşorului d-lui profesor.

Prima pasiune

de **HAROLD LLOYD**

CÂTE ZILE frumoase sunt într'un an? Nu ştiu şi nici nu ţin să aflu. Dar a fost frumoasă ziua aceea, când „ea" mă vizită la studio-ul, în care lucram.

Eram pe atunci tânăr şi tinereţea mea era bogată în iluziuni.

Realizam tocmai un film, în care jucam rolul vedetei. La un moment dat, un om de serviciu mă anunţă că mă caută o doamnă.

Am rămas uimit, privind-o. Pe cap purta o pălărie mare, neagră. In ceeace priveşte îmbrăcămintea, părea împrumutată dela o bonă, a unui preot, din cel mai depărtat colţ provincial: muriai de râs, nu altceva!

Clipii de mai multe ori, stupefiat, căci în mijlocul acestora, zării o încântătoare figură, pe care mi se părea că o mai văzusem undeva.

In faţa uimirei mele, necunoscuta surâse şi înaintă fără teamă.

— „Cine eşti?" o întrebai. (Observaţi că nu i-am spus nici doamnă, nici domnişoară).

Ea roşi, dar răspunse cu energie:

— „Tânăra fată pe care aţi cerut-o, d-le"!

— „Tânăra fata, pe care am cerut-o?"

Ea roşi din nou şi dintr'un sac foarte complicat, scoase o telegramă semnată cu numele meu. In fine am înţeles ce voia şi recunoscui pe vizitatoarea mea.....

BEBÉ DANIELS

Cu câtva timp mai înainte, văzusem într'un film de Bryan Washburn, o delicioasă fetiţă, care făcu să-mi bată inima.

De-atunci, în fiecare seară adormiam gândindu-mă la ea. In fiecare clipă, mi-o închipuiam ca un fluture, ca o mică porumbiţă şi ca tot ce era mai încântător şi mai poetic, în mintea unui amorezat. Şi atunci, când am început seria mea de producţii, i-am spus regisorului meu:

— „Dacă vrei să fac lucru bun, dă-mi ca parteneră, pe delicioasa copilă, pe care am văzut-o în filmul lui Bryan Washburn. Iţi garantez, atunci succesul".

Propunerea îmi fu acceptată.

— „Bine", zise regisorul, „caut-o şi chiam-o".

Şi de aci începe o nouă poveste.

Debutanta în chestiune, care se numea *Bébé Daniels*, nu-şi lăsase adresa (o mică imprudenţă) la studio-ul pe care-l părăsise, şi trebui atunci să desfăşur toată arta unui indian pentru a-i da de urmă.

Aflai în fine, că se va găsia într'o şcoală din Washington, unde o interesa mama sa, pentru a termina o educaţie lăsată în părăsire. Tânăra era în realitate fata unei artiste şi şcoala o făcuse în hazardul deplasării trupei din care făcea parte mama sa. Ii trimisei deci, imediat, o telegramă la pensionatul indicat şi răspunsul îmi sosi în carne şi oase la Hollywood. Dar n'am înţeles dece eroina mea era îmbrăcată astfel.

Imediat ce am recunoscut-o sub vestmintele sale ridicole, inima începu din nou să-mi bată cu putere. O luai drăgăstos de mână şi o întrebai pentruce s'a îmbrăcat astfel. O lumină străluci în ochii ei.

— „Dar eu am cincisprezece ani, (minţia cu unul), şi deci am tot dreptul să port rochii lungi şi cum mi s'a refuzat această dorinţă, am luat din vechea ladă a mamei, îmbrăcămintea trebuincioasă, pentru a mă prezenta aci într'un mod convenabil!"

Convenabil! Nevinovăţie încântătoare! Ea nu ştia încă să se îmbrace... Hohotiam de râs.

— „Eşti un adevărat „bébé" îi spusei". Rochiile doamnei, mama d-tale, sunt, evident, foarte elegante, dar nu o doamnă îmi trebuie ca parteneră, ci o fetiţă sburdalnică şi zglobie, ca aceea pe care am văzut-o în filmul lui Bryan Washburn.

O mâhnire, vizibilă, se aşternu pe figura copilei; răspunse totuş hotărîtă:

— Dar eu nu sunt decât o tânără fată, chiar foarte tânără. N'am nimic contra buclelor şi nici contra rochiilor scurte!

A doua zi, reveni cu o rochie până la genunchi. O prezentai regisorului meu, care rămase încântat.

După aceasta am început turnarea unei serii de filme, în care am cunoscut beţia de a juca rolurile de îndrăgostit lângă o femee într'adevăr iubită.

Dar fericirea fu de scurtă durată. O catastrofă sosi: Bébé creştea mereu şi deveni o femeie de toată frumuseţea. Bobocul se deschise şi se transformă în floare parfumată. *Bébé Daniels*; era acum fascinantă, dar ea nu mai avea nimic din mica ingenuă, de care aveam nevoe pentru producţiunile mele.

Intr'o bună dimineaţă, ne-am separat cum se cuvine, rămânând buni prieteni. Cu această despărţire, a luat sfârşit una din cele mai dulci perioade din viaţa mea... însă nu şi a pasiunei mele; căci Bébé „fu înlocuită", — cum îi place singură să spună, — cu *Jobyna Ralston*, în care găsi o înlocuitoare destul de convenabilă.

VALENT.

De tot felul

Amintiri dela Rudy

CHIAR ACUM, după atâţia ani dela moartea lui *Valentino*, se mai speculează numele său în America. O mulţime de vânzători de antichităţi şi de obiecte de artă, încearcă să-şi desfacă marfa, dând drept fost proprietar al vechiturilor lor, pe Rudolph Valentino şi cer pentru ele o sumă extrem de urcată. Nu poţi intra într'o asemenea prăvălioară, fără ca vânzătorul să nu adauge la calităţile mărfei, că „această cămaşă a aparţinut lui Rudy", sau „Rudy prefera să poarte numai această cravată", şi că, „Rudy n'avea nici o teamă că-i vor cădea ciorapii, când îşi punea aceste jartiere de mătase", etc.

Dar nimic nu garantează că toate aceste vechituri, au fost purtate odată de „idolul femeilor", cu toate că ei susţin, că şi-au băgat tot capitalul în ele, cu ocazia licitaţiei, care s'a ţinut imediat după moartea lui Valentino.

Dar să nu credeţi că nu se găsesc cumpărători, — mai precis, cumpărătoare, — care vor să posedă cel puţin câte una din aceste „amintiri dela Rudy".

„GEX TREVOR, prietenul meu, a murit. Vestea morţii sale, m'a întristat şi mi-a redeşteptat amintirea timpului petrecut împreună.

Căci o amiciţie sinceră ne legase, în timpul şederii mele la Paris.

Cunoşteam destul de multe taine şi aventuri extraordinare, ale acestui om puţin banal; dar o elementară datorie de prieten, mă împiedica să împărtăşesc altora, ceeace ştiam.

— „Va veni vremea, — spunea adesea prietenul meu, — când te voiu ruga să publici unele din aceste întâmplări"...

Zilele acestea, am primit un pachet voluminos şi o scrisoare;... înainte de moarte, îmi încredinţa însemnările sale:

— „Aceste câteva caete de note, te vor interesa poate. Publică din ele, ceeace vei crede, că va interesa publicul cititor"...

RUDYARD MULLTON"

Aventura extraodinară „FERMA CU REPTILE", pe care o vom publica, începând din numărul viitor, este una din afacerile senzaţionale lămurită de marele detectiv GEX TREVOR şi redată de pana măiastră a englezului RUDYARD MULLTON, după notele originale ale celebrului poliţist, va pasiona până la paroxism, pe cititorii noştri.

Citiţi cu începere din No. viitor, extraordinarul roman

„FERMA CU REPTILE"

Figurile ecranului

Virginia Cherrill

IN numărul trecut al „Realităţii Ilustrate", vorbind de noul film al lui Charlie Chaplin, *am pomenit şi numele frumoasei sale partenere din* „City Light", VIRGINIA CHERRILL, *pe care — se spune cu mare insistenţă —* Charlot *ar dr s'o ia de soţie.*

Primul pas dealtfe. ı şi făcut, logodindu-se cu noua sa parteneră într'un cerc restrâns de prieteni intimi.

Dar cine este această Virginie Cherrill *? E frumoasă ? Câţi ani are ? E înaltă, subţire ? Unde s'a născut ? Cine-i sunt părinţii ? A mai jucat în film, sau pe scenă ?*

Iată atâtea întrebări, pe care şi le-au pus cetitorii noştri, (luând în considerare scrisorile ce am început să le primim) şi la care

vroim să răspundem, pe cât ne permit informaţiile ce le posedăm.

Virginia Cherrill *e un tip, am putea spune mai mult comun decât aparte. Nu e înaltă, dar are un corp frumos. Ochii ii sunt de un albastru clar, gura potrivită, iar părul castaniu deschis. Toate acestea, fac să aibă un „vino 'ncoace" care te subjugă.*

Ca vârstă, e tânără : n'are decât 17 ani, fiind născută în Florida in 1912. Părinţii ţin cu evlavie la principile vechi, conservatoare. Ei nu sunt bogaţi, dar au îndeajuns, ca să trăiască nu prea modest.

Crescută lângă casa părintească, Virginia Cherrill, *sclavă a principiilor părinteşti, nici nu se gândia să devie artistă de cinema, ca sutele de mii de semene de ale ei.*

Intâmplarea a făcut însă ca astăvară, când se afla la Hollywood, în vizită la o prietenă de şcoală, Sue Caroll — artistă de cinema, — să fie văzută de Chaplin, care-i oferi rolul principal femenin din noul său film, care era pe cale de realizare. **TITUS NESTOR**

Unde mergem?

Cinematograful „BOULEVARD PALACE", proectează **„Sportiv din Dragoste"**, cu Buster Keaton-Malec.

* * *

La „SELECT", apare marele **Emil Jannings**, în **„Ispitele trupului"**.

* * *

TRIANON, eleganta sală de pe Bulevard, prezintă **„Inima mea, este un jazz"**, cu Lya Mara.

* * *

Cinema „SCALA", continuă seria succesului revistei **„Vin Bibicule"**, de Nicon-Nican-Bodin, reprezentând şi frumosul film **„Reporterul"** cu Monty Banks.

* * *

Iar cinema „ELITE", din calea Victoriei, reprezintă cele mai selecte filme ale sezonului.

O artistă celebră

DOLORES DEL RIO, în rolul unei ţigănci.

Ecouri cinematografice

SOVKINO — administraţia cinematografelor statului, — a început realizarea a două filme: *„Larma pământului"*, după un scenariu scris de academicianul *Lazareff*, care are ca subiect, un cutremur de pământ şi o erupţie vulcanică şi *„Numărul mortal"* al cărui subiect e inspirat de un accident, întâmplat într'un circ sovietic. Rolul principal, a fost încredinţat unui bine cunoscut artist dramatic, *J. Pevtzov*. O sută de lei ai căpitanului *Schneider*, celebrul îmblânzitor, actualmente în turneu în Rusia, vor apărea în acest film.

POLIŢIA germană cercetează cazul *„sectei Rudolph Valentino"* care s'a creat de curând în Germania. Pentru a face parte din această sectă, trebuie să plăteşti o mare taxă de înscriere. In schimb se oferă serate de spiritism în cursul cărora vorbeşte... Valentino.

NUMARUL 2 din *„Cine-Mondial"*, apare la 16 Ianuarie cu noui şi interesante articole.

Un duet potrivit

LLOYD HUGHES şi JANE DALY într'o scenă din filmul „M.-G.-M.": „Insula Misterioasă" după cunoscutul roman al lui Jules Verne.

Poşta Cinefililor

Mina Bondarenca. — Gaumont : 57, rue Saint-Roch, Paris (I-er).

R. Veneri. — Alice Terry şi Elen Richter filmează încă. „Sonata Kreutzer" a fost adaptată. Junkermann este şi artist de teatru. Evelyn Brent, Joseph Schildkraut, Joan Crawford, Anita Stewart, Paulina Starke, Betty Bronson : c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif. U. S. A. Arlette Marchal, Paris (XVII-e), 34, rue Guyot. Huguette, Paris (VIII-e) 137, boul. Haussmann, Maly Delschaft, Berlin-Charlottenburg, Wilmersdorfer Strasse, 96-97.

Lily Dimitriu. — Lya Mara e poloneză. Măritată cu regisorul Friedrich Zelnik. Da, e o bună dansatoare. Locueşte în Berlin. Pommern allée, 1. Are 31 de ani. I se poate scrie în limba germană. Răspunde.

Emilie Feintuch. — Vivian Gibson e femee, iar nu bărbat.

Jana-Roman. — Greta Garbo are 21 de ani. Adresa : c/o Metro-Goldwyn, Culver City, Calif. U. S. A. Ernest Verebeş are 27 de ani. Necăsătrit. Adresa : Berlin W. Prager Strasse, 13.

Wodan. — Igo Sym, Wien (VII), Siebensterngasse, 31. William Edwards, c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif. U. S. A.

Tanţi. — Ivan Mosjoukine, c/o Ufa, Kochstrasse 6—7, Berlin S. W. 68. Ramon Novarro, c/o Metro-Goldwyn, Culver City, Hollywood, Calif., U. S. A. Are 29 de ani.

Ilie Petrescu. — Redactorul „Poştei" e Valentin Podeanu, care continuă a lucra în redacţia *„Realităţii"*. Poşta n'a putut apărea, din cauza lipsei de spaţiu. Pola Negri măsoară 1.70 înălţime. Actualmente e la Paris. Gloria Swanson născută 27 Martie 1897 în Chigago.

A. B. C. — Roland Gilbert, c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hoolywood, Calif. U. S. A. *B. D.* arc 23. Aceeaş persoană : Swetislaw vechiul nume, Ivan cel nou. Nu-i decât un artist cu numele Ivan Mosjoukine. Petrovici nu-i însurat.

F. Elgurt. — „Universum film", Berlin S. W. 68, Kochstrasse, 6—7. E nevoie să cunoască cel puţin încă o limbă străină.

Mia. — Eric Barclay ,Paris (VIII-e), 15, rue du Cirque. Are 30 de ani. Jean Angelo, Paris (VI-e, 11, boulevard du Montparnasse. Are 41 de ani. Nici un artist străin nu cunoaşte limba română. Aştept cele promise.

Coca. — Kaethe von Nagy, Berlin, Ansbacherstrasse, 56. Lya de Putty nu-i căsătorită.

Moisi. — Natalie Kowanko, Paris (XVII), 138, rue de Courcelles.

Alfred Zwergfeld. — Ivan Mosjoukine, c/o Universum film, Berlin S. W. 68, Kochstrasse 6—7 .Ii puteţi scrie în limba franceză, rusă sau germană.

Béatrice. Hans Adalbert von Schletow, Berlin O., Grosse Franckfurterstrasse, 4, Wladimir Gaidarow, Berlin-Halensee, Joachim, Friedrichstrasse, 55. Willy Fritsch, Berlin-Charlottenburg, Kaiserdamm, 95. Brigitte Helm, Friedenau, Dusseldorferstrasse, 47. Ramon Novarro, Lilly Damita, Jackie Googan, Lya de Putty : c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif., U. S. A.

Getty. — Ramon Novarro filmează la Hollywood. E născut în Mexic. Adresa mai sus. Ii puteţi scrie în limba engleză sau franceză. Răspunde.

Sezon în loi

i la St. Moritz

POST HOTEL

Cap. 6

IN GHIARELE CEKEI

Schimbarea situației politice, care nimicise avutul părinților mei, mă supăra din ce în ce mai mult. Gândul că bolșevicii făcuseră din mine un cerșetor, îmi otrăvise până și timpul petrecut la moșie, căci slujbașii statului, se plimbau și pe acolo, spionându-mă mereu, ca fost burghez.

A fost deci firesc, să mă las târât în vâltoarea politică, îndată ce mă vindecai de patima mea pentru cocaină. Dacă e să mărturisesc adevărul: Vindecarea nu era desăvârșită; din când în când mai luam cantități mici de cocaină, dar otrava încetase de a fi o obsesie. O luam doar ca un calmant, precum se fumează o țigară.

Făcusem în două rânduri, cunoștință mai intimă cu faimoasa „Cekă" — poliția politică — a cărei teroare a devenit celebră în lumea întreagă, acuzat fiind de import prohibit de alimente și port ilegal de arme. De ambele ori izbutii să scap, mituind funcționarii.

Ca prin minune, nu eram implicat în răsvrătirea „gărzii albe" din Iaroslasil, fiind bolnav pe vremea aceea. Dar de atunci, teroarea roșie era și mai nesuferită. Un mare număr de ofițeri din fosta armată imperială, concepuseră planul să porniască în Siberia, spre a se uni cu armata gărzii albe, sub conducerea generalului Colceag. Aveam mai mulți cunoscuți printre acești ofițeri, și fiind întrebat de ei, dacă nu doresc să iau și eu parte la expediție, primii numaidecât, văzând un prilej binevenit, pentru a-mi potoli ura împotriva bolșevicilor.

Toți participanții aveau pașapoarte false. Al meu era pe numele dr. Bubnov.

Intr'o frumoasă zi de Mai, pornirăm la gară .Ne urcarăm într'un vagon al „Crucii Roșii"; mijloacele de transport fiind foarte proaste în Rusia, hotărîrăm, ca fiecare din noi să facă de gardă câte două ceasuri la ușa vagonului, pentru ca să nu intre străini.

Până la Koromislov, adică zece ore de drum, călătoria urmă în liniște. Dar când trenul intră în această stație, era tocmai rândul meu de gardă.

Gara era tixită de oameni, cari se năpustiau ca niște sălbateci în vagoane, spre a obține un loc. Alții se urcau de-adreptul pe acoperiș. Mi-era nespus de greu să opresc năvala călătorilor în vagonul nostru. Izbutii totuș, când mi se înfățișă un necunoscut, care-mi ceru să-i dau drumul în vagon:

— „Sunt comisar al „Cekei" și trebue neapărat să plec la Iaroslasil, în interes de serviciu".

—„ Mi-e perfect indiferent, cine ești d-ta" îi răspunsei. „Vagonul e pentru bolnavi de febră tifoidă și n'am dreptul să las pe nimeni înăuntru".

Călătorul dispăru și eu eram bucuros că scăpasem de el. In aceiaș clipă veni o tânără doamnă la mine, implorându-mă, s'o las măcar să stea pe scară, căci trebuia să plece numaidecât și nu găsia loc nicăeri. Mie îmi era milă de sărmana ființă, iar când trenul se puse în mișcare, îi dădui ajutor, să se țină pe scară. Comisarul însă observase această scenă; sări și el pe scară, cerând să i se dea drumul înăuntru și amenințând cu revolverul.

Eu mă înfuriai și deoarece stam mai sus decât dânsul, îi dădui o lovitură de picior în obraz, așa că se prăvăli de pe scara vagonului.

Tânăra doamnă, — o institutoare, — era foarte turburată.

— „Vai", mi se tânguia: ai să te mai nenorocești din pricina mea. De-aș fi rămas mai bine la Koromislov!"

— „Nu mai dăm noi ochi cu ăsta", îi răspunsei râzând și într'adevăr, îl credeam zăcând undeva pe șine, cu capul spart.

Dar în stația următoare, vagonul nostru fu înconjurat de un pluton de soldați și în mijlocul lor, apăru și comisarul. Se julise doar la obraz, și acum cerea, ca toți călătorii din vagon să iasă afară.

Eu eram atât de uluit, încât mă refugiai întâi la toaletă, cu revolverul în mână. Soldații mă găsiră acolo, forțară ușa și îmi deteră o lovitură atât de zdravănă cu un pat de pușcă, încât pierdui cunoștința.

Când îmi venii în fire, mă aflam în carcera „Cekei". Slujbașii poliției, abea așteptaseră această clipă de luciditate, spre a mă târâ la comisar, care mă întrebă de numele meu. Incurcat bâiguii: „Zoubkof".

— „Ce Zoubkoff?" răcni el, arătându-mi hârtiile pe care mi le scosese din buzunar.

— „Atunci de unde ai aceste documente pe numele de Bubnov?" Și fără să aștepte vre-o lămurire din partea-mi — lămurire pe care nici n'aș fi putut să i-o dau, de năucit ce eram — începu să mă înjure și să mă bată în așa hal, încât la urmă nu mai știam nici eu dacă-mi zice *Zoubkoff* sau *Bubnov*.

INFERNUL ROȘU

După ce-și mai potoli setea de răsbunare fusei condus la altă închisoare din oraș.

Inchipuiți-vă o hrubă întunecoasă, despărțită prin pereți de scânduri în trei încăperi. In fiecare din această încăpere zac vreo cincizeci-șeaizeci de prizonieri, bărbați, femei, copii, de-avalma.

Sunt dus într'o astfel de încăpere, văd priviri curioase ațintite asupra mea sau altele nepăsătoare. Maltratarea m'a obosit. Imi caut și eu un locușor pe dușumea, îmi învălătucesc surtucul de piele sub căpătâi, moțăi o bucată de timp, apoi adorm de-a binelea, iar mă trezesc și iar adorm. In cele din urmă mă trezește o duhoare infernală: nici pentru trebuințele lor firești deținuții nu sunt liberați o clipă, din închisoare.

După un timp apar niște slujbași, numără prizonierii și se fac iarăși nevăzuți.

— N'aveți nimic de mâncare p'aci, îl întreb pe vecinul meu.

El dă din umeri.

După un timp se așează unul lângă mine. — Ei, d-ta, ce ai făcut ? Ii povestesc pățania mea cu comisarul, dar nu-i spun deocamdată nimic, despre proectul meu cu armata generalului Colceag. — Și d-ta ? îl întreb apoi, la rândul meu.

Omul mă privește posomorît. Barba lui cenușie, încâlcită și părul alb, amintesc de portretele bătrânului Tolstoi.

— Eu ? repetă el cu glas domol. Doamne, eu am făcut, ceeace au făcut toți de aici, generalul de colo, medicul, negustorii, studenții — toți intelectualii ; am urît bolșevicii, cari mi-au luat atâta, și într'o clipă de mânie am strigat în gura mare ura mea, iar acum sunt un criminal și probabil că voiu fi împușcat, căci în fiece noapte se execută vre-o patru cinci prizonieri. Am avut două fete. Știi, cum creșteai înainte vreme fetele, cum le păzeai zi și noapte, ca să le ferești de orice rău, cum le purtai de grijă ca unor flori scumpe. Ș'apoi într'o bună zi, după ce ai îndurat fel de fel de grozăvii, te pomenești cu hoarda roșie în casă, care-ți jefuește tot avutul, care-ți pângărește ce ai mai scump pe lume.

Ș'apoi să mai și strigi: „Trăiască sovietele!" Dar le-am spus-o eu: „Va să zică așa arată egalitatea și fraternitatea voastră, tovarăși?!...

Moșul și-a descărcat năduful dela inimă și acum se mistue în mulțimea celorlalți, în timp ce eu recad ostenit pe scurta mea de piele. După un timp însă mă trezește o arsură și o mâncărime grozavă pe tot trupul. Imi sfâșii pielea cu unghiile și constat cu groază nespusă, că peste tot mișună insecte. Mult timp nu e chip să adorm, camera răsună de vaete înăbușite, de scâncetele copiilor, de gâfâiala și tusa bolnavilor... Și o duhoare pestilențială îți umple nările.

Vin soldați, cari citesc câteva nume. Câțiva inși înaintează, sunt târâți cu brutalitate afară. Apoi răsună focuri de armă.

Profesorul se așează lângă mine:

— „Procedură simplă, nu-i așa?" îmi spune, — zău, aș vrea să știu, la ce bun să mai vegetăm în văgăuna asta infectă. Ar putea să ne împuște de-a dreptul.

Aștept cu nerăbdare să se lumineze de zi, ca să mă spăl. Dar cerând paznicilor apă în acest scop, capăt un răspuns mojic. Spălatul e considerat ca un lux de neîngăduit.

Câțiva dintre noi au murit în timpul nopții. Ceilalți mai că le pizmuesc soarta.

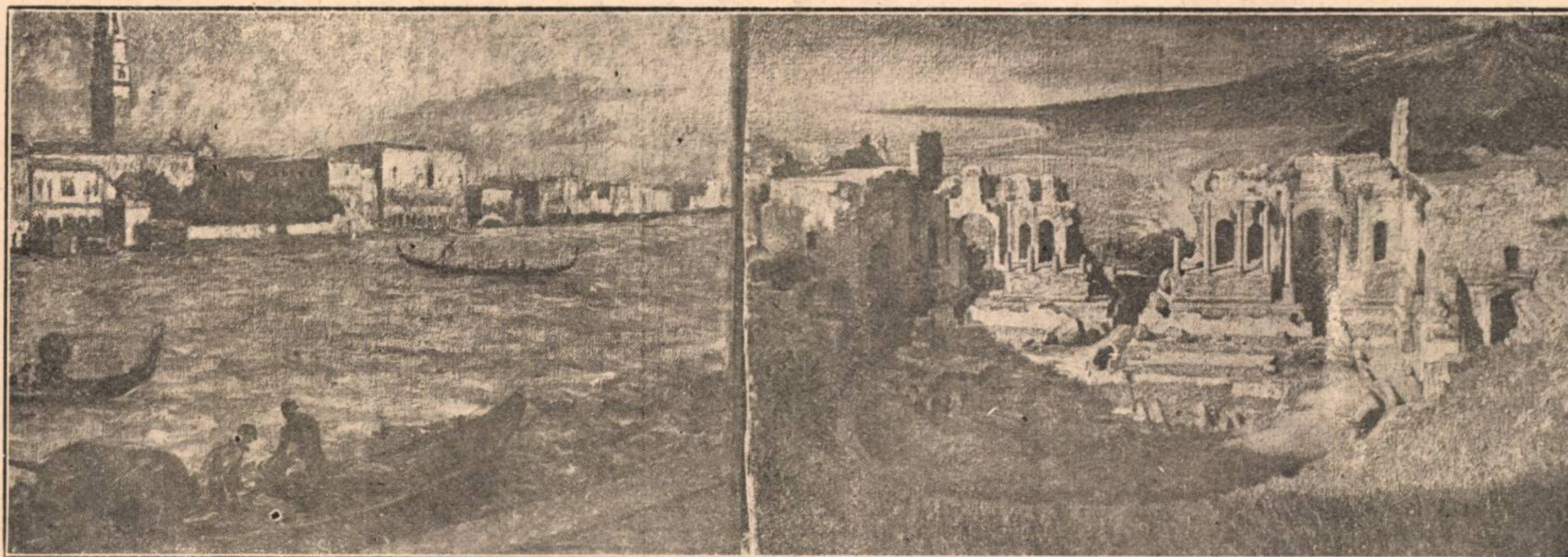
Dup'amiază stau de vorbă cu o femee, care are un băețel. Imi spune povestea ei. E și ea din Moscova. Hotărâm să stăm cât mai mult la taifas, despre vremurile trecute, ca să nu ne abrutizăm complect.

Seara ni se aduce mâncare — e un lichid oribil, chipurile ciorbă, dar flămânzi cum suntem înghițim orice.

In sfârșit s'a făcut noapte. Mă întind iar pe scurta de piele și icoanele din trecut se perindă iarăși, în vis, pe dinaintea mea. Și în noaptea aceasta sunt executați câțiva prizonieri, dar acesta nu mai e vis, e realitatea crudă.

(Va urma)

ARTA ROMÂNEASCĂ MODERNĂ

Expozitia S. Mützner

„Realitatea", dornică să informeze pe cititori asupra vieţei artistice româneşti, inaugurează această pagină în care, în loc de cronică plastică şi de teorii abstracte, vom reproduce însăşi cele mai de seamă opere ale fruntaşilor din artă.

Pictorul S. Mutzner, *care şi-a câştigat o reputaţie din expoziţia pe care a făcut-o odinioară cu vederi din Japonia, unde a stat multă vreme — a mai avut expoziţii şi în străinătate şi a călătorit prin America şi nordul Africei, de unde a adus şi în trecutele lui expoziţii lucrări interesante. A lucrat în tinereţe în preajma lui* Monet, *marele pictor, pe care critica franceză l'a socotit părintele impresionalismului.*

Intreaga operă a pictorului Mutzner se caracterizează prin preocuparea de a prinde culoarea în nuanţele ei schimbătoare — artistul pictând lumina.

In actuala expoziţie, pictorul aduce admirabile privelişti din Veneţia, câteva pânze din Maroc — altele din ţară — de pe ţărmurile Balcicului, din Oltenia şi din Muscel.

Stânca desnădejdii

de E. Boureanu

(2)

Luna se înălța tot mai sus. Era atâta lumină încât se vedea ca ziua. In liniștea ceia, trupurile negre ale vâslașilor—înșiruiți pe țărmul gol, — păreau ca șase duhuri străpânitoare a pustiului nemărginit.

— Nimic ? — întrebă unul dintre ei.

— Nu, — poate a plecat... o fi dus la larg! — răspunse cineva.

— Dar dracul și Sparbo niciodată nu poți ști unde sunt.

— Te îndoește teama — șopti cel dintâi. Dar din furnicarul stâncilor un răcnet hăuli cuprinsul :

— Ladri ! — și — într'un joc, pe care nu și l-ar fi închipuit vreodată nici cel mai iscusit vâslaș—o luntre, sprintenă ca o coaje de alună, pieri și apăru de câteva ori, până când se mistui în vâltoarea valurilor.

Oaspeții „Stâncii desnădejdei" rămaseră ca pironiți:

— Sparbo!

— Să ne grăbim, până nu ne taie calea.

— Dar, oricât de bun vâslaș ar fi piciorul nostru-i mai iute ca lopata lui...

— Ei! — așa crezi tu... Noi fugim, dar el zboară! — Și începură să suie în goană cărările întortochiate ale ostrovului.

Totul era pustiu. Mușchi groși și câțiva copăcei piperniciți, firavi, dădeau puțină viață cuprinsului. Nu se auzea decât răsuflul greu, grăbit, și pașii ușori cari lipăiau pe piatra goală. Pleșcăiturile valurilor rămâneau tot mai în urmă, potolite de vuietul acela nedeslușit monoton, greu ca un gemăt stăpânit, al necuprinsului mării...

Deodată stâncile se luminară. O vâlvătaie roșie spintecă văzduhul până în înalturi, — par'că voia să se împreune cu ploaia argintie a lunii neînchipuit de mari. Și — după o cotitură — apăru noianul de flacări, cari încinseră scândurile gudronate ale cocioabei, reflectând — în adâncul ce se deschidea la picioarele înălțimei aceleia — o lumină sinistră a unei guri de iad.

De jos, din adâncul poleit de flacări, străbătu un râs hohotitor și în luminile îngemânate — ale focului și lunei — o luntre lunecă neasemuit de sprintenă spre largul deschis până se șterse vederilor.

— Iar l-am scăpat! — răcni cineva desnădăjduit.

— Ba, căpitane ! — vorbi cârmaciul și porni în goană pe prăvălișul șerpuit. Ceialți îl urmară, fără să știe încotro. Cărarea se curmă pe neașteptate. Cârmaciul dispăru.

Se auzi un foșnet de ape și plescăituri repezi de barcă zdruncinată. Curând vâslele începură să taie lacome împotrivirea valurilor.

Erau brațe vânjoase acelea. Goana ținu mult. Luntrea ușoară a lui Sparbo apărea și pieria în răstimpuri. Era o întrecere nebună de ocoluri și strădanii de a se șterge din vederea celor ce-l urmăriau. Dar — cu toată iscusința lui — barca din urmă părea că se apropie mereu .

Focul de pe stâncă nu se mai vedea decât ca un punct mic. Deodată luntrea lui Antonio lunecă ca o nălucă pe lângă noi... Se întorcea....

— Dar asta-i o poveste pe care ai auzit-o, ziceai.... Și acum vorbești ca de o întâmplare trăită.

Matelotul tăcuse. Chipul i se întunecase, și priviri pline de ciudă sfredeliră zările cari prindeau să se limpezească.

— Taci... Il aud par'că și azi cum râdea și totuș, par'că valurile hohotiau înt'un râs desnădăjduit, amenințător.

Gonacii făcură o sforțare uriașă și se întoarseră. Nu mult și „Stânca desnădejdii" începu să se contureze iarăș, sub lumina îmbelșugată a lunii și flacărilor, cari se domoliau. Desnădejdea unuia și îndemnurile răzbunării celuilalt goniau luntrele cu zborul unor fantasme.

Pe arămiul incendiului apăru — o clipă — umbra uriașă a lui Antonio Sparbo. In brațe ținea trupul sprinten, leșinat par'că al unei femei.

Incă o opintire și barca din urmă acostă... Dar un râs și mai puternic, un râs ciudat, batjocoritor, râsul lacrimilor desnădăjduite, clocoti închiderea strâmtă a stâncilor.... O învârtitură în aer, și trupul firav al femeei sbură peste muchile tăioase ale povârnișului...

Atâta a fost: un răcnet de jos și un chiuit prelung, un țipăt triumfător de bestie care răspunde de sus.

— Vendetta ! iar la picioarele vâslașilor se rostogoliră pe rând — o mână micuță, însângerată, și un cap hârșuit, care părea să fi fost tare frumos...

Renzi tăcu. Privirile i se pierdură iarăș în zări, spre răsărit, unde cerul începuse să să înbrododeze în borangicul primului revărsat.

Era liniște. Doar velele umflate scârțâiau și bufneau ușor. Părea un cântec molcom al vestașilor aurorii, cari colindau mările, purtând îndemnurile vieții.

Cârmaciul se înturnă lin spre mine.

— Și apoi ?

— S'a sfârșit... Pe Ladi au îngropat-o acolo, — adică nu pe ea, ci sfărâmăturile frumuseții ei... Și nu a plâns-o nimeni : nici căpitanul, nici feciorii — rămași departe, pe țărmii înfloriți ai Rhodosului, nici... — și tăcu.

Ba nu ! — reluă după puțin, cu înspăimântarea pe care nu o văzusem decât în clipa când mâna-i îmi încleștase umărul, cu câteva ceasuri mai 'nnainte. — Nu!... Ani mulți — după aceea — pe nopțile furtunoase, când valurile dănțuiau în răzvrătirea apelor... se zăria de departe o lumină vie, ca o călăuză spre mântuire...

Și ani de-arândul — zeci de ani — Antonio trimise pe mulți alături de grecoaica aceia, ale cărei cântece au amuțit în brațele sirenelor... Era pânză de păianjen țesută cu răbdarea îndelungă a setei de răzbunare.

— Dar căpitanul ? — întrebai încet, cu teamă.

Trebuia să cadă și el în ea... Târziu după aceia, pe-o noapte de furtună cumplită l-a momit înșelătoarea vraje a chemării aceleia.

La apropierea vasului — cel din urmă — ochi de lup ai lui Antonio se vor fi aprins de bucurie și atunci când corabia dușmanului său se prăvăli sub lovitura necruțătoare a stâncilor, Sparbo — bătrân ca și vendetta lui — a înălțat brațele în hăul întunecos, râsul lui izbânditor a biruit clocotul apelor, dreapta lui a tăiat văzduhul — cu gestul pierdut în noaptea timpului și trupul lui s'a prăvălit între muchiile, la picioarele cărora valurile cântau prohodul atâtor victime...

De-atunci, ori de câte ori marea se zbuciumă și vre-o corabie e împinsă spre viroagele „Stâncii Desnădejdii", pe măgura ei apare duhul lui Antonio... Și poate fi uragan cât de prăpăstios, gestul lui cruțător o scapă de primejdie.

Renzi prinse între dinții rari luleaua, pe care n'o scosese de două zile, dintre cutele largi ale pantalonilor lui de marinar bătrân.

Zorile se revărsau tot mai bogate, mai strălucitoare. Cerul era limpede ca un strop slab de sineală. Stelele se stingeau una câte una, în lumina biruitoare a aurorei. Grozăviile nopții, păreau ca un vis.

Cârmaciul se sculă încet, maiestos.

— Ei, tinere — începe iarăși datoria... Pe atunci eram tot cârmaciu... dar pe „Epaminonda" a mistuit-o mânia „bătrânului"... Eram tânăr, dar chiar bătrân să fi fost, ce putere aveam eu, și o biată cârmă împotriva celor ce-au fost ursite să fie astfel ?...

Și se îndreaptă pășind rar, îngreuiat — par'că — de povara anilor și-a călăuzirei spre necunoscut...

— Sfârșit —

Sandu Vornea.

Viața romantică a lui N. LEONARD

Voi m'ați crezut un prinț, și eu am trăit ca un martir...
N. Leonard

CAP. I.
FRUMOASA DUNĂRE ALBASTRĂ

— Ce ciudat cânți tu de leagăn, copilului!...
— E un cântec din altă țară...

Și ochii visători ai Carolinei Schaefer priviau atunci departe, atât de departe, încât păreau că văd undele de aur ale Rinului sau isvoarele zglobii ale Dunării, căci ochii ei oglindiau par'că o lumină stranie.

Era o femee de origină streină, — se spune germană, — de o sentimentalitate ce o făcea să viseze, legănându-și copilul. Și femeea aceasta își adormia pruncul, nu cu *Nani-nani*, *puiul mamii*, ci cântându-i, în surdină, valsuri vieneze...

Casa din Galați, în piața Moruzzi No. 6, unde s'a născut N. LEONARD

Carolina Schaefer întări astfel predispozițiile ce transmisese copilului, odată cu sângele și laptele său. Era o femee fină, cultă, care iubea artele și mai ales muzica. Dela ea micul Leonard moșteni înclinația vădită spre muzică și toată sentimentalitatea aceea idealistă, de esență evident germană.

Dacă însă dela mama sa luă o sentimentalitate plină de duioșie, oarecum melancolică dela tatăl său, Leonard moșteni un dor neînfrânat de viață intensă, o sensualitate avântată.

Prins între aceste două tendințe sufletești. Leonard apare luminos, ca un avion elegant. prins în răscrucea unui foarfece de lumini lansate din două proectoare.

Leonard s'a născut în 1886 la Galați, într'o casă mică, din piața Moruzi, No. 6. Casa era foarte modestă.

In fața ei se afla un felinar care se aprindea seara, galben, luminând pragul ferestrei ca pe o mică rampă. A fost una dintre cele dintâi senzații luminoase ale copilului... Azi, felinarul a dispărut.

CAROLINA SCHÄFER MURI...

Interior simplu; tatăl său, era un mic funcționar ceferist care avu durerea să-și piardă de timpuriu soția.

In adevăr, Carolina — născută Schaefer, — femeea care-și adormia copilul în ritmul valsurilor vieneze, muri când micul ei Leonard nu avea decât un an.

Copilul păstră în suflet o umbră de doliu, amintirea unor brațe streine ce-l îndepărtează de mama lui și a absenței unei ființe nelămurite... O vagă nostalgie de mângâeri blonde, de muzică ușoară, de iubire caldă...

Dar era o amintire atât de ștearsă, încât i se părea uneori un ecou din altă lume, o adumbrire pe care, cea mai mică pată de soare ce joacă pe covor, o alungă. Și pe Leonard îl distrau atâtea lucruri pe atunci!... Pisica tărcată, femeea necunoscută care l-a îngrijit după moartea mamei, felinarul din dreptul casei, un gândăcel ce se suia pe un fir de iarbă din curtea care pe atunci părea vastă ca o Sahară, flașnetarul din stradă care cânta uneori melodii, par'că nu de tot necunoscute.

Copil frumos, dolofan, cuminte, găsindu-și de joacă cu toate firele de pae, cu toate pietricelele...

Dar nu putea să crească fără de nici o îngrijire. Tata era toată ziua la slujbă. El s'a însurat a doua oară, ca să dea o nouă mamă lui Leonard.

PE DUNĂRE

Galați, orașul său natal, era pe atunci un port viu, de covârșitoare activitate. Toropeala de azi a porturilor dunărene, nu poate evoca imaginea lor trecută.

Desrădăcinat de copil din acest mediu natal, Leonard a dus cu el, nu cenușiul ulițelor cu umbra umedă, nici forfoteala neagră de pe strada Domnească. In ochii săi se oglindise Dunărea și privirile lui aveau să poarte ,pentru totdeauna, luminozitatea fluviului larg, sclipirea undelor jucăușe și argintate de soare.

Frumoasa Dunăre albastră i-a dat cea dintâi senzație de frumos, de mare, de strălucire... Cu sufletul plin de lumina apelor în vecinic neastâmpăr, copilul avea să plece în curând spre alte zări, întru împlinirea unui destin de triumfală înălțare și tragică decadență.

Avea numai câțiva anișori când, zărind un circ ambulant ce-și ridicase cortul la marginea orașului, auzi pentru prima oară aplauzele. Erau aplauze oferite unei paiațe în sdrențe, unui clovn bătrân, dela care lui Leonard nu-i venia să-și mai ia ochii. Sunetul aplauzelor... Dar sunetul acesta se pierdu repede în nelămuritul sufletului de copil. Și când cineva îl întreba:

— Ce vrei tu să te faci, când vei fi mare?

Răspundea:

— Ofițer.

Vase ancorau în port. Vase ce veniau de departe, cu ofițeri în tot felul de uniforme, albe, albastre, cu nasturi de aur și trese poleite... Ofițerii în uniforme ca de operetă, pe cari femeile îi priveau lung, visătoare, urmărindu-i de pe debarcader, cum plecau, pe vapoarele lor și mergeau să se piardă în zarea aurie de pe apele Dunării, înfierbântau imaginația copilului...

CAP. II
SERBARE PROVINCIALĂ

Tatăl lui Leonard, fu mutat cu serviciul dela Galați la Buzău. Copilul avea numai câțiva anișori, când fu transplantat din portul dunărean, în Buzăul cu ulițe mărunte, cu răspântii mai înguste decât piața Moruzi din cartierul cu case bătrânești dela Galați și mai ales fără splendoarea fluviului albastru, ce curgea ca o rostogolire de lumină întinsă, la marginea orașului natal. Leonard pierduse pe mama sa, pe Carolina Schaefer care-i cânta melodii stranii la culcare; pierdu acum lumina Dunării. Nostalgiile lui nelămurite, dorul de o mângâere maternă, de un ritm ușor ca de vals sau de undă, trebuiră alungate cu jocuri, dar noua sa mamă nu-l lăsa să se joace...

Se împrieteni astfel cu Max, odrasla inteligentă a vecinului ce sta în aceiași curte în care tatăl lui Leonard se mutase. Max era mai mare ca Leonard. Era cam în clasa III-a, când Nicușor abia intrase în clasa întâia primară. Dar aceasta nu i-a împiedecat să se înțeleagă și să se împrietenească dela început. Și au rămas așa, prieteni, până la moarte: micul Max deveni artistul V. Maximilian.

Casa lor era între depou și gară, aproape de locul unde avea serviciul tatăl lui Leonard. Copiii veniau dela școală și se jucau potolit...

Leonard era blând, milos, visător. Uneori, cu gândul vagabondând cine știe pe unde, poate la frumoasa Dunăre albastră, se adância într'o melancolie nefirească pentru vârsta lui.

Mama sa vitregă, fără să semene cu imagina ce în genere ne facem despre mamele vitrege, firește că nu-i mai cânta valsuri germane ca să-l adoarmă, nici nu-l alinta.

Băiatul, uneori, cânta. Dar mama sa voia să-l învețe carte. Voia cu tot dinadinsul să fixeze asupra lecției pentru a doua zi, atenția lui nestatornică, voia să-i potolească impulsiile copilăriei și într'o intenție evident bună, îl certa:

— Invață carte, căci fără carte nimic n'o să se aleagă de capul tău!...

(Urmarea în pag. 18)

(Urmare din pagina 17)

A doua sa mamă, era o femee dintr'o familie bună şi stăruia să dea o educaţie desăvârşită copilului. Această stăruinţă, a ucis oarecum copilăria lui Leonard. Mama sa nu eşia niciodată la plimbare, tatăl său nu sta decât prea puţin timp acasă, iar copilul nu avea voe să iasă din casă.

Avea voe să se joace numai cu Maximilian, dar cu mare grijă, molcom de tot, ca să nu-i atingă nici un strop de apă hainele.

Leonard, părea frumos şi gătit în haine bune, o fetiţă.

Singurul joc pe care-l inventaseră, fără să-i certe părinţii, era să se uite pe fereastră unul la altul, turtindu-şi năsucurile de geam.

Copilărie tristă, meditativă...

Leonard învăţa bine. Trebuia să ia premiul întâi în clasa întâia primară. Dar fu dat altui elev. Şi în sala festivă, Leonard fu aspru certat...

— Trebue să înveţi carte, înţelegi?...

Dar Leonard simţia nelămurit dorul unei mângâeri uşoare ca o melodie de vals uitat, ca un murmur de ape, poate ca murmurul Dunării albastre, ce-i rămăsese în suflet...

SERBARE ŞCOLARĂ

Ţinut de scurt de mama sa, termină patru clase primare.

— Dar cine-l învăţa oare pe Leonard atâtea cântece şi atâtea poezii?

Părinţii se întrebau şi nu se dumireau.

După patru clase, s'a organizat o serbare şcolară.

O, ce important eveniment e în provincie, o serbare de fine de an!... Cucoanele îşi fac rochii noi, cu câteva luni înainte, „cavalerii" provinciali nu mai vorbesc de altceva, în preajma zilei fericite. Iar copii învaţă de zor poeziile ce vor declama şi cântecele pentru cor.

La Şcoala n-rul 2, — „Şcoala I. C. Brătianu", — era zarvă mare. Directorul, d. Flor Constantinescu, supraveghia personal pregătirea serbării. Era o serbare deosebit de importantă pentru şcoala primară n-rul 2 de băeţi. Gândiţi-vă ! şcoala îşi cumpărase un drapel al ei, cu stema ţării lucrată în fir, pe culorile naţionale şi se anunţase serbarea pentru *„Infiinţarea şi sfinţirea drapelului şcoalei!!!*

Acest eveniment răscoli întreaga populaţie buzoiană. Profesorii nu mai ştiau unde le e capul. D. Constantin Negoiţescu adusese pe Leonard în faţa directorului, şi-l pusese să declame, susţinând că *„e un copil fenomen"*. D. Flor Constantinescu hotără ca la serbare să se joace o piesă de teatru, şi rolul principal să i se dea lui Leonard.

Atunci, prin 1898, când era în vârstă de 11 ani, s'a suit prima oară Leonard pe scenă...

COPILUL APLAUDAT

Repetiţiile începură. Serbarea avea loc în sala Teatrului Moldavia. Avea să se joace piesa istorică *„Şoldan Viteazul"*.

D-nii Negoiţescu şi Constantinescu îndrumară şi stimulară pe Leonard.

In ziua însemnată cu roşu în calendarul provincial, sala festivă fu împodobită cu flori de foiţă colorată şi la portretele regale se agăţară panglici tricolore. Lume multă. Părinţi, profesori, elevi din toate clasele, fete, colegii de clasă în păr, cu Max, cu Iliescu, prietenii lui Leonard în frunte. Pe scenă, programul se desfăşură, compus din cuvântarea directorului, cor, declamaţii, iar cor şi iar declamaţii.

Program frumos, pentru un oraş lipsit de alte spectacole, cum e Buzăul, care în materie de artă dramatică n'avea decât o varieteu de mâna zecea.

Dar cucoanele începuseră să caşte pe furiş, iar domnii să moţăie...

Un copil nălţuţ, drept, cu ochii scăpărând ca de reflexele solare dintre undele unui fluviu, începu să recite, cu o voce plină de nuanţări extreme, de modulaţii catifelate. Era Leonard, într'un rol naiv, dar avântat, un copil impetuos în gest odată cu versul, molcom în pasagiile de duioşie, vibrant la locul potrivit, senin în curgerea versurilor de linişte. Leonard simţia...

LEONARD SIMŢEA...

Copil frumos, micul artist improvizat opri cu vraja talentului său, ce se ivia atât de timpuriu, moţăiala spectatorilor. Cucoanele ridicară capul, domnii îl priviră cu atenţie. Copilul acesta comunica un fior ciudat, un fel de exaltare stăpânită...

Succesul serbării, fu succesul său personal.

Femeile îi aruncară flori.

— Ce frumos copil!... E adorabil...

Bărbaţii îşi şoptiră:

— Are pe dracu 'n el, băiatul ăsta!...

Leonard primi atunci cele dintâi ropote de aplauze, primele flori, primele priviri visătoare de femee...

Aplauzele din sala Moldavia, au amintit oare băiatului ropotul de aplauze auzit odinioară, în stradă, când publicul aplauda o paiaţă în sdrenţe, un clown bătrân, dintr'un circ ambulant, ce-şi aşezase cortul la marginea oraşului provincial?

Poate că imaginea aceasta ştearsă, a trecut, în clipa primului succes, prin mintea sa; publicul ovaţiona, directorul îndemnă pe Leonard:

— Mulţumeşte, înclină-te...

Micul sărbătorit şopti cu recalcitranţa copiilor răsfăţaţi:

— Da ce sunt eu? Paiaţă?...

Se înclină însă cu graţie; se înclina în faţa Destinului ce-l pândia...

CONTROVERSĂ

Directorul Constantinescu, luase de-o parte pe tatăl lui Leonard:

— Să-l faci artist. Are un talent cum n'am mai văzut!

— Băiatul meu, actor?... Să-l ferească Sfântul!...

Şi în familia din casa de lângă gară, o nouă îngrijorare se ivi: Leonard nu vrea să se mai facă ofiţer, ci actor!...

Erau desigur părerile vremei şi ale provinciei. Dar Leonard ştia acum că artist nu e tot una cu o paiaţă oarecare de circ ambulant. Şi prinsese sensul exact al aplauzelor. Căci domnul director Constantinescu îi spusese:

— Mă băete, tu să m'asculţi pe mine, că ai s'ajungi departe. Să 'nveţi să cânţi... Să cânţi mereu. Şi să te faci artist, căci tu ai o privighetoare în gât şi ştii să spui poezii cu foc... (Va urma)

MODA ZILEI

INTRE DOUA EXTREME

Stofele aspre şi divinul „Georgette"

CAMELEONICĂ şi fantastică în gusturile ei, care totuş nu au decât o singură ţintă: aceia de-a se înfrumuseţa, femeia modernă ia multiple înfăţişări într'o singură zi.

Iat-o de pildă dimineaţa.

Pe o zi ceţoasă, umedă, când totuş frumosul ei corp, ca să-şi păstreze graţia mlădioasă, trebuie să facă obişnuita mişcare, eleganta noastră îşi va lăsa în „armoire", blana expusă a se umezi şi va îmbrăcă mantoul gros, de stofă, tăiat în chip impecabil.

Catifeaua, crèpul satin, e de-asemeni păstrat pentru zile însorite.

E triumful stofelor englezeşti. Netede, din-

tr'o ţesătură împletită cu artă, de tonuri cenuşii nuanţele, stofele englezeşti ar fi ideale, dacă nu ar avea în ele ceva prea masculin, prea „raide" şi lipsit de supleţa graţioasă ce înfrumuseţează.

Pentru a corecta însă acest defect, marile case de mode, luptă cu o croială, ce dă corpului femenin, linii sculpturale.

De obicei tăietura dreaptă, e cea mai indicată pentru mantourile din stofă englezească. Garnitură: blana de astrachan gri închis, gri pestriţ sau cafenie e singura care se asortează, prin severitatea ei, cu aceste stofe.

In ilustraţiile noastre, dăm două modele de mantouri, din stofă „troeed" englezească.

Primul, No. 1 are drept garnitură două manşete mari de astrachan gri, strânse cu o bentiţă de stofă. O centură de piele gri la talie şi două căpătâie late (panuri) cad în dreapta şi stânga mantoului, dându-i mult chic.

Al doilea mantou englezesc, tot pentru dimineaţă, are aceiaş formă dreaptă, două buzunare mari, şi la guler şi manşete de astrachan cafeniu.

Ceva mai „habillé", este mantoul No. 3 din postav sau velours de laine bleu-marin, garnisit cu blană de vulpe cenuşie la guler şi la cele două buzunare, croite în formă diagonală.

UN DETALIU ORIGINAL

In ultimul meu articol, am vorbit deja despre introducerea bascelor care, femeilor suple şi înalte, le dau o alură foarte elegantă.

Iată că acum, basca introdusă ca garnitură la rochiile de seară şi executată din dantelă sau tafta subţire, tivită la margini cu o sârmă invizibilă, ca s'o ţină învoaltă, a fost adoptată şi la mantourile elegante. Ceia ce este mai nostim, e că ea se face din blană după cum ne arată ilustraţia noastră No. 3, fără a îngroşa totuş silueta.

Mantoul e din satin, croit drept ca un „princesse".

La talie, două basce din blăniţă de biber şi gulerul tot din biber, în formă de capă rotunjită, cade frumos pe spate.

DIVINUL CREPE GEORGETTE

Putem să dăm pe bună dreptate acest adjectiv suprem, frumoasei, transparentei, idealei ţesături, din care sânt sigură că şi îngerii îşi croiesc hlamidele, când îşi cântă imnurile, din harfe, la picioarele Domnului.

Totodată mătăsos şi mat, opac şi transparent, „Crêpul „Georgette" mulează corpul, se pretează la orice croială, orice forme şi garnituri.

Din el se fac rochiile uşoare de dineu,

de după-amiază, şi tot din el, cele mai de gust toalete de seară.

Moda actuală, decretează ca această superbă ţesătură, să fie lucrată în pliuri mărunte de tot, fără alte garnituri.

Un model de-o rară distincţie, e toaleta din crêpe Georgette alb, ce dăm aci.

Corsajul are intercalat printre trei pliuri plate, o serie de cerculeţe mărunte. Pliurile mai late, se termină cu funde, care se înnoadă la o parte. Jupa e dreaptă, dar are la o parte două căpătâie ce-i dau multă graţie.

LAURA

Pe o ploaie mărunțică, neisprăvită, într'o brașoveancă trasă de doi cai fești, maiorul se întorcea de pe frontieră, pe un drum de care, ce ogoia calea ferată. Ofițerul înfășurat în cojoc, părea amorțit. Vizitiul și ordonanța care ținea geamantanul în brațe, ca mama un copil mai mărișor, erau morocănoși, se sgribuleau în mantalele grele de apă. Pe înserate, ajunseră la gara Banloc, ținta călătoriei lor. Aici îl așteptau căpitanul, plutonierul și vre-o doi, trei oameni aduși pentru orice întâmplare.

— Am onoare a vă...

— Bună ziua... Repede te rog, să plecăm... Sunt mort de oboseală.

— V'a plouat?

— Tot timpul... Mi-ai găsit gazdă?

— Am aranjat pentru d-voastră la castel.

— Care castel?

— La contele Caracioni.

— Ce conte?... (furios). Nu ți-am spus să-mi cauți o cameră modestă separată, dacă nu găsești la hotel?...

— Am crezut că glumiți.

— Ce să glumesc... Nu mă duc...

— V'a trimis și trăsura.

— Nu mă duc.

— Sunteți așteptat.

— Nu mă duc... Românește înțelegi? Cum o să mă duc?.. D-ta nu vezi în ce hal sunt? Uite în ce situațiune m'ai pus!... Și dacă nu ți-aș fi spus... Dar v'am spus de atâtea ori, noi nu suntem trimiși aici să facem paradă... O cameră modestă, separată, ca să nu incomodăm pe nimeni, unde să te poți desbrăca...

Vorbind așa, maiorul se îndreptă inconștient, cu sufletul otrăvit, spre eșire. Un landou cu ușile timbrate, profund ca un șlep, cu vizitiu în caftan *a la hussarde*, cu cai ce se frământau în hamuri argintate, trase la scară. Un fecior, smulse geamantanul din mâinile ordonanței, un altul umflă ofițerul pe sus și înainte de a se desmetici, cu toată corpolența lui, maiorul se pomeni confortabil instalat, lunecând dulce în trapul întins al cailor de rasă. N'avea timp să reflecteze, preocupat să răspundă locuitorilor ce se ploconeau în calea lui, scoțând căciulile și lulelele în formă de saxofon. Caleașca trecu repede pe dinaintea unei ospătării, intitulată: *Birt pentru oameni*. Coti la dreapta, făcu la stânga, apoi apucă din nou la dreapta și intră pe neașteptate prin niște porți monumentale pe o alee de ulmi seculari într'un parc latifundiar la marginea căruia se opri în fața unui castel ce purta pecetea vremii.

Se înoptase. Doi feciori îl deteră jos, purtându-l de subțiori ca pe un paralitic și Maiorul trecu uluit, printre două rânduri de slugi înșirate ca o gardă de onoare și urcă treptele de piatră luminate de doi lachei cari mergeau înaintea lui purtând sfeșnice împărătești. La lumina făcliilor, cari împroșcau cu stropi de aur armurele grele ce decorau pereții din sala cavalerilor, deslușia în negurile grămădite în colțuri, tipuri de strămoși cu mâna pe hangere și capete sburlite de mistreți ce-și arătau colții. La ușa salonului, apăru un domn în haine negre, se recomandă baronul Hauser, administratorul domeniilor seniorale și într'o franțuzească chineză îi ură bun venit, în casa contelui Caracioni, care pentru moment lipsește din țară. Maiorul răspunse aproximativ, după care baronul îl încredință unui servitor bătrân, pe care-l recomandă, Ioșka Kammerdiener *de mese conte*.

— Anșante!

— Fu pa manje?

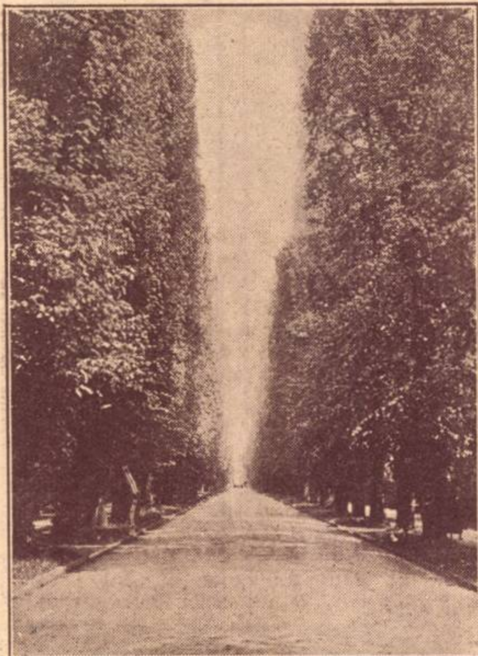
— Pa, no... ui... Să te ia dracu — mormăi maiorul și strângând mâna întinsă a baronului plecă precedat de Ioșka ce purta sfeșnicul de argint.

— Bascinot...

— Unde dracu s'o fi dus Mitroi...

— Teșek...

— Ar avea haz să fi pierdut geamantanul...

Aleea de ulmi, din parcul castelului contelui Caracioni

Frânt de șale, cu pași nesiguri, bătrânul Ioșka, întâiul camerist al contelui Caracioni, se ploconi deschizând ușa unei camere vaste ca o bibliotecă națională, și trecu înainte. Toate imaginile se fotografiară la minut în ochii maiorului: albeața imaculată a patului princiar din mijlocul odăii, spălătorul cu trei lighene, draperiile grele de catifea rubinie, chipurile severe din pereți și luciul parchetului, care troznia la fiecare pas, trezind ecouri adormite de veacuri. Cu gest brusc, nesocotit, maiorul scoase un bilet de o sută de lei, îl puse cu deasila în mâna lui Ioșka și strângându-l de braț îi strigă la ureche, cu disperarea omului ce se îneacă:

— Aduci la mine Mitroi, geamantan.

— Bagaj?...

— Igen, igen...

Apreciind procedeul, Ioșka plecă și se întoarse cu Mitroi, care călca în vârful degetelor, ținându-și răsuflarea, neîndrăznind să se descopere.

Ioșka se retrăsese îndoit ca un actor ce iese din scenă urmărit de aplause.

Rămași singuri, cei doi militari, ridicați la acelaș grad de impresiune, vorbeau ca niște conspiratori:

— Unde ai fost?... Pune geamantanul ici... Fugi, du-te, că ești plin de noroiu... Stai... Trage-mi cismele... Am umplut pământul.

— Frumoasă bucătărie au ăștia... Strălucește de gândești că-i biserică.

— Bine, taci... lasă-mă... Umblă încet... Ascultă, mă, Mitroi!... Spune plutonierului cum s'o lumina să-mi trimită căruța.

După plecarea lui Mitroi, maiorul încremeni în mijlocul odăii, copleșit de nehotăriri...

„Să mă spăăl... împrăștii apă, fac sgomot... și apoi cum dracu, să lași toate lighenele murdare... E bucluc... Să suuni s'aducă altă apă... e tevatură mare. Să mă cuulc... cum naiba să te culci în albiturile astea, nespălat..."

Ridicând ochii se văzu în oglindă și se sperie. O nădușală rece îl înrourǎ pornind dela ceafă. Apoi se recunoscu: deslușise în penumbră chipiul și mantaua cu care era îmbrăcat. Se simția grozav de obosit și se lăsă jos să șează pe taburelul de lângă masa ce era alături de dânsul. Maiorul era înalt. Taburelul scund cum nu se obișnuește. Oboseala ajutând, ofițerul care calculase rău distanța, căzu mai mult decât se așeză pe scaunul capitonat din care isbucni un cântec, un marș triumfal, cu talgere și tobă mare, ce răsunau în liniștea nopții ca o muzică militară.

„Ptiu, ucigă-te crucea!"... exclamă bietul om sărind ars. Muzica încetase. Era un scaun surpriză. Nu mai fu nevoe de plapumă, pe care cu spiritul de inițiativă caracteristic militarului, maiorul se repezise s'o ia din pat, ca să înăbușe sgomotul.

Ii venia să plângă.

In cele din urmă, hotărî ca cel puțin să se pună în siguranță, înspăimântat că neglijase această precauțiune elementară. Sub ochii unei galerii de strămoși luă sfeșnicul de pe masă, făcu un pas, pachetul trosni, dar cuprins de panică, maiorul nu se mai opri și înaintă călcând ca pe vreascuri, mări pașii, învârti cheia, răsuflă de ușurare și... stinse lumânarea. Dezastrul era complect. Soarta oferia maiorului ocazia să regrete că nu e fumător. Intunerecul era desăvârșit. Ferestrele castelului, ca la toate casele vechi din Transilvania, erau astupate noaptea cu obloane de lemn. Nu albeau deloc. Catastrofa îi luase mințile. Nu știa încotro s'apuce. In cele din urmă se hotărî să plece dealungul pereților. Bâjbâind se lovi de colțul mesei, băgă degetele într'un pahar cu apă și la gândul că poate sparge cine știe ce obiect de preț, se îmbărbătă cu apostrofa Românului la necaz și hotărându-se la un fel, mai liniștit după ce închise ușa, desbrăcă mantaua, se întinse pe covorașul ce-l simțise sub picioare dinaintea mesii, așezându-se cu fața în sus. Răceala parchetului produse o reacțiune salutară asupra nervilor săi exasperați. O destindere binefăcătoare îl făcu să răsufle ușurat, pentru întâia oară decând intrase în castel. Stete câtva timp lipsit de gânduri cu ochii pironiți în întunerec, apoi încercă să pună ordine în ideile sale. Iși discută situația ca pe o temă militară: trupele amice, partidul albastru, adică el și partidul roș — inamicul — reprezentat prin baronul Hauser. In fine mijloacele de care dispunea el și cele cu cari i se împotrivea inamicul. Dela început constatase regretând că forțele inamice erau superioare: lachei, landouri, castel, apoi ceremonialul, care-l intimidă mai mult ca celelalte.

(Va urma)

Senzaţiile unei călătorii în alte planete

(în româneşte de N. L. Roleanu) de Prof. Lucian Rudaux

DACA un om, ar avea intenţia să întreprindă o călătorie dela pământ, spre celelalte planete, aceasta ar însemna pentru dânsul, un excelent prilej pentru experimentarea unor noui senzaţii, cu totul independente, faţă de toate descoperirile, pe care ar fi în stare să le facă, sau faţă de emoţia pe care ar simţi-o, în prezenţa eventualilor locuitori ai acestor lumi necunoscute.

Fără ca să ne lansăm în închipuiri fantastice, sau să facem zadarnice ipoteze, asupra acelor lucruri care rămân mereu necunoscute, vom încerca totuş, să schiţăm o călătorie prin planete, bazată doar pe fapte ştiinţifice cunoscute.

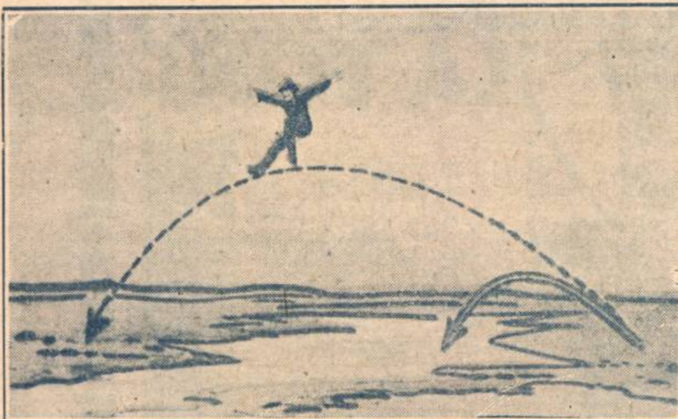
După datele cunoscute până în prezent, se

Un salt în lună

poate concepe în mod suficient de precis, condiţiunile speciale ale fiecărei alte lumi. Condiţiunile acestea, vor face ca viaţa omenească să difere foarte mult, faţă de ceeace este viaţa noastră terestră.

Fără să atingem chestiunea locuitorilor acestor lumi diferite, — pentru care resursele ştiinţifice, nu ne pot furniza vreo indicaţie, — curiozitatea noastră va fi extrem de inte-

Un salt în Marte

Un salt în Jupiter, unde omul cântăreşte 175 kgr.

resată în explicarea spectacolelor naturale, cari se vor înfăţişa privirilor călătorului terestru, precum şi în senzaţiile fiziologice pe care le va experimenta.

Fără îndoială, că numai călătoria aceasta prin spaţiu şi descinderea în planetele celelalte, va fi atât de bogată în senzaţii noui, încât ne va răsplăti cu prisosinţă pentru temerara noastră călătorie.

Dar să nu pierdem vremea şi să socotim că toate greutăţile au fost înlăturate şi că un om a putut să călătoriască şi să ajungă cu bine în lună, sau în alte planete ale sistemului solar.

Intâia dintre senzaţii, va fi aceea, că omul îşi va simţi puterile schimbate în mod uimitor. Faptul acesta este de o importanţă capitală şi merită să fie explicat înaintea tuturor celorlalte curiozităţi ale excursiunei celeste. Pentru o mai bună apreciere, ar trebui să cunoaştem cauzele şi deci câteva explicaţii preliminare se impun.

Pe pământ, omul nostru cântăreşte 68-70 kilograme şi e înzestrat cu o oarecare agilitate — forţa sa musculară îngăduindu-i să sară peste un obstacol de aproape un metru înălţime. Fără să fie nevoe de sforţare, omul poate duce în spate o încărcătură de vre-o 50 de kilograme.

Toate acestea sunt în legătură cu circumstanţele speciale depe pământ. Fiindcă eforturile noastre se limitează la anumite puncte, trebue să căutăm explicaţia fenomenului în atracţia exercitată de pământ asupra noastră.

Suntem ţinuţi la suprafaţa pământului şi cădem dela o înălţime sau într'o gaură, când pierdem acest suport, pentrucă întocmai cum o bucăţică de fier e condusă de un magnet, noi suntem atraşi spre centrul pământului. Iuţeala căderii, care face ca un corp să se prăvăliască la o adâncime de cinci metri în timpul primei secunde, continuă să crească în mod progresiv; din această cauză, un corp omenesc, căzând dela o mare înălţime, atinge o foarte mare iuţeală, care produce dealtfel şi prăbuşirea.

Puterea acestei atracţii, sau gravitatea la suprafaţă, este determinată de mărirea pământului şi de densitatea materialelor din care se compune. Să presupunem de pildă, că păstrându-şi aceleaşi dimensiuni, pământul ar fi format din materiale mai uşoare. In cazul acesta atracţia de care suntem strânşi, va fi mai redusă.

Presupunând în acelaş timp, că construcţia noastră fizică rămâne aceiaşi şi posedă forţa musculară obişnuită, vom deveni totuşi mult mai sprinteni, pentrucă, dacă corpul e mai uşor, acelaş efort va face posibilă o săritură mai înaltă de pe teren; în acelaş timp, obiectele ce va trebui să cărăm, vor deveni mai uşoare, putând astfel să luăm o încărcătură mult mai grea. Iar căderile vor fi mai puţin grave, fiindcă vom fi atraşi cu o forţă mai redusă.

Astfel de diferenţe, privind echilibrul cu care fiinţele omeneşti sunt obişnuite şi căruia s'au acomodat, vor fi desigur în largă măsură experimentate, de călătorul nostru spre planete, — atât de diferite în ceeace priveşte dimensiunile şi compoziţia. Fără ca ceva să se schimbe în el, călătorul, în unele dintre vizitele sale, va trece, dela uşurinţa şi sprinteneala unei veveriţe, la îngreunătoarea poziţie a unui om fenomenal de gras, pentru care cea mai neînsemnată mişcare, va însemna un greu efort.

Deşi nici un picior de astronom n'a călcat pe aceste tărâmuri celeste, totuşi deducţiile nu sunt fanteziste, ci bazate pe calcule precise, asupra efectelor de gravitate care dau naştere la toate faptele enumerate mai sus. Fără să ne adâncim în explicaţii technice — cari ar fi foarte lungi — afirmăm că aceste calcule au drept baze, observaţiunile şi măsurătorile, mulţumită cărora putem cunoaşte exactele dimensiuni ale planetelor precum şi forţele de atracţie ale masselor lor.

Intâia vizită, din călătoria noastră extraterestră, va fi *în lună*.

Este foarte natural, ca să ne oprim mai întâi în această planetă, atât de apropiată

(Urmarea în pag. 22)

Aspectul unui turist, care ar întreprinde o călătorie în spaţiile interplanetare

(Urmare din pag. 21)

de pământ, în comparaţie cu celelalte lumi, încât s'ar putea spune că nu este decât o vizită făcută unui vecin. Dar cu toate acestea, vizita în lună, va fi pentru călător, isvorul celor mai uimitoare efecte.

Punând piciorul în lună, omul se va simţi deodată într'aripat sau va crede că s'a transformat într'o minge de gumă. Cei mai sprinteni clovni, cei mai faimoşi acrobaţi, sau cei mai buni atleţi tereştri, nu-l vor putea egala. Va fi în stare să sară, să ridice greutăţi, sau să facă acrobaţii într'o astfel de măsură, încât nici cel mai extraordinar record nu-l va putea întrece. Faptul acesta se va întâmpla, fiindcă în vreme ce forţa sa musculară a rămas aceeaş, greutatea lui a scăzut în mod considerabil.

Luna este de patru ori mai mică în diametru, decât pământul şi este compusă din materiale de o densitate mult mai redusă; din această cauză, are o massă relativ mai uşoară. Atracţia, sau gravitatea pe suprafaţa sa, fiind proporţională cu aceste condiţiuni, este de vre-o 6 ori mai mică decât a pământului. Dacă un om ar avea prilejul, ar putea să-şi dea seama că deşi n'a slăbit de fel, cele 70 de kilograme terestre ale sale au scăzut în lună la numai vre-o 12 kilograme.

Acelaş efort, care-i trebuia pentru o săritură de un metru înălţime, pe pământ, îi va fi deajuns, în lună, pentru o săritură de 6 metri înălţime. Tot aşa de uşoare îi vor fi urcările şi coborîrile din munţi — cu avantajul în plus că o cădere va constitui un lucru mult mai puţin primejdios.

Avantajul acesta, se explică prin faptul că, în loc ca în prima secundă — cum se 'ntâmplă pe pământ — căzătura să meargă cu o iuţeală de 5 metri, turistul lunatec va cădea cu o iuţeală — în prima secundă — de numai 70 centimetri; aşa că, va avea mai mult impresia coborîrii lente cu ajutorul unei excelente paraşute. Căderea sa, dacă ar fi să ducă spre un final fatal, va avea nevoe de un timp mult mai prelungit, decât acela dupe pământ. Turistul, dacă ar avea gustul să-şi instaleze o tabără, va putea, în acest scop, să-şi transporte singur bagaje în greutate de circa 295 kilograme.

Desigur că asemenea senzaţii, împreună cu acelea oferite de pitoreştile vederi din lună, vor face o impresie extraordinară asupra noastră.

Dar dacă turistul nostru ar fi însoţit de prieteni, aceştia ar fi în imposibilitate să-şi schimbe impresiile, decât numai prin mişcări. Căci, par'că pentru balansarea senzaţiilor plăcute, natura a instituit şi o infirmitate cu care loveşte în lună, fiinţele omeneşti.

Oamenii devin acolo surdo-muţi.

Luna este o lume de eternă linişte din cauză că acolo atmosfera, e lipsită de un mediu gazos, care să permită propagarea undelor sonore. Oricât s'ar strădui turiştii noştri, nici un sunet nu va putea ajunge la urechile lor — şi chiar prăvălirea unor avalanşe de stânci nu va putea fi auzită, în aşa fel, ca să poată să se ferească de pericolul ameninţător.

Aceste ultime consideraţiuni, ne obligă să conchidem, că un om în condiţiuni obişnuite, nu va putea sta în lună, fără posibilitatea de a respira. Bine înţeles însă, că turistului nostru, îi acordăm, pentru circumstanţă, această facultate. In realitate, dacă vreodată se va găsi mijlocul de locomoţie, care să permită unui om o vizită în această fantastică lume, va fi indispensabil, ca el să fie echipat cu aparate speciale, care să facă în aşa fel, încât să reziste în faţa unor condiţiuni, cari ar face imposibile obişnuitele noastre căi ale vieţii.

Părăsind luna, pentru a vizita în mod succesiv alte planete principale, din sistemul solar, turistul nostru nu va mai da peste senzaţii aşa de excesive, decât doar dacă va pune piciorul pe unii sateliţi, ale acelor planete, cari sunt mai mici decât luna, sau pe una dintre numeroasele planete mici, care circulă între Marte şi Jupiter. Insă, în ceeace priveşte aceste mici planete, actualele noastre cunoştinţe nu ne îngădue, să facem deducţii exacte, aşa cum facem aci.

In Marte, condiţiunile sunt foarte diferite, faţă de acelea care prevalează pe pământ. Marte este o planetă mică, în comparaţie cu pământul nostru; diametrul ei, este de numai 6831 de kilometri. Din pricina densităţii mai slabe a materiei, din care e compusă, puterea ei de atracţie este relativ mai redusă. De aceea turistul, deşi se va simţi mai greoi decât în lună, va fi totuşi destul de sprinten, cu cele 26 kilograme, la cât se va cifra greutatea sa.

Dar în *Marte*, va fi în stare să facă uz de condiţiuni schimbate, fiindcă această lume, posedă o atmosferă care dă posibilitatea ca fiinţele să respire un aer convenabil, deşi întrucâtva mai rarificat decât acela pe care-l respirăm pe pământ. Admiţând deci, că turistul va fi obligat să se aclimatizeze cu o atmosferă, care la început i se va părea înăbuşitoare, se va bucura însă, în schimb, de acele condiţiuni plăcute pe care le-a întâlnit şi în lună. Va putea înainta prin salturi de 6-9 metri lungime. Va putea sări la o înălţime de cel puţin trei metri, fără ca să rişte căderi catastrofale. Căderea merge acolo cu o iuţeală de 1.80 metri în prima secundă. Şi aci va putea căra cu sine o greutate de circa 125 kilograme terestre.

In planeta Mercur, cea mai apropiată de Soare, condiţiunile de mai sus sunt aproape identice, deşi acest glob este mai mic decât Marte. Massa de pe Mercur e proporţional mai greoaie şi călătorul se va simţi doar puţin mai greu. Acolo va cântări vreo 30 kilograme.

Venus, în dimensiune, se aseamănă cu pământul, ca două surori gemene. Are o densitate puţin mai slabă, producând o uşoară descreştere în efectul gravităţii. Călătorul nostru va cântări acolo creo 62 kilograme. Atingând, aşa dar, aproape greutatea normală depe pământ, s'ar părea că se va simţi întors pe locul său de origine, — dacă o altă senzaţie n'ar interveni şi mai ales, una puţin plăcută. In decursul călătoriilor sale, enumărate mai sus, turistul, — sau n'a găsit de fel aer bun pentru respirat, sau a dat de unul cu care trebuia să se obişnuiască greu. Iată că aci lucrurile se schimbă. In *Venus* se va găsi în mijlocul unei atmosfere sufocante, de două ori mai densă decât aceea de pe pământ.

Ca să fie în stare să trăiască, va avea nevoe de o pereche de plămâni foarte rezistenţi.

In afară de această neplăcută condiţie, care-l va lovi în respiraţie, atmosfera de acolo va da naştere la probleme speciale, în ceeace priveşte rezistenţa pe care o va opune mişcărilor repezi. Pe pământ, simţim foarte bine efectele atmosferei, atunci când, — de pildă, — mergem repede cu o bicicletă. In atmosfera deasă din Venus, rezistenţa va fi de o remarcabilă putere, care va îngreuna eforturile şi va face imposibil mersul pe jos.

Celelalte planete, cari ar trebui vizitate, — foarte îndepărtate de soare, — sunt nişte lumi enorme în faţa cărora pământul nostru apare ca un pitic. S'ar putea crede că, din cauza unor dimensiuni atât de mari gravitatea n'ar prezenta pentru călător o atât de mare intensitate, dar lucrul acesta nu se poate spune, decât exceptând pe *Jupiter*, *Uranus*, *Neptun* şi *Saturn*. Fiecare dintre aceste trei din urmă, în mod respectiv, sunt de 63, 78 şi 745 de ori mai mari decât pământul. Dar aceste planete sunt formate din materii foarte uşoare, producând, faţă de mărimea lor, masse relativ slabe. Este demn de menţionat, că acolo gravitatea este aproape aceeaş ca pe pământ, şi călătorul va avea astfel impresia generală, că greutatea lui terestră nu a suferit nici o transformare.

Pe *Uranus* va cântări 64 kgr., pe *Neptun* 65 kgr., iar pe *Saturn* greutatea se va urca la 75 kgr. Aceasta înseamnează, că forţele sale precum şi întregul său câmp de activitate, vor rămâne caşi pe pământ.

Pe de altă parte, în planeta *Jupiter*, lucrurile se vor prezenta cu unele diferenţe. Deşi de o compoziţie uşoară, globul acesta este de 1295 de ori mai mare decât globul pământesc. Aceste colosale proporţii, fac ca intensitatea gravităţii să fie simţită de om într'un fel foarte neplăcut. Pe Jupiter, călătorul va atinge alarmanta greutate de 175 kilograme. Cu totul contrariu decât a fost descris la începutul vizitelor sale, turistul îşi va da seama aci, că mişcarea cea mai neînsemnată, nu va putea fi îndeplinită decât printr'o grea sforţare. Cu mare greutate va putea sări la o înălţime de 20-30 centimetri şi o greutate de 18-20 kilograme i se va părea enormă.

Bineînţeles că o cădere va însemna o teribilă catastrofă, pentrucă va atinge o iuţeală de 13 metri pe secundă.

Faţă de aceste planete gigante trebuesc făcute unele rezerve. Se pare că pe niciuna dintre ele, omul nu ar putea trăi, atât din cauza atmosferei grele, cât şi a procesului de formaţie, care este în curs — planetele numite neavând încă un sol stabil. Călătorului îi va fi imposibil să descindă acolo. Şi cu toate acestea, poate că într'un depărtat viitor, — atât de depărtat încât nu avem posibilitatea fixării măcar a unei date, — planetele acestea, continuându-şi evoluţia, vor deveni lumi locuibile, cu suprafeţe variate şi solide pe care viaţa organică — animală sau vegetală — să se poată înfiripa.

Atunci condiţiunile pe cari le-am descris, vor căpăta adevărata lor importanţă şi vor putea fi apreciate.

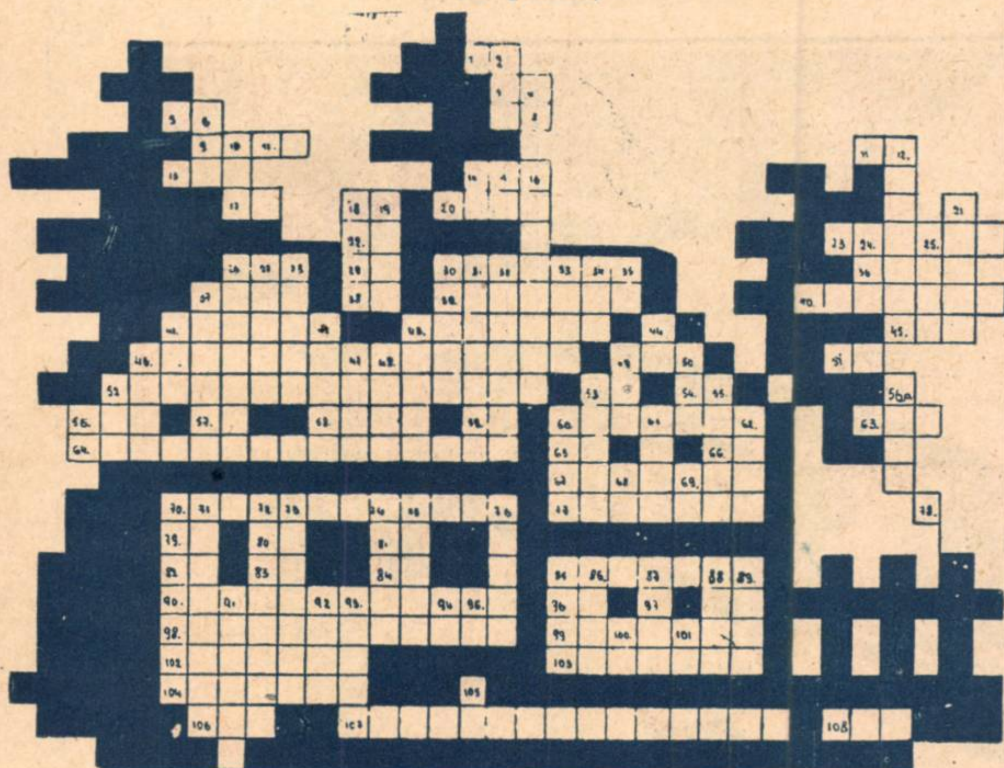
Credinţa ne rămâne: In vreo viitoare epocă de istorie omenească, progresul ştiinţei şi al industriei va putea însfârşit să înlesnească această miraculoasă călătorie, când vom fi în stare să facem vizite dela o lume la alta. (In româneşte de N. L. ROTEANU)

Jocurile Realității

TOATE JOCURILE DIN ACEST NUMAR SUNT FACUTE DE D. CONST. COJAN.

Joc No. 1: „Peisaj de iarnă" (cuvinte încrucișate)

(15 puncte)

ORIZONTAL: 1) Fluviu în Asia; 3) Măsură fictivă; 5) Numele lui Budha în China; 7) Prepoziție; 9) Imaș de pădure arsă; 11) Măsură itinerară chineză, valorând aproape 576 m.; 13) Numele Câmpiilor Elysee la vechii Egipteni; 14) Poet român (1795—1836); 17) Gen de arbori coniferi; 18) Numele lunei August în calendarul Syro-Macedonean; 20) Literator și istoric francez (1829—1907; 22) Adverb; 23) Scriitor ceh (1848—1916); 26) Fluid aerian; 29) Pronume; 30) Râu în Brazilia, afluentul lui San-Francisco; 36) Moșie Tr.; 37) Haihuiu (inv.); 38) Notă muzicală; 39) Curată la suflet; 40) Om politic englez. leader al partidului liberal, (1852—1928); 41) Cel ce nu are noțiune de morală; 43) Învățată; 45) Ceată. Moldova; 46) Caracterul celui care nu poate fi mutat în mod arbitrar; 49) Oraș întărit în Persia (guvernământul Kirman); 51) Calificativ popular; 52) Nerecunoaștere de adevăr; 53) Particulă negativă; 54) Unitate de greutate la Romani, echivalând cu 329 grame; 56) Locuitorul unei țări din Asia; 57) Veșmânt; 58) Licoare grasă, inv ; 52) Părțile laterale și inferioare ale pântecelui; 60) Botanist francez (1853—1922); 63) Petițiune; 64) Dicetonă de formula CH^3. CO. CH^2. CO. CH^3.; 65) Abreviațiune întrebuințată în dicționare; 66) Pronume; 67) Matematician francez (1613—1646); 70) Patriot și savant lituanian (1851—1927); 77) Curagioși; 78) Nume dat în Franța pulberei fără fum; 79) Simbol chimic al unui metal prețios; 80) Notă muzicală; 81) Oală în Mold. (inv.); 82) Medic și om politic francez (1753-1811); 83) Interjecție (invers); 84) Plantă; 85) Compozitor spaniol (1861—1909); 90) Naturalist care studiază reptilele; 96) Negație; 97) Imperativ; 98) Femeie celebră pentru frumusețea sa (1308—1348) 99) Medic și naturalist german (1723—1803); 102) Provincie în Canada; 103) Cronicar francez (1546-1611); 104) Arondisment francez; 106) Pronume; 107) Oraș al R. S. F. S. R. (Caucazia de Nord) guvernământul Stavropol.

VERTICAL: 2) Oraș în Jugoslavia (Voivodina); 4) Insulă franceză în oc. Atlantic; 6) Durată; 10) Canton elvețian; 12) Tipul perfecțiunei; 14) Prefix întrebuințat în limbajul științific (chimie, botanică, etc.); 15) Conjuncție; 16) Egiptolog francez, membru al Academiei de inscripțiuni (1857—1926); 18) Inginer francez, supranumit „tatăl aviaiei" (1841—1925); 19) Oraș în Elveția; 21) Oraș și port în Franța; 24) Magazin de antrepozit pentru comerțul maritim; 25) Una din cele șapte Pleiade (Mith.); 26) Fluviu în Europa; 27) De compoziția oricărui fluid aerian; 30) Desgustat; 31) Filozof francez (1896—1867); 32) Zeița victoriei la vechii Bretoni; 28) Popor indo-european; 33) Nume masculin; 34) Mithologia scandinavă; 35) Simbol întrebuințat în vechea chimie pentru amalgam; 37) Sculptor și arhitect italian (1417—1522); 41) Mică planetă cu No 265 descoperită de Palissa în 1877; 42) Deșert african; 43) Pseudonimul unei celebre scriitoare engleze (1819—1880); 44) Zeiță babyloniană, soția lui Shamash, zeul soarelui; 46) Prepoziție; 47) Oraș în Polonia (districtul Gorlice); 48) Râu în Franța; 49) Poet sârb născut la Ragusa în 1818 și mort la Belgrad în 1903; 50) Cardinal și savant italian (1782—1854); 52) Capriciu; 53) Inginer francez (1847—1926); 55) Lacom; 56 a) In religiunea musulmană, loc așezat între paradis și infern corespunzând purgatoriului la catolici); 56) Verb; 60) Arheolog italian (1859—1925); 61) Chirie; 62) Orășel în România; 68) Conjuncție; 69) Literă grecească; 70) Istoric și numismat francez (1854—1924); 71) Magistrat însărcinat cu poliția pieței la vechii greci; 72) Prefacere; 73) Origină; 74) Veche cetate în Asia Mică; 75) Fluviu în Africa; 76) Oraș în Alsacia; 85) Meteorologist și astronom american, creatorul serviciilor meteorologice în Statele-Unite (1838—1916); 86) Regiune în Indo-China; 87) Nimfă; 88) Căsătorie (fig.); 89) Lumină slabă; 91) Corupt; 92) Zeu; 93) Munte în România; 94) Pronume (invers.); 95) Pronume; 100) Conjuncție; 101) Notă muzicală; 105) Platoșă; 108) Veche administrațiune în Norvegia, echivalând districtului, azi înlocuită prin cuvântul „jylke".

Joc No. 2 (Golf de cuvinte)

(5 puncte)

Cuvântul din cinci litere e numele unui chimist francez (1856—1927), colaboratorul lui Marcelin Berthelot, numit membru al Academiei de științe în 1925.

Pornind dela acest nume, să se ajungă la numele orașului în care s'a născut și a murit, schimbându-se câte o literă și trecând printr'o serie fixată de cuvinte cu înțeles propriu și care vor avea următoarele semnificații:

2) Oraș în Galia (geografia veche) a cărui urme subsistă în departamentul Jura; 3) Orientalist francez, în viață, născut în 1879, vechiu pensionar al Institutului francez din Cairo; 4) Femei bârfitoare; 5) Prepozițiune ce indică o direcțiune; 6) Autor dramatic francez (1819—1872); 7) Jurnalist și convențional francez (1742—1793); 8) Veche țară în Asia-Minoră; 9) Castă indiană.

Joc No. 3 (Cuvinte antonime)

(5 puncte)

Se dau următoarele cuvinte:

„Natural — mărunțel — îndoelnic — nulitate — stângăcie — egoiști — exces — hotărît — variabil"

Să se găsească antonimele lor, așa ca inițialele citite de sus în jos, să dea un cuvânt, iar finalele citite tot de sus în jos, să dea antonimul lui.

Joc No. 4 (Anagramă)

(5 puncte)

Cuvântul de cinci litere e numele unei cetăți din Rusia. Schimbându-se ordinea literelor, să se găsească pe rând cinci cuvinte cu următoarele semnificații:

1) Oraș în Bulgaria; 2) Umed: 3) Apucătură capricioasă; 4) Urdiniș; 5) Gen de reptile sauriene carnasiere din Africa de Nord.

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Februarie 1929. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 1, 2, 3, 4 și 5, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Februarie 1929.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărindar 12
Telefon 306/67

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 300
Pe o jumătate an	„ 160
Pe trei luni	„ 85

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America	„ 800
Pentru Cehoslovacia și Jugoslavia.	„ 360

Director redacțional
NIC. CONSTANTIN

REALITATEA ilustrată

ANUL III. — No. 3
12 Ianuarie 1929

24 PAGINI

Plăceri şi neplăceri de iarnă

Atelierele „Adevĕrul", S. A.

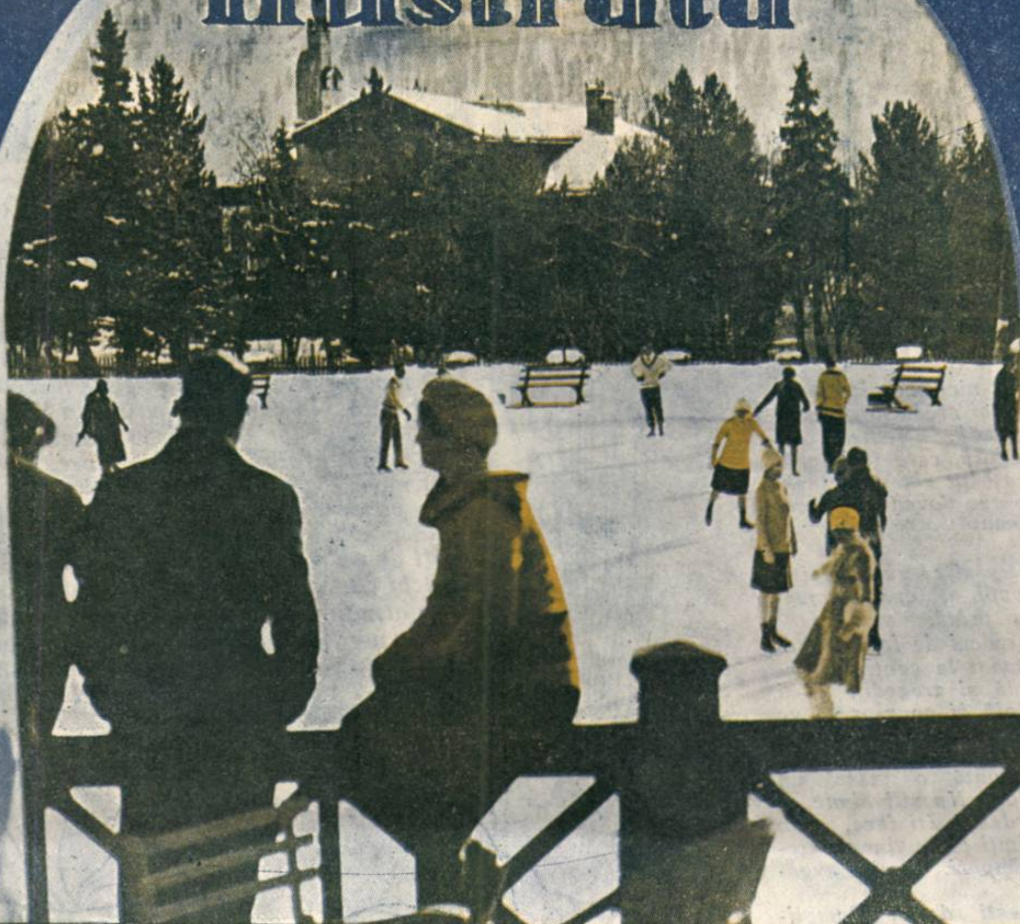
REALITATEA ilustrată

ANUL III. —No- 4
19 Ian. 1929

In acest număr: Viața romantică a lui N. Leonard

Inceputul unui roman ... ...uri: ...a ...ptile

Realitatea Ilustrată a fost autorizată să aleagă pe Miss România și s'o trimeată direct la Concursul Internațional din Galveston (America)

PRIMA ZI DE PATINAJ
pe lacul Cișmigiu din București

Pretul 8 Lei

Seri de Carnaval

SUNTEM IN CARNAVAL, — şi placardele vestesc ispititoare, balurile cari, mascate sau nemascate, cu scopuri de binefacere mai mult sau mai puţin autentice, vor da iarăş prilejul unor satisfacţii palpabile.

Lumini orbitoare, confetti, serpentine, galanterii, flirturi angajate şi abandonate la repezeală, măşti, decolteuri, travestiuri groteşti, pocnet de sticle şi ciocnet de pahare.

— Vivat, frumoasă mască!
— De unde ştii?
— ?
— De unde ştii anume, că sunt frumoasă?
— Nici nu încape vorbă... Ochii de drac, sânul, braţele, pulpele...
— Devii impertinent!

Un râs cristalin, care dezvăluie două şiruri de dinţi de şoricel. Masca a dispărut.

Surprizele plăcute nu lipsesc. Aventura începută în sala balului, se prelungeşte, agreabilă, după bal, în maşina care te-a transportat cu „doamna" la şosea, şi apoi la dumneata sau chiar la dumneaei.

Nu lipsesc, bine înţeles, nici surprizele neplăcute. „Masca" pe care ai crezut-o o noapte întreagă femee cumsecade, — femee cumsecade care totuş e singură, care ţi-a îngăduit s'o strângi şi care a băut câteva perechi de cupe cu şampanie, — se dovedeşte o cocotă pretenţioasă şi precaută: cere atât, — şi banii înainte.

Alteori „masca" pe care ai crezut-o ispititoare, tânără, îţi apare apoi, aşa cum Dumnezeu a lăsat-o: bătrână şi urâtă.

Iar dama pe care o credeai de familie bună, e manecureză cu amant la control.

Câteodată, se întâmplă şi tragedii. Ţi-ai plantat nevasta într'o lojă şi convins că va rămâne acolo cu mama dumneaei, te hazardezi berbant prin bal. Dar nevasta are o inspiraţie drăcească. Imprumută o mască, un domino şi dispare din lojă. Nu ştii nimic, şi iată că „masca" te abordează. Iţi face, cum s'ar zice, avansuri, şi simţi că în tine se trezeşte craidonul de pe timpuri. O mică aventură nu ar strica.

Tragi o şuetă. Incolţeşti dama. Complimente. Dama cedează. Curios; prea repede cedează. Probabil că ai darul să convingi în doui timpi.

— Hai la şosea... O oră cu maşina... Aer... Nebunia vitezei... Dă-mi numărul de la garderobă să-ţi aduc blana...
— Da, dar...
— Nimic!

Devii imperativ.

— Dar nu eşti însurat?
— Nu.

Minţi inocent.

Ochii damei au avut par'că o licărire scânteetoare.

— Te-am văzut cu nevasta.
— A, mă cunoşti?
— Nu, dar bănuesc...
— Ei, da, însă nevasta e o gâscă şi am plantat-o cu soacră-mea, în lojă... Eu, mă 'nţelegi...

Ochii damei au licărit din nou, scânteetor. Şi'n clipa următoare, două palme catifelate, mici, dar solide, ţi-au înroşit obrajii, căci dama era nevasta dumitale.

Vivat, frumoasă mască! Bea cupa cu şampanie, grizează-te şi-ţi voi spune pe urmă, la ureche, o anecdotă.

Bea cupa cu şampanie şi vom merge pe urmă să dansăm. Oh, dar s'au demodat şi tango-urile şi aceste shimmy-uri, iar blackbotom-ul e bun pentru fete bătrâne şi pentru şcolăriţe.

Ştii că savante academii de dans au proclamat pentru anul acesta, cinci dansuri englezeşti, subtilizate deasemeni englezeşte, din câmpul triburilor negre! Unul va fi jucat în călcâie, altul va imita urcuşul unei scări, altul alunecuşul pe-o coajă de banană, altul...

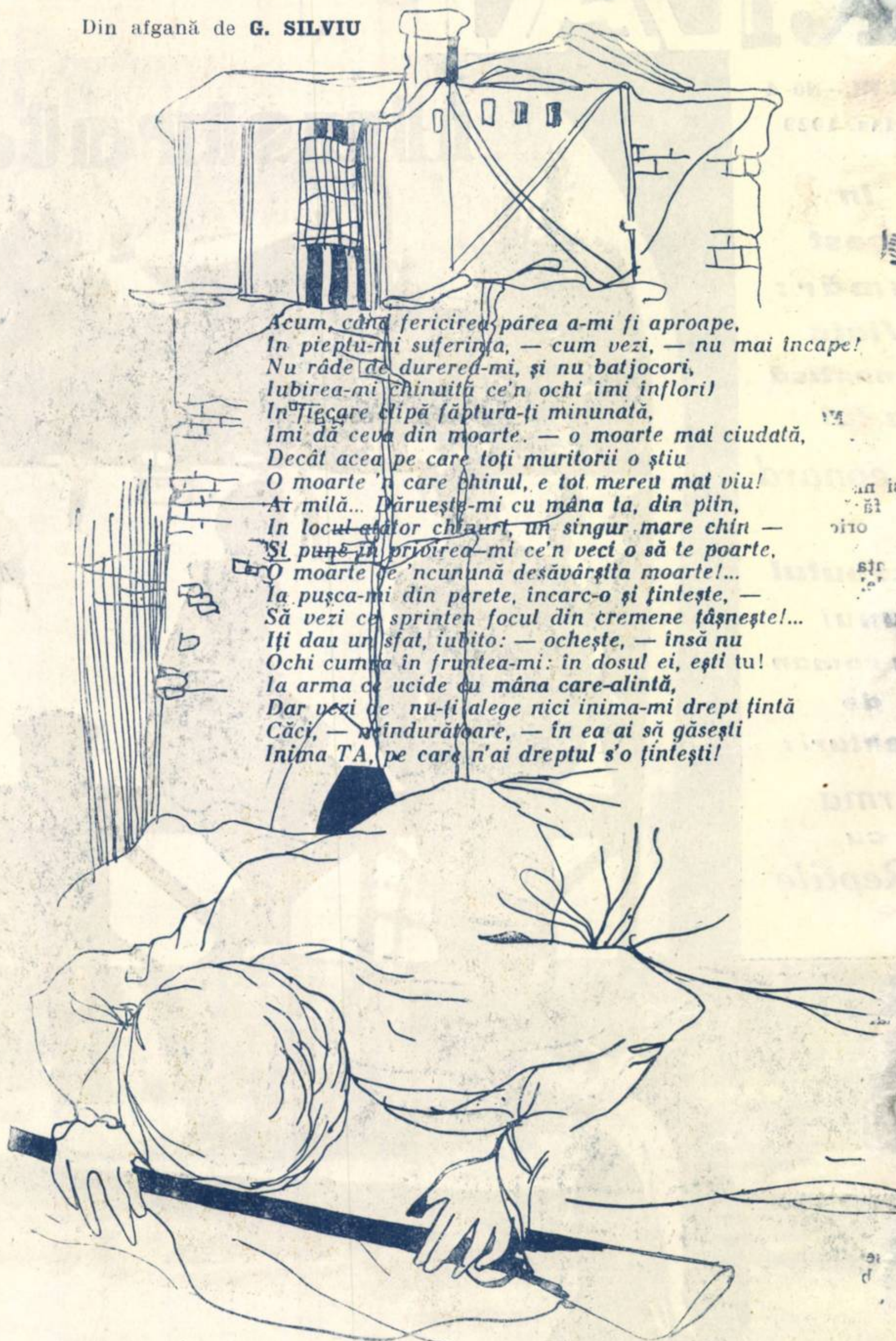
Iar la Berlin a fost născocit un dans nou,, denumit Ritz: ăsta-i un dans oribil, căci perechile dansează fără să se atingă.

Auzi, fără să se atingă! Pun rămăşag că n'o să prindă şi c'o să fie bun doar pentru fetele bătrâne şi pentru şcolăriţe.

ION PAS

Desnădejde

Din afgană de **G. SILVIU**

Acum, când fericirea părea a-mi fi aproape,
In peptu-mi suferinţa, — cum vezi, — nu mai încape!
Nu râde de durerea-mi, şi nu batjocori,
Iubirea-mi chinuită ce'n ochi îmi înflori!
In fiecare clipă făptura-ţi minunată,
Imi dă ceva din moarte, — o moarte mai ciudată,
Decât acea pe care toţi muritorii o ştiu
O moarte 'n care chinul, e tot mereu mai viu!
Ai milă... Dărueşte-mi cu mâna ta, din plin,
In locul atâtor chinuri, un singur mare chin —
Şi pune în privirea-mi ce'n veci o să te poarte,
O moarte ce 'ncunună desăvârşita moarte!...
Ia puşca-mi din perete, încarc-o şi ţinteşte, —
Să vezi ce sprinten focul din cremene ţâşneşte!...
Iţi dau un sfat, iubito: — ocheşte, — însă nu
Ochi cumva în fruntea-mi: în dosul ei, eşti tu!
Ia arma ce ucide cu mâna care-alintă,
Dar vezi de nu-ţi alege nici inima-mi drept ţintă
Căci, — neîndurătoare, — în ea ai să găseşti
Inima TA, pe care n'ai dreptul s'o ţinteşti!

Concertele d-rei Pandrescu în America

D-şoara Elena Pandrescu, compatrioata noastră care a obţinut succese în mai multe trupe de operetă pe scenele unor teatre mari din America, a dat un recent concert la sala românească: „Carpatina" din Cleveland.

Românii din oraşul acesta şi împrejurimi au avut astfel prilejul s'asculte, admirabila voce a distinsei noastre compatriote, care este diplomată a două conservatoare — cel din Bucureşti şi cel din Paris.

Programul era compus în mare parte din bucăţi româneşti.

Majoritatea fetelor de azi ar voi ca micul Cupidon să le străpungă inima cu o săgeată DE AUR, pentru ca toată viaţa să nu mai aibă grija zilei de mâine.

O femee voia să cumpere un revolver, care nu face sgomot când îl descarci. Intrebată de vânzător dece avea nevoe de o asemenea armă, ea răspunse:

— „Vreau să-mi împuşc bărbatul fără ca el să ştie".

Judecată chinezească

INTR'UN SAT din China, s'au întâlnit patru negustori, ca să facă afaceri cu bumbac. Ca să ferească marfa de şobolani, au cumpărat în comun o pisică, hotărând ca fiecare să se considere stăpân, pe câte un picior al pisicii.

După un timp, pisica se răni la un picior. Proprietarul piciorului, înveli rana cu un pansament îmbibat în grăsime. Dar pisica apropiându-se prea mult de foc, bandajul se aprinse, pisica luă foc şi năvăli printre baloturile de bumbac, care au fost mistuite de flacări.

Cei trei proprietari ale celorlalte trei picioare ale pisicii, intentară proces de daune, celui căruia îi aparţinea piciorul rănit.

Judecata hotărî astfel:

Cum pisica nu era în stare să se folosească de piciorul rănit, bumbacul a luat foc din cauza celor trei picioare sănătoase. Aşa fiind, cele trei picioare sănătoase sunt de vină şi proprietarii lor, trebue să suporte şi pagubele cauzate celui de-al patrulea.

Viața romantică a lui N. LEONARD

Sandu Vornea

(2)

„Leonard era în fond un melancolic...“

V. MAXIMILIAN

CAP. III.

NOAPTEA INVIERII

Leonard a făcut clasele primare și două clase gimnaziale la Buzău.

De... mama sa vitregă îl crescuse ca pe o fetiță, fără să-i îngădue nici un joc, înăbușindu-i ...ce inițiativă și aspirație, totuș Leonard a iubit-o mult.

Dorința acestei mame de a face din copil ... model de cumințenie, a fost ca săgeata ...rece dincolo de țintă : a spulberat voința ...lui, a făcut din el un ... un melancolic.

... ne gândim la viața ... de mai târziu a lui Leonard, ni se par desigur curioase aceste însușiri ale sufletului său de adolescent. Leonard un timid, un melancolic? Cine ar fi crezut!?..

Ei bine, acesta era adolescentul... Cu câtă melancolie, privia el jocurile sglobii ale lui Maximilian!... Una din cele mai mari bucurii din copilăria sa, a simțit-o Leonard, asistând la un match de zmeuri, între Max și unchiul lui Leonard. Max a reușit atunci să ...ce“ și să „ia“, zmeul ad...lui!

Leonard privia cu emoție ... palid...

... odată în săptămâna pa... Seara caldă de primă... idealiza par'că în a... ...ă îngânare, cu noap... fluvii parfumate, amețitoare, plutiau în aer...

Leonard, închis în casă, pri... pe fereastră seara difuză. ...nii treceau pe uliță, spre ...erică. Era Vinerea Paștilor.

Max se pregătea și el să se ducă la biserică. Se gândi la prietenul său solitar, căruia nu-i era îngăduit niciodată să se joace sau să se plimbe. Ceru voe părinților lui Leonard, să-l lase cu el la biserică. Și cei doui băeți plecară...

Leonard, părea amețit de libertate, de primăvară... Asistă transfigurat la serviciul divin. Chipul său frumos, ca de fecioară, radia în puritatea luminilor și a sufletului...

Impliniră în acea săptămână sfântă, ritualul. Trecură smeriți pe sub „Christos“, luară lumină din lumină, și cu flacăra mică în mână, apărând-o de adierea parfumată, mergeau în procesiunea de lumini a Invierii.

Dar flacăra lui Leonard nu a durat până la urmă, până acasă, ci s'a stins pe drum...

* * *

Ce frumos și gânditor era copilul acesta!... Max se simția mândru, de frumusețea lui. Ii plăcea să meargă cu el pe stradă ; trecătorii se opriau în drum, să-l mângâe pe obrajii albi. Femeile îl alintau cu diminutive materne.

A avut noroc că se plimba cu Max, căci mama lui nu eșia din casă, iar tatăl său, era vecinic pe locomotivă și la depou.

Firea băiatului începu să se deseneze, oarecum ciudată : o melancolie romantică, sentimentală ; își ascundea cu o discreție cochetă micile lui dureri și punea o pasiune tot mai caldă, în versurile pe care le recita. Trăia par'că într'o atmosferă de visare, de poezie. Dar nu era pregătit pentru viață. Orice impulsie către acțiune, îi da la început o clipă de anxietate. Va trebui marea lui pasiune pentru artă, ca să poată învinge această teamă de efort.

Il impresionase mult serviciul religios, la care asistase împreună cu Max. Simți atunci pentru Max o prietenie caldă, recunoscătoare ; văzu în el un frate mai mare, care-l proteja, deschizând sufletului său zări nebănuite, arătându-i jocuri și aspecte uimitoare din lume.

Leonard **în rolul rajahului din „Bayadera“**

Toate aceste sentimente, firește, nu au fost poate niciodată exprimate. Prietenia nu are nevoe, ca iubirea, de declarații. O strângere crispată de mână, e de-ajuns. Și o șoaptă ușor tremurată, la urechea bunului Max :

— Vrei să mergem și la anul împreună, la biserică, în noaptea Invierei ?...

— Firește, răspunse Maximilian.

— Și peste doui ani ?

— Și.

— Și în toți anii, până la moarte ?... Vrei să ne întâlnim, oriunde vom fi, în noaptea Invierii la aceiaș biserică ?...

— Da, Leonard...

CAP. IV

IN VALURILE VALSULUI

Dela Buzău, Leonard a venit la București pela 1900.

Băiatul venia cu o mare încredere în talentul său. E acea încredere, ce se confundă la artiștii de rasă, cu pasiunea pentru arta lor. Ei nu pot să facă în viață altceva, decât să acționeze convergent spre realizarea idealului lor de artă, căruia îi subordonează orice altă activitate, orice interes, viața chiar. Soarta lui Leonard era trasată. Din făgașul ei, nu mai putea eși.

Personalitatea lui se amplifică cu o nouă influență : impresia covârșitoare, pe care i-o face Capitala. E aceiaș impresie, în cadrul sensibilității specifice fiecăruia, pe care o simte Rimbaud, sosind din provincie la Paris, sau Bacovia sosind la București, din orașul său provincial, într'o noapte de iarnă.

Leonard simți ca toți dețeleniții aceștia, existența unei lumi nebănuite, o lume nouă, amețitoare, de lumină, de veselie exuberantă; o frenezie îl cuprinde, pe când vagabondează prin furnicarul de oameni, un fel de exaltare citadină, pe care nu o dau decât orașele mari.

Tot astfel, Bacovia, sosind la București într'o noapte de Crăciun, se oprise în fața vitrinelor luminoase de pe Calea Victoriei, improvizând:

Pantofi de aur expuși in vitrină,
Veți sta sub dantele în nopți de baluri
Și'n ale valsului leneșe valuri,
Veți râde prin săli, potop de lumină...

Aceiaș vagă aspirație spre sălile feeric iluminate, spre luxul de mare artă al Capitalei de odinioară, spre valsul cu leneșe valuri, spre toată această sentimentalitate ușor exaltată, a lumei de eri, o simte și Leonard sosind în București.

Firește, o simte în felul său, căci firea sa ar fi respins un final deprimant, — cum este al poemei de mai sus. Dimpotrivă, acea aspirație spre lumină de sărbătoare și amețire în valuri de vals, devine la Leonard frenetică, impetuoasă...

* * *

Intr'adevăr, la București, băiatul își modifică foarte mult firea.

Sfios, melancolic, în copilărie, mediul Capitalei și efervescența pubertății, îi dau o strălucire mai vie a ochilor, trăsăturile sale se virilizează, frumusețea lui se accentuează, prinzând un caracter de forță.

Un dor intens de viață îl cuprinde. Vrea să simtă și el veselia vieții, plăcerile ei. Sentimentalitatea lui nativă, devine un avânt romantic către iubire și artă,

De acum, marea tragedie a vieții lui va avea să se brodeze, din firele de aur ale geniului și iubirii, pe fondul acestei sentimentalități romantice, avântată...

CAP. V.

TRUPA LA FOCȘANI

Tatăl său mutându-se la București, Leonard e dat aci în îngrijirea unei bunici bă-

(Urmare în pagina 4-a)

(Urmare din pagina 3-a)

trâne. Bunica era mama soţiei a doua a lui Constantin Nae, tatăl lui Leonard.

Numele băiatului era Leonard Nae, — dar de multe ori, numele său avea să fie confundat cu pronumele. In adevăr, mulţi îi spuneau „Nicule", deşi „Leonard" era numele său de botez şi nici decum un pseudonim.

LEONARD.....

Nume, par'că, predestinat... Carolina Schaefer, femeea care îl adormia, cântându-i melodii stranii, i-a dat numele acesta... Există par'că între nume şi destinul omului, o legătură subtilă, inefabilă...

Dar bunica muri. Leonard fu atunci internat la Ottescu, învăţa la liceul Mihai Viteazu.

Modestul funcţionar dela căile ferate, făcu grele jertfe băneşti, ca să-şi ţină băiatul la liceu. El plătia cu 600 de lei internarea băiatului, ceeace era o sumă importantă, pe vremurile acelea.

Leonard era un element foarte preţios, în fanfara liceului şi în cor.

Leonard iubia teatrul, dar educaţia severă ce primise în copilărie şi sfiiciunea sa înnăscută, nu i-ar fi îngăduit niciodată să părăsească liceul şi să fugă cu o trupă oarecare în turneu, dacă...

Acest „dacă" — asupra căruia ar fi inuman să stăruim, — formează marea răspântie din viaţa lui Leonard, e acel „brânci" ce i-a dat soarta, scoţându-l din potolitul mediu burghez, ca să-l arunce în mizerie, în aventură şi teatru.

Nu din proprie iniţiativă, nu dintr'o impulsie de artist boem a fugit Leonard la trupa lui Poenaru. Ci soarta l-a asvârlit în aventură.

Intr'adevăr, el împărtăşia toate iluziile şi planurile lui de viitor lui Maximilian. Există un paralelism perfect şi emoţionant, între viaţa acestor doui artişti de rasă.

Până când Leonard, ajunse în clasa VI-a de liceu, nici vorbă nu a fost de vre-o intenţie de a părăsi liceul.

Leonard se prepara ca să intre la Conservator. Voia să urmeze mai întâi cursurile Conservatorului şi apoi să se facă actor.

In scurt timp, el învăţase *Despot Vodă :*

— „Vreu să mă prezint cu monologul din *Despot Vodă* la Conservator", spunea el lui Maximilian.

Şi-i declama acest monolog, pe care-l studiase în toate amănuntele şi nuanţele.

Soarta nu a îngăduit însă lui Leonard, să apuce această cale normală, ci a vrut să-l formeze la şcoala vieţii.

DAVILA ŞI LEONARD

Era prin clasa a treia de liceu, când se dădu o reprezentaţie şcolară la Edison, unde a fost pe vremuri Teatrul Modern.

Leonard joacă un rol de comic, în comedia muzicală *„Proza"*, cu libretul de Nicu Ottescu şi muzica de fratele său, Noua Ottescu.

Băiatul — după serbarea şcolară dela Buzău, obţinu un al douilea succes. De data aceasta însă, privirile femeilor din sală erau mai puţin materne şi mai mult languroase, iar câţiva bărbaţi de teatru remarcara talentul elevului. Asistasera astfel, — întâmplător, — la reprezentaţie, *Al. Davila* şi *Nicu Poenaru,* directori de teatru, în plină celebritate pe atunci.

Davila chemă pe Ottescu, într'un antract, şi-l întrebă :

— Al cui e băiatul acesta ?

— E o rudă a mea.

— Să ştii că are voce, are aur în gât! Trebue să-l facem artist. Teatrul românesc nu poate să piardă un astfel de talent.

— Se opune familia... Şi apoi e mic.

— Câţi ani are ?

— Vre-o 14...

— Cam mic....

Nicu Poenaru afirmă aceiaş admiraţie pentru artistul precoce.

LA POENARU

Am spus că tatăl lui Leonard a fost în tinereţea sa mecanic. Ei da, mecanic pe locomotivă: o meserie grea, înnobilată de marea muncă şi atenţia vecinic trează, pe care o cere.

Dar Constantin Nae era un mecanic aparte. Mai întâi, era de o eleganţă proverbială. Se suia pe maşină în redingotă !... Gustul şi eleganţa înnăscută a lui Leonard, sunt evident, de natură ereditară.

Când nu era la serviciu, mecanicul se purta extrem de îngrijit şi avea maniere alease. Maximilian, în care instinctul actoricesc se trezise tot atât de timpuriu, ca şi la Leonard, imita gesturile elegante ale mecanicului ; Constantin Nae ţinea obiectele cu două degete şi cu degetul cel mic, vecinic depărtat, în sus, ca şi când s'ar fi ferit să nu se murdărească pe mână...

El înaintă repede în administraţia căilor ferate. Era un om priceput, nu lipsit de o distincţie înăscută şi iubia pe atunci viaţa trăită mai larg, mai omeneşte. Casa lui era frumos aranjată, Leonard era totdeauna foarte bine îmbrăcat.

Ducea poate o casă, care făcea impresia că e mai presus de puterile lui.

El trecu însă printr'o dureroasă criză şi nu mai putu să-şi ţină copilul la internat.

* * *

In acest timp, Leonard simţia din ce în ce mai puternică, atracţia către teatru.

Era o sărbătoare sufletească pentru el, când se putea duce la teatru, ca să asculte pe artiştii de pe atunci.

După reprezentaţia dela „Edison", dorinţa sa de a munci serios, pentru desăvârşirea talentului său, spori.

Criza prin care trecu familia sa, îl ogligă să nu mai urmeze liceul mai departe şi să renunţe la dorinţa de a intra în Conservator, ca să-şi perfecţioneze talentul.

Ce era de făcut ?... Rămas singur pe străzile Capitalei, lui Leonard îi trebuia o salvare imediată. De unde ar fi putut aştepta mântuirea, dacă nu dela zeiţa căreia el îi închinase toate visele lui ? Această zeiţă era Arta.

Pe Poenaru, îl cunoştea mai de mult, dintr'o vară, când îl văzuse la unchiul său, la Botoşani. Poenaru avea pe atunci trupa de teatru, care mergea mai mizerabil decât toate. Pe această trupă puse ochii Leonard...

Nu era pregătit pentru viaţă, — nici măcar pentru arta lui nu era pregătit...

Era un idealist, cu un fond de emoţionantă, de copilărească blândeţe şi naivitate, care nu s'a desminţit toată viaţa.

La *„Cooperativa"*, unde e azi *„Elysée"* ceruse lui Poenaru să-l angajeze. Nicu Poenaru începu să râdă : Leonard era un copil...

Dar copilul acesta ţinea morţiş să intre în teatru.

Şi într'o bună zi, fugi la Focşani, unde Poenaru plecase cu trupa în turneu.

CAP. VI.

DUPĂ O LOVITURĂ A SOARTEI

In trupa lui Poenaru, Leonard a debutat ca figurant. Trei săptămâni cântă în cor, fără ca nimeni să-i remarce vocea caldă şi numai întâmplător i se dă un rol de bătrân, în care obţine un mic succes de ilaritate.

Primul său angajament fu de doui lei pe zi, dar trupa fiind în deficit, nu primia decât 25 de bani.

La o săptămână după intrarea lui Leonard în trupă sosi Niculescu-Basu.

La Focşani, Leonard pătrunse astfel într'un mediu de buni artişti, dar cari nu reuşiseră să-şi valorifice talentul. Tot acolo, cunoscu el pe N. Vermont, sufleurul Operei şi pe „maestrul Bărcănescu", fost capelmaistru, care avea să joace un rol destul de însemnat, în viaţa operetei româneşti.

Deasemeni, mai făceau parte din trupă Băjenaru, tenorul Klein, Răiciulescu... Iar ca elemente feminine, trupa avea primă subretă pe Leontina Ioanid, apoi venea Pepi Mohoi şi Margareta Dan. Leonard e impresionat de la început, de vocea deosebită a Margaretei Dan.

El se simţi la început stingher, în mediul acesta. Viaţa actorilor, era un fel de boemă diametral opusă vieţii burgheze, în care fusese crescut noul tenor. O lovitură neaşteptată a soartei, îl făcuse să ia drumul turneului, drumul pribegiei... Şi numai marea lui pasiune pentru arta sa, l-a putut face să suporte mizeriile covârşitoare ale acestei vieţi.

Hainele i se uzară în scurt timp. Mâneca roasă în cot, îl durea ca o rană, pe tânărul acesta, ce avea eleganţă în sânge.

Toate durerile fizice, foamea, frigul din odăi, puhoare de hotel, nu însemnară nimic pe lângă durerea morală de a se vedea vagabondând în zdrenţe, ca un cerşetor.

In seara debutului nu avea pantofi. De altfel în toată recuzita trupei şi cea personală a actorilor, nu se găsi nici o pereche de pantofi.

— Tae-ţi ghetele !

— Păcat de ele !...

Dar şi ghetele erau ferfeniţă. Le întoarse partea de sus, spre interior şi făcu astfel din ele pantofi.

Nimic nu l-a îndurerat mai mult pe Leonard, decât ridicolul acestei transformări...

MIZERIA TURNEELOR PROVINCIALE

In toamna anului 1903, Leonard a intrat în trupa lui Poenaru. In Ianuarie anul următor, Băjenaru ia pe Maximilian la Iaşi. Turneul Poenaru soseşte de asemenea la Iaşi, unde cei doui prieteni se întâlnesc.

Poenaru, directorul lui Leonard, era un actor bun şi un mare cântăreţ. Dar nu era un director activ. El făcuse parte din trupa lui Marinescu, unde se impusese ca un real talent. Dar în conducerea şi administrarea unei trupe, nu se pricepea. Din această cauză, trupa lui Poenaru mergea foarte prost. iar actorii ce o compuneau trăiau într'o mizerie neagră.

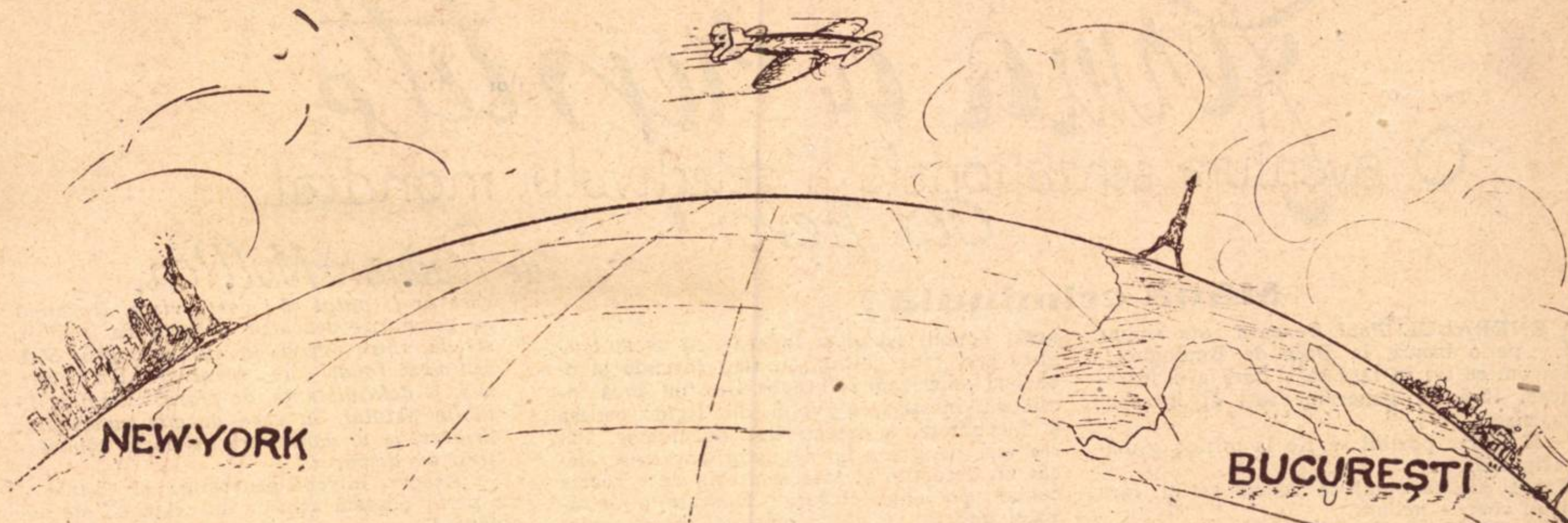
Când Maximilian revăzu pe Leonard la Iaşi, s'a îngrozit de mizeria în care trăia acesta. Leonard locuia împreună cu alţi trei artişti într'o cameră mică de hotel şi anume cu Basu, Gheorghiu-Chioru şi Vanarache. In cameră nu era foc şi dormiau în frig, dârdâind toată noaptea. Nu aveau nici posibilitatea să-şi schimbe rufele. Sudoarea li se închegase pe cămăşi, care se făcuseră tari ca o scoarţă ; când şi le scoteau şi le puneau pe scaune, cămăşile acestea rămâneau în picioare, păstrându-şi forma. Se întăriseră şi pe alocuri, din cauza frecării aspre de această pânză întărită, pielea actorilor avea eroziuni roşii.

Ghetele ferfeniţă trebuiră aruncate şi Leonard umblă o iarnă cu galoşii în picioare, fără ghete.

Concuraţi de trupe cu mai mult succes, artiştii lui Poenaru şedeau nemâncaţi cu zilele. O, neagra, desnădăjduita mizerie a turneelor provinciale...

(Urmarea în No. viitor)

Sborul New-York-Bucureşti

AM VORBIT într'un număr recent al „*Realităţii Ilustrate*" despre sborul New-York—Bucureşti pe care-l proectează inginerul român *Fernic*, originar din Galaţi.

In ţară se cunoaşte prea puţin din activitatea ce-o desfăşoară d. Fernic, întru realizarea planului său uriaş. Şi ne gândim totuş ce emoţie şi ce entuziasm ne va cuprinde, în clipa când, favorizat de şansă şi de progresul realizat de technica modernă, — d. Fernic va ateriza la Bucureşti.

Deaceea, în vederea acestui eveniment extraordinar de fantastic, socotim util să urmărim puţin activitatea d-lui Fernic.

E necesar să se ştie că d. Fernic nu va pilota un avion de construcţie străină, ci unul conceput şi construit personal de d-sa. In acest scop, d-sa a întemeiat o fabrică la New-York, graţie ajutorului pe care i l-au dat, în cea mai mare parte, românii cari locuiesc în America.

Despre faza în care se găsesc lucrările, pentru realizarea sborului New-York—Bucureşti, ca şi despre scopurile ce urmăreşte prin construirea de avioane, d. Fernic a făcut recent, următoarele declaraţii:

„Vor fi trei tipuri distincte de avioane, fiecare adresându-se unor cereri bine definite:

1. Avionul „Fernic T-IX" de 12 pasageri, acelaş model ca cel ce se termină acum pentru sborul transatlantic. Acest avion este destinat pentru marele linii aeriane de pasageri şi de poştă, fiind de asemenea uşor adaptabile pentru scopuri militare.

2. Avionul „Fernic T.X" pentru 5—6 pasageri, va fi ideal pentru particulari, sau pentru linii mai mici de pasageri şi de poştă.

3. Avionul „Fernic T. XI" pentru 2—3 pasageri, va fi destinat pentru şcoală şi antrenament sau sport. Va fi avionul tineretului sau al particularilor cu mijloace mai reduse.

D. Fernic doreşte să aducă producţia de avioane pe baze economice, în acelaş fel cum astăzi se construiesc automobilele.

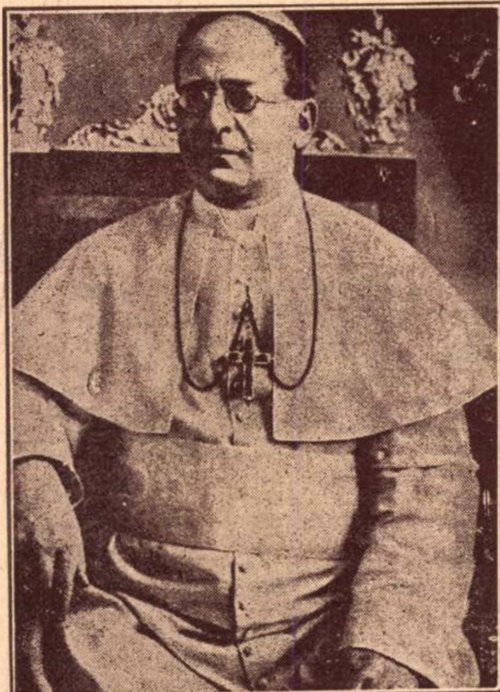
Nu este îndoială că în timp scurt avionul va înlocui în mare parte în transportul de pasageri şi poştă, nu numai trenul şi vaporul, dar şi automobilul. Acum 25 de ani nimeni nu ar fi crezut că astăzi, în Statele Unite, vor fi peste 50 milioane de persoane, ce ştiu să conducă automobile. De ce oare atunci, în 10 ani de acum înainte, 10 milioane de americani nu ar şti să piloteze avioanele?

Este o urmare logică a timpurilor şi necesităţilor.

Schiţa pe care o reproducem aci, este executată de d. Fernic şi a apărut în presa americană cu prilejul propagandei pe care d-sa o face pentru organizarea sborului din America în România.

Aniversarea Papei Pius XI

ACUM 50 de ani, la 20 Decembrie 1878, tânărul preot catolic Achille Ratti, **— actualul papă, celebra prima sa slujbă religioasă, la b.serica San Carlo al Corso.**

Pentru a comemora această aniversare, s'a decretat, timpul dela 20 Decembrie 1828-20 Decembrie 1929, ca anul festiv al Papei Pius XI.

In ziua jubileului, papa a inaugurat noul local al archivei Vaticanului. Totodată, episcopul din Milano, a oficiat un Te-Deum festiv, la biserica jubiliară San Carlo al Corso din Roma.

Imbrăcămintea originală a lui Chaplin asigurată cu 6.500.000 lei

Cele mai curioase asigurări au fost contractate de unele stele şi luceferi ai ecranului. Astfel Harold Lloyd şi-a asigurat faimoşii ochelari, cari au o valoare reală de vre-o doi şilingi, cu cca. 4 milioane lei. Imbrăcămintea lui Chaplin, — surtucul ros, pantalonii deformaţi, ghetele uriaşe, pălăria turtită şi bastonaşul, — care i-a făcut atât de popular, e asigurată pentru suma de 6 jum. milioane lei şi se păstrează într'o cameră specială de oţel. După cum află ziarele americane, mai multe muzee au făcut oferte pentru achiziţionarea ei.

Buster Keaton a luat un premiu de asigurare de 100.000 dolari pentru o vacă bătrână, pe care a cumpărat-o într'un rând, având nevoe de acest patruped pentru un film. I-a făcut servicii atât de preţioase, încât a botezat-o, dându-i numele de **„Ochi căprui"**, şi a organizat o serbare în cinstea ei, într'unul din cele mai mari hoteluri din Los Angelos, la care au luat parte şi alţi eroi patrupezi de cinema, doi câini celebri şi o maimuţă. Un copil de negru, care a stârnit hohote de râs într'o serie de comedii a fost asigurat de către regisor pentru suma de 8 milioane lei, iar o aristocrată europeană, care se lăuda că posedă cele mai mici picioare din lume, şi-a început cariera la Hollywood, asigurându-şi picioarele pentru 100.000 dolari.

O donaţie de 7½ milioane dolari

Multimilionarul James A. Patten din Chicago a lăsat prin testament ca jumătate din averea lui de 15 milioane de dolari să rămână la şapte societăţi de caritate.

Patten a fost şeful unei mari case de import şi export şi unul dintre cei mai abili oameni de afaceri din America.

Ferma cu reptile

O aventură senzațională a detectivului mondial Gex Trevor

de Rudyard Mullton.

Mână criminală?

GENERALUL *Paul Bernard* sta singur pe o bancă, la Bois de Boulogne.

Un om se ivi în fața sa și fără altă introducere, fără ca generalul să-l fi întrebat ceva, zise:

— E foarte posibil să fie la mijloc o mână criminală!...

S'ar fi zis că omul ce vorbia astfel, fără nici un rost, e nebun.

Generalul Paul Bernard, care nu păstra nimic din rigiditatea militară, în hainele civile croite cu eleganță, ridică fruntea și o uimire profundă i se citi pe față:

— Ce telepatie! Mă gândiam tocmai la d-ta, când iată că apari ca un Mefisto, în fața bătrânului Faust, ca să-mi răspunzi la o întrebare, *pe care nu ți-am pus-o decât în gând!...*

Mefistofelul era un domn grăsun, care n'avea nimic diabolic în înfățișarea sa comună, și care zâmbia foarte placid. Totuș, el făcuse o ciudată demonstrație a puterei sale de a citi gândurile altuia, ceeace continua să uimiască pe general:

— Nu cumva ai inventat vre-un aparat de citit gândul altora dela distanță? Sau te-ai apucat cumva de vrăjitorie?

Este just, răspunse domnul grăsun, că ambele aceste probleme m'au preocupat pe vremuri. Dar de data aceasta, n'am avut nevoe de nici un aparat, ca să înțeleg că mă așteptați, gândindu-vă intens la mine. E mult mai simplu, d-le general, și la mijloc nu este nici o vrăjitorie.

— Dar ce este, atunci?

— O întâmplare: Mă întorc acasă. Vă văd nu prea departe de casa mea, așteptând pe această bancă, atât de cufundat în gânduri, încât nici nu m'ați văzut, când v'am salutat.

— Scuză-mă. E adevărat că eram distrat...

— Atât de distrat, urmă domnul grăsun, încât, jucându-vă cu vârful bastonului în nisip, printre alte arabescuri bizare, ați scris de câteva ori și numărul 243... Or, 243 sunt eu!

Generalul privi desenele ce făcuse, fără să-și dea seama, pe nisip și zâmbi.

— V'ați gândit deci, la mine, — continuă Mefisto, — când eu tocmai treceam pe aci, spre casă.

— Da. Ședeam aci, ca să se facă ora d-tale de consultații. Recunosc că voiam să viu la Dumneata.

243 era numărul sub care era cunoscut acest agent grăsuț, însărcinat pe vremuri cu prinderea spionilor nemți, la serviciul de informații al armatei franceze, condus câtva timp, în vremea războiului, de generalul Paul Bernard, după ce acesta fusese rănit pe front, la Verdun. Generalul apreciase atunci în mod deosebit serviciile agentului 243, care îndeplinise, cu o îndemânare extraordinară, cele mai grele misiuni. După război, 243 deveni detectivul particular *Trevor Gex*, bine cunoscut în urma câtorva afaceri internaționale și tenebroase, pe care le elucidă cu o eleganță și ușurință, ce indispuse evident toate polițiile europene. Pentru fostul său comandant, Trevor Gex avea o admirație emoționantă, deși îi plăcea, de câte ori îl întâlnia, să-l uimiască cu trucurile perspicacității sale profesionale.

— Da, dragul meu, zise generalul, ai ghicit: voiam să-ți cer o consultație.

— Domnule general, sunt la ordinele dv. și îmi permit să vă invit în modestul meu birou.

Locuința lui Trevor Gex, era izolată, pe o alee laterală. Se instalară în fotolii moi, de piele verde și aprinseră havanele.

Trevor Gex!... Cine ar fi crezut că faimosul detectiv era una și aceiaș persoană, cu acest bonom scund și îndesat, cu acest burghez ras, tuns chilug, cu fața rotundă și ochelari americani? Trevor Gex nu avea nimic din înfățișarea sveltă, din figura osoasă și încruntată, a detectivilor de cinema. Părea mai de grabă un negustor angrosist, decât un detectiv, și lăsa impresia că e foarte comun, pe lângă eleganța înăscută a bătrânului general, a cărui mustață tunsă englezește, îi da un aer aristocratic. De altfel, deși părul său era mai mult *sel* decât *poivre* — cum spun francezii — generalul era un om verde, foarte voinic și înalt. S'ar fi zis că detectivul e mult mai bătrân decât el...

— Iată, dragă Gex, despre ce e vorba... Dar mi se pare că ai ghicit și asta...

— Mă iertați, d-le general, dar nu cumva e vorba de cazul Randall? Știu că țineți la Dick Randall, ca la copilul dv. Svonuri grozave circulă pe socoteala lui. Când v'am zărit scriind numărul meu, 243, pe nisip, mi-am zis că un om care se gândește la un detectiv, firesc se gândește în acelaș timp și la o crimă. Or, cazul Randall poate fi și un caz criminal, care să intre prin urmare în competința mea profesională. Și deaceea, când v'am văzut, v'am răspuns, *inainte ca dv. să mă intrebați*: „E foarte posibil ca la mijloc să fie o mână criminală!" Iată deci, cum printr'un mijloc foarte simplu, v'am ghicit gândul și am răspuns unei întrebări, *inainte de a fi formulată cu glas tare.*

— In adevăr, asupra cazului Randall voiam să te consult. Care e părerea ta? E un caz criminal, sau o simplă înșiruire de întâmplări, un accident? Ce crezi?

— Nu știu, îmi lipsesc date, zise detectivul, ca să mă pot pronunța. De altfel, deși cazul mi-a atras atenția, nu am avut vreme să reflectez asupra lui.

— Vrei să reflectăm puțin împreună asupra acestui caz, așa cum făceam în timpul războiului, cu cazurile încurcate?

— Desigur, d-le general. Să studiem dosarul.

— Ai făcut un dosar al cazului Randall? întrebă generalul.

Trevor Gex, drept orice răspuns, scoase din sertar un dosar, pe care începu să-l răsfoiască în fața generalului.

— Iți amintești, Gex, zise acesta, cum lucram în timpul războiului? Cercetam datele împreună, apoi reflectam separat asupra datelor cunoscute și concluziile le verificam confruntându-le pe ale mele cu ale d-tale. Rare ori dam greș. Ei bine, să procedăm la fel. Mai întâiu, recapitulare faptelor cunoscute și cercetarea actelor din dosar.

— Dosarul meu e cam sărac, d-le general. Cuprinde numai câteva notițe tăiate din gazete.

— Informația din *Gazette des Sports?*

— *Da.*

Și Trevor Gex citi:

„Din Brazilia ni se comunică sosirea la Rio de Janeiro a tânărului și indrăsnețului aviator Dick Randall. Cunoscutul as francez era cât pe aci să cadă victima unui groaznic accident de avion, dacă un mecanic nu ar fi descoperit, cu câteva minute inainte de suirea lui Dick Randall pe aparat, că o piesă dela dispozitivul cârmei de înălțime, fusese deteriorată."

Trevor Gex întoarse fila și citi o altă notiță reprodusă de aproape toate ziarele franceze:

„Aviatorul Dick Randall, care se află în Brazilia, sosind dela Paris, acum două săptămâni, pentru aranjarea succesiunei miliardarului Diaz Domingos, unchiul său de curând decedat, al cărui moștenitor este, era să fie victima unui accident stupid, care ar fi putut să-l coste viața. Dormind cu geamurile deschise, o hartă s'a iscat in stradă, intre bețivi, in cursul nopții. S'au schimbat focuri de revolver. Un cuțit svârlit dela distanță, de afară, s'a înfipt in tăblia patului, în care dormia cunoscutul aviator, la un milimetru de capul său. Bețivii au dispărut."

— Așadar, întrebă generalul, și d-tale ți s'a părut ciudată această succesiune... de accidente?

— Desigur, mai ales că Randall moștenește o avere atât de mare... Ca să mă documentez asupra cazului — urmă detectivul, — am cumpărat toate ziarele braziliene, și am tăiat tot ce mi s'a părut interesant, din *„A gazeta de noticias"*, *„O jornal do Brazil"*, *„O Paiz"*, *„A Cidade de Rio"*, *„O Tempo"* și celelalte.

— Ai găsit ceva mai semnificativ?

— Nici un alt „accident", afară de cele două de mai sus, dar gazetele din Brazilia dau unele amănunte interesante. Afară de aceasta, *„Gazeta de Noticias"* cere poliției braziliene, să vegheze, dacă nu cumva aceste „accidente" sunt puse la cale, împotriva aviatorului Dick Randall, de către vre-o persoană interesată în chestiunea fabuloasei moșteniri, rămasă dela Diaz Domingos.

— Atunci, zise generalul, e foarte posibil să se producă un nou „accident"? Dick are nevoe de apărare, nu-i așa?

— Poate.

— Ei bine, Gex, ce ai zice de un voiaj până în Brazilia?

— Cu dv., d-le general, merg până la capătul lumii. Dar poate că nu e decât o alarmă falșă, dată de ziarele în goană după senzațional...

— Gex, cheltuelile mă privesc. Plecăm în Brazilia. Faima d-tale are ocazia să treacă oceanul. Iar eu... să-mi potolesc nostalgia..

— Nostalgia, d-le general?

— Da, Gex. In Brazilia am petrecut cei mai frumoși ani ai tinereții mele...

Și în ochii de o limpiditate albastră-cenușie ai generalului, cari aveau uneori sclipiri reci de oțel, Trevor Gex zări o insezisabilă umbră de melancolie; iar după plecarea generalului, detectivul își spuse:

— Mi se pare că înțeleg dece generalul iubește pe Dick Randall, ca pe copilul său: poate că această afecțiune este epilogul vreunei idile sud-americane...

II

SPRE CONTINENTUL AVENTUREI

Peste două zile, generalul Paul Bernard și Trevor Gex se îmbarcară la Bordeaux, pe pachebotul *Amazona*, pentru Rio de Janeiro. Vasul, adevărat oraș plutitor al Companiei Mesageriilor Maritime, se apropia de coasta spaniolă, pe o mare liniștită. Așezați pe punte, în *chaise-longs*-uri, cu pledurile cadrilate pe picioare, cei doui pasageri analizară pe larg, toate „datele" cazului Randall, toate antecedentele. Detectivul cerea amănunte peste amănunte; aceste tone de detalii formau „datele cunoscute", premizele din care avea să tragă o concluzie logică.

In linii generale, iată ce povesti generalul:

Emigrant în Brazilia, încă dela vârsta de 16 ani, copilul orfan care avea să ajungă odată gloriosul general Paul Bernard, avusese o tinerețe foarte sbuciumată, muncind pe fazenda unui portughez bogat, alături de sclavii negri, mânați pe întinsele culturi, cu biciul. Ca alb, se bucura de un regim mai blând și bătrânul portughez apreciind puterea de muncă și inteligența băiatului, îl luă în casa sa, făcând din el un fel de secretar de încredere.

(Urmarea în No. viitor)

Femei care au învins vârsta

Misterul tinereții veșnice a americanelor

de ANN TIZIA LEITICH

„Tânăra" de 62 ani, FLORENCE SCHUETTE.

DOMNII se vor supăra, desigur, dacă voi face această trădare; totuș nu pot ține cont de sensibilitatea lor; trebue s'o spun: toți europenii cari vin la New-York și fac o plimbare pe 5-th Avenue, — evident cu excepția englezilor, — sunt fermecați de femeile americane și mai cu seamă de multele fermecătoare matroane, cu picioare svelte, cu ochi tineri, cu chipul rotund și... părul alb. Adevărul e, că ceva mai târziu își modifică întrucâtva entuziasmul, fiindcă după cum și 'nchipuie ei, americanele se poartă prea prost cu bărbații.

Dar nu despre asta vom vorbi acum; pe noi ne interesează numai farmecul, de care sunt cuprinși.

Și dv., doamnele mele, aveți perfect dreptate, atunci când vroiți să aflați, care e anume explicația acestui fapt și ce fac americanele, de rămân într'adevăr mult mai multă vreme tinere, decât surorile lor de dincolo de ocean. Cum cele mai multe din dv. nu se pot convinge singure, *de visu* pe Fifth Avenue, vreau să vă prezint eu, mai întâi, două doamne, care în țara lor trec drept niște adevărate artiste în învingerea vârstei. Una e Mrs. Florence Schnette, society-lady și celebră hostess (amfitrioană), cunoscută ca „cea mai frumoasă și mai tânără" femee de vârsta ei. Mrs. Schnette mi-a făcut următoarele declarații pe această temă: „Tânăra fată își capătă cnipul de la bunul Dumnezeu; noi, femeile trecute de 40 ani, ni-l facem însă singure; depinde numai de noi cum arătăm. Și pe când firește nu trebue să trecem cu vederea, că trebue să lucrăm la exteriorul nostru, trebue în același timp să ne aducem mereu aminte că e tot atât de important, să formăm acest exterior din lăuntrul nostru, încălzindu-l. Așa, de exemplu, eu cred mult bine despre îndeletnicirea cu artele frumoase; ele ne dau gânduri frumoase și acestea se exteriorizează apoi pe chipul nostru, însuflețindu-l, iar gesturilor noastre o contenență șlefuită, rotunjită. Musica e preferința mea și fiecare om trebue să-și aibe preferința sa, mai cu seamă însă femeia, deoarece această preferință menține treaz și elastic interesul pentru viață. Și acest lucru e unul din cauzele principale ale menținerii tinereței. Ziua, în care mărturisim că nimic nu ne mai mișcă sau încălzește, ziua aceia ne condamnă să îmbătrânim. Trebue să-i amânăm venirea cu orice preț. Sufletul nostru nu trebue să obosească..."

Vedeți alături fotografia d-nei Schuette, făcută acum doi ani la Paris, atunci pe când era, după cum spune râzând, o tânără în vârstă de 62 ani!

Doamna No. 2 e cu totul alt tip, și în parte lucrează cu totul alte mijloace. E Fannie Ward, steaua de revistă, celebră în America și Anglia sub denumirea de „fetișcana în vârstă de 65 ani."

Fannie e delicată și sveltă ca un efeb, chipul și gâtul sunt netede și proaspete. Bunele ei prietene susțin că a experimentat asupra ei toate operațiile posibile și imposibile pentru înfrumusețare și întinerire. Mai cu seamă operațiile pentru întinerire...

Joacă ele oare un rol mare și decisiv?

In general, așa cum sunt făcute azi, nu sunt suficiente, și în niciun caz americana nu se lasă numai în nădejdea lor. Firește că de la mine, doamnă, nu vei afla ceva precis asupra acestei chestiuni, deoarece niciuna nu mărturisește, că într'adevăr uzează de ele. Cu toate acestea ele formează adesea subiect de conversație. Căci nicăeri, ca în America, tinerețea nu e mult considerată drept prea dominatoare, adorată și dorită. Toată lumea se interesează azi mai mult ca oricând de problema reîntineririi sau a rămânerii veșnic tineri. America însă, care tocmai a devenit bogată și matură și deci gustă viața din plin, se ocupă pătimaș cu această problemă, aproape cu o naivitate de ființe primitive, mai puțin tulburate de îndoeli și stânjeniri conservatoare, cum se petrec lucrurile în blazata Europă.

Nu cu mult înainte, America era încă atât de puritană, încât o convorbire asupra eroticei era pur și simplu imposibilă, discută acum — pe când savanții și medicii se mai ceartă încă, — despre foarte noua teorie a hormonilor, de cari ar depinde înflorirea și decăderea corpului și a spiritului.

E deci foarte logic, ca marele protagonist al studierei hormonilor și al teoriei reîntineririi, savantul vienez profesorul Steinach, să fie nu numai celebru în U. S. A. ci și extrem de popular.

Se știe că Steinach, în urma mai multor experiențe făcute asupra animalelor, a efectuat operații de reîntinerire asupra unor bărbați. El a încercat să ajungă la reactivarea organismelor îmbătrânind, fără transplantare de țesuturi, metodă ce se poate aplica cu succes și femeilor. Tratamentul e cu totul nepericulos și se compune din două părți: întâi o aplicație de pilule, numite pogynom, pregătite din hormonii ovariali concentrați ai unor anumite animale, iar al doilea o aplicare de raze electro-termice asupra unor părți ale corpului, operație efectuată cu mașini special construite. In felul acesta vasele sanguinare sunt lărgite iar circulația sângelui activată; sunt aduse înapoi energii pierdute; mușchii sunt întinși, sbârciturile șterse, ochii făcuți să strălucească.

Pentru față, Steinach întrebuințează „masca" devenită celebră. Acest tratament e efec-

(Urmare în pag. 8-a)

Mrs. Graham Fair Vanderbilt, care numără 58 ani și pare de 28

Două „veșnic tinere". (stânga) Mrs. ANITA STEWART, 50 ani. (dreapta) Mrs. JAMES CLARK, 52 ani.

Vestita FANNIE WARD, care n'are mai puțin de 65 ani

ACTUALITATEA IN ILUSTRAȚIUNI

Inaugurarea casei agronomilor, din București, a avut loc săptămâna trecută. La solemnitate, a asistat și d. ION MIHALACHE, ministrul Domeniilor.

Fotografia noastră, reprezintă pe membrii guvernului, asistând la serbarea Bobotezii în Capitală. In centrul grupului, d. general PETALA

Marele duce al Rusiei NICOLAE NICOLAEVICI, a murit de curând la Paris

(Urmare din pag. 7-a)

tuat numai de medici, tot astfel ca și operațiile pentru redresarea pielei faciale, tăierea grăsimei de prisos, micșorarea sânilor, injecțiile cu parafină, — la acestea din urmă se renunță însă din ce în ce mai mult, deoarece nu totdeauna ele rămân fără urmări rele.

Rolul principal îl joacă însă, ca și mai înainte, artiștii profesioniști ai tratamentului de înfrumusețare. Americana, care cheltuește

O combinație de abur și raze ultraviolete, pentru îngrijirea feții

două bilioane anual pentru îngrijirea frumuseței sale, lasă cinci milioane din acestea în cele 40.000 de „saloane de frumusețe".

După cum americana a fost prima, care a luptat energic pentru subțierea necondiționată a liniei și menținerea staturii de tânără fată; tot astfel a fost prima care a recunoscut, că în lupta contra dușmanului rău care e bătrânețea, trebue să se aibe în vedere și psihicul nu numai exteriorul.

Ea își ia exemplu de la chinezi, a căror țintă e „să-și păstreze fața", adică să-și conțină reflectarea sentimentelor pe chip; de aceia americana lasă rar să i se citească pe față sentimentele distrugătoare de linii tinere, ca durerea, supărarea, grija, desamăgirea, etc. Toate le reduce la neputință printr'un zâmbet. Apoi niciuna nu e atât de săracă sau de bolnavă, ca seara să se culce înainte de a-și fi curățat și massat fața pentru noapte. Americana știe nenumărate mijloace pentru menținerea frumuseții, mijloace care nu costă prea mult. Exemple: aplicațiile de ghiață pe față; dușul rece și cald, alternat. Apoi — corsetul! Da, doamnele mele, corsetul. Să nu vă închipuiți, orice vi s'ar spune, că o femee se poate dispensa de cordonul — burtieră. Evident nu mai e purtat ca altădată pentru a strânge, ci pentru a preveni.

Iar dacă vom intra într'unul din saloanele de frumusețe, de pe „Cea de-a cincea stradă", la New-York, vom auzi un dialog cam în felul următor:

— „Păreți obosită doamnă (obosită e o expresie mai amabilă pentru cea de.... vârstnică). Muschii dv. faciali au nevoie de redresare.

Vă vom prescrie un curs de massaj. *Cosmeticianul* nostru va avea de decis, dacă e ne-

Un vaporizator modern, pentru aburi faciali

voie de un massaj simplu (3.50 dolari) sau unul intensiv (10 dolari). Nu, masajul electric nu ar fi bun, pentru acest tratament fața dv. e prea delicată. De asemeni v'ar face foarte bine aplicații de noroi radio-activ, vom face de asemeni ceva pentru rotunjirea chipului dv. ș. a. m. d.

Maestrul a și apăsat pe butonul soneriei. Consultația s'a terminat. Altă clientă intră timidă, cu inima bătându-i.

Voioșia de la vârsta de 10 ani, liniile de la 20 ani, farmecul cald și voluptos de la 30, atitudinea de la 40, înțelepciunea de la cincizeci de ani, pe toate le putem avea azi, dacă le vom vroi cu adevărata concentrare a americanelor. In felul acesta ne apropiem cât mai mult de vechia dorință a omenirii; tinerețea veșnică, adică tocmai ceeace a făcut pe francezi să spună: Si jeunesse savait, si vieillesse pouvait...

Un sport nou

La St. Moritz, se face antrenament, cu sky-uri cu motor

La celălalt capăt al pământului :

— LA NOI E IARNA! —

Pe plaja din Miami-California (America)

Alcoolul și spirtul metilic

După Terente și după Munteanu, după musca columbacă și după exantematic, iată că acum pe român îl paște o nouă primejdie „metilicul", adică, exprimat mai științificește, alcoolul metilic.

Până mai acum câteva luni, cei mai mulți dintre noi, nici n'auziseră despre această drăcovenie; foarte puțini își amintiau să fi auzit prin liceu, printre multe alte numiri curioase din chimie, și de „metanol", sau alcool metilic. Și iată că deodată această substanță perfidă cu nume sonor, devine o primejdie perpetuă: Nu mai poate bea biet românul un pahar de vin, nu mai poate trage o dușcă de rachiu, sau înghiți o picătură de coniac, fără grija că în fundul paharului, va găsi otrava: că acu, acu îi piere vederea, sau îl apucă „ducă-se pe pustii".

Socotim că pericolul nu-i atât de mare și că se exagerează importanța vrăjmașului. Dar ca întotdeauna — ca să ne putem feri de dușmani — e nevoie să-l cunoaștem. Iată decе credem că e bine să dăm în cele ce urmează o succintă dare de seamă asupra alcoolului în general și a spirtului metilic în special.

Ca să fim lămuriți, să ne îngăduie cititorii, s'o luăm mai pe ocolite.

Chimia — ca oricare disciplină științifică— spre a putea trage concluzii, spre a putea generaliza și enunța legi, după ce observă își analizează substanțele și fenomenele, grupează și clasifică.

Astfel chimia organică, studiază toate substanțele care sunt compuși ai cărbunelui. Pe aceștia, ea îi grupează în diferite, clase: Hidrocarburi, alcooli, amine, acizi, zaharuri, albumine, etc. etc.

Prin urmare alcoolii sunt mai mulți. Denumirea aceasta definește o serie de substanțe, cu anumite proprietăți comune. Dintre aceste proprietăți mai importante sunt: toți alcoolii sunt compuși din cărbune, oxigen și hidrogen, toți alcoolii aprinși în aer ard, și cu toții prin oxidare (combinațiune cu oxigen) se transformă în acizi.

Alcoolii cari au mai puțin cărbune, sunt lichizi, la fel cu apa, și fierb ușor; cei cari au mai mult cărbune, sunt solizi, cu aspect de ceară. Alcoolul metilic este cel care are cel mai puțin cărbune, față de cantitatea de hidrogen și oxigen pe care o conține. El se cheamă și metanol, spre a se arăta că provine dela metan, gazul natural, care se găsește și la noi, în subsolul ținutului din jurul Turdei, și prin județul Târnava, în cantități atât de mari.

Spirtul obișnuit, sau alcoolul metilic, este fratele mai mare, al alcoolului metilic. El conține ceva mai mult cărbune.

Alcoolul metilic nu se prepară însă din metan, căci prepararea aceasta ar fi și anevoioasă și costisitoare. Există metode mai lesnicioase de a-l scoate de acolo de unde se găsește gata format, dar legat cu alte substanțe. In cantități mai mari poate fi extras din lemn. De aceea se și numește în comerț, alcoolul metilic, spirt de lemn (dela denumirea grecească meti=vin și ili=lemn). Spre a-l extrage, se bagă lemne în cuptoare și se încălzesc la adăpost de aer. (In aer știm că lemnele se aprind și ard și atunci ar arde și alcoolul).

Produsele gazoase (vapori de apă, de alcool metilic, de acid acetic — adică de esență de oțet — acetonă și altele) care se formează, trec prin tuburi răcite, în bazine cu apă. Vaporii (aburii) se fac la loc lichid și n'avem decât să separăm alcoolul metilic de apă și de celelalte substanțe cu care e amestecat spre a-l avea singur.

La separare se întrebuințează și acid sulfuric (vitriol). Printr'o nouă distilare, alcoolul metilic se obține aproape curat (el mai conține însă ceva acetonă).

Alcoolul metilic se mai găsește în combinațiune în multe alte substanțe, astfel în oleiul verde (salicilat de metil), în multe materii colorante, dar ar fi foarte puțin rentabil să-l scoatem din asemenea substanțe.

Alcoolul metilic — Spirtul de lemn — când e curat, e un lichid limpede cu un miros slab aromatic și picat pe mână se evaporează lesne, producând o senzație de răceală, fierbe ușor la 65 gr. adică cu 35 gr. mai jos decât apa, în schimb îngheață cu mare greutate, la minus 94 gr., adică nici gerul dela polul Nord nu-l poate solidifica. Dealtminteri și alcoolul etilic adică alcoolul ordinar fierbe mai ușor decât apa (la 80 grade) și îngheață și mai greu (la minus 112 grade). Atât alcoolul etilic cât și alcoolul metilic sunt aproape la fel de grele și amândouă mai ușoare decât apa. Ambii alcooli se amestecă cu apa în orice cantități și, dacă li se dă foc în aer, ard cu o flacără slabă albăstruie.

Alcoolul etilic se prepară — în cea mai mare parte — din cereale sau cartofi. In acestea există amidon (scrobeală) și acest amidon (în cartofi substanța analoagă poartă numele de feculă) se poate transforma în zahăr (glucoză). Glucoza prin fermentație produce alcool. Operațiunea este destul de grea pentru că e foarte dificil de a purifica mai apoi alcoolul și de aceea nu se poate face decât în industrii mari.

Se produce însă alcool etilic ori de câte ori fermentează zahărul din fructe (glucoză) și de aceea sucul strugurilor (mustul) prin fermentație se transformă în lichid alcoolic (cantitate mare de apă plus alcool) în vin, care va fi mai tare sau mai slab, adică mai bogat sau mai sărac după cum strugurii au fost mai dulci sau mai acri.

Dacă înroșim în foc o bucățică de cupru (aramă) și astfel încălzită o aruncăm într'o eprubetă care are pe fund puțin alcool metilic, acesta va ferbe brusc, se va aprinde la gura eprubetei și se va preface (în parte) în formol (aldehidă formică) substanță cu miros ințepător, care slujește la desinfectare. Arama rămâne roșie curată, fără pată negreală (oxid de cupru).

Alcoolul etilic, chiar când se găsește în cantități mici de tot în apă multă încălzit cu iod și sodă caustică se transformă în iodoform, care se trădează prin mirosul lui puternic.

Alcoolul metilic se poate deosebi de cel etilic prin colorația pe care o dă cu morfina.

Alcolii în genere sunt toxici. Dintre toți, în apă multă, în cantitate mică alcoolul etilic e mai puțin otrăvitor. Alcoolul metilic pe lângă celelalte efecte dăunătoare, produce și paralizarea nervilor optici, și astfel orbirea.

Atât alcoolul metilic cât și cel etilic, imediat ce-i bem, trec foarte repede prin pereții intestinului, în sânge și cu aceasta la creer. Aici dizolvă lipoizii, din scoarța cerebrală și omul se îmbată.

Alcoolul metilic costă — când nu e perfect curat — circa 30 lei litrul.

Alcoolul obișnuit costă cam tot atât, dar din pricina taxelor către stat nu se găsește în comerț decât cu 140—150 lei litrul. In consecință unii cârciumari incorecți cari fabrică băuturile în loc de-a întrebuința alcool etilic, folosesc spirtul de lemn care e mai ieftin, dar mai otrăvitor.

S'a hotărât de curând ca și alcoolul metilic, să fie taxat cu 120 lei litrul și în consecință falșificarea nu va mai conveni.

Adevăratul Tudor Vladimirescu

Ziarul „Adeverul", a publicat un fragment după o pictură bisericească, pe care o reproducem în întregime, pentrucă e singurul portret autentic al eroului oltean.

E drept că există foarte multe portrete ale

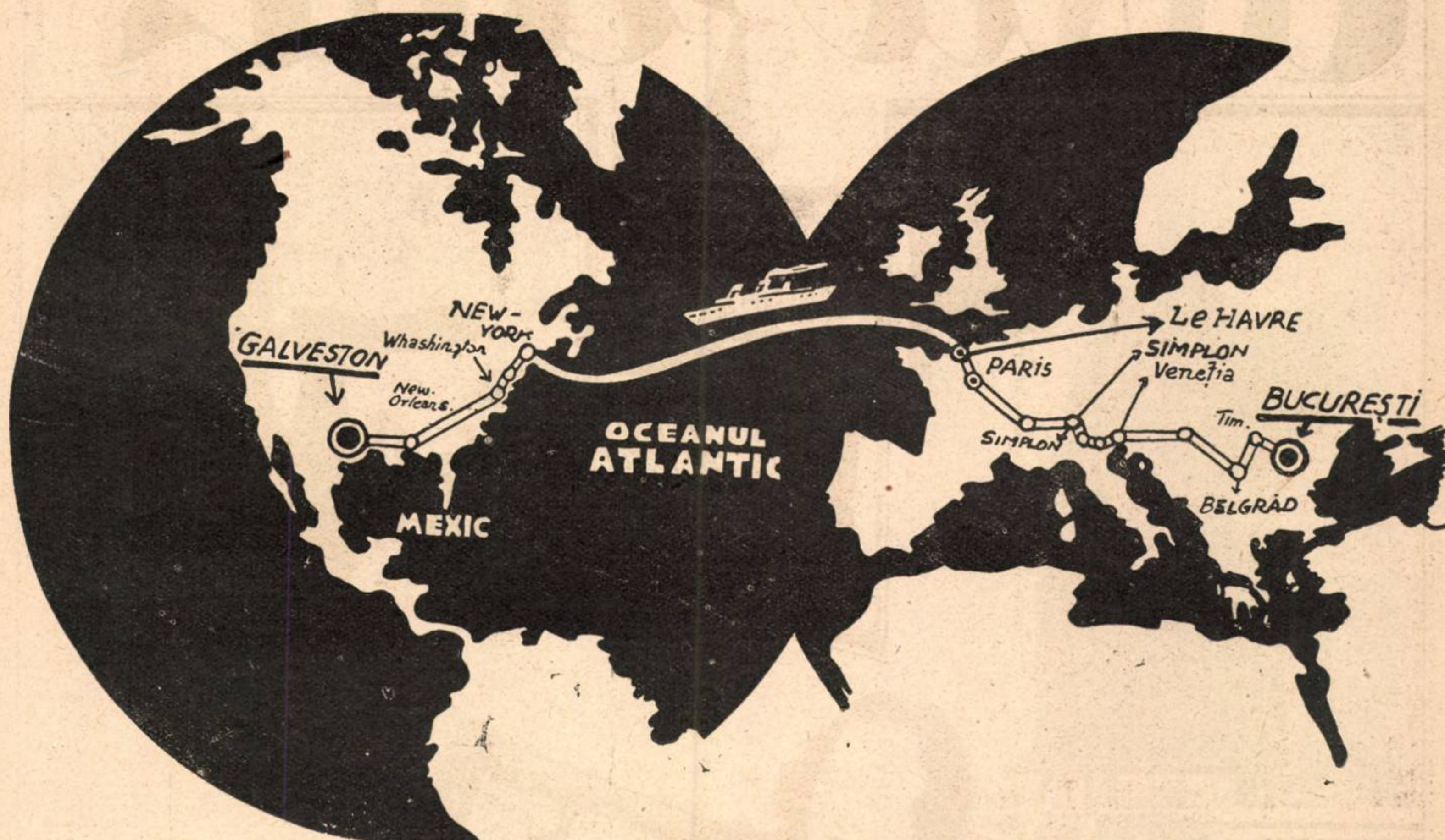
lui Tudor Vladimirescu, dar toate sunt făcute după portretul gravat de pictorul Aman care nu a văzut pe Tudor nici odată. Tot așa, precum și estampele lui Papazoglu erau pur și simplu fantezii.

S'a întâmplat însă un lucru îndeajuns de comic, prin popularizarea chipului neadevărat. Cel autentic pare straniu, și mult timp publicul nu se va obișnui să rectifice greșala.

Din punct de vedere artistic, portretul primitiv pe care îl reproducem, are aceeaș valoare ca și toate zugrăvelile bune din secolele trecute, reprezentând pe domnitorii noștri. Din punct de vedere istoric, e singurul adevărat.

A. M.

Concursul de frumuseţe al „Realităţii Ilustrate"

Linia indicatoare din această hartă, reprezintă drumul de la Bucureşti la Galveston--America pe care-l va parcurge „MISS ROMÂNIA" aleasa revistei noastre, singura candidată oficială a ţării, la concursul pentru titlul de „MISS UNIVERSUM", care va avea loc în luna Iunie a. c., în localitatea de mai sus.

Citiţi amănuntele şi condiţiunile de participare la concurs, în broşura ataşată acestui exemplar.

Candidate internationale

Concursul de frumuseţe din Galveston este internaţional.

Fiecare ţară alege pe cea mai frumoasă reprezentantă a ei şi acestea apar în faţa comisiunei americane pentru disputarea tilului de "MISS UNIVERSUM". In anul trecut s'au prezentat 49 de candidate. In anul acesta numărul concurentelor va fi, probabil, şi mai mare. Desigur că nu e puţin lucru să fi „cea mai frumoasă femee din lume".

Oricare ţară, care doreşte să trimiată o reprezentantă a ei la concursul internaţional, trebue să aibe invitaţie specială şi autorizaţia respectivă din partea „Asociaţiei pentru cultvarea frumuseţii" **din** Galveston. **Anul acesta, — pentru prima dată, — a fost invitată şi ţara noastră la concursul internaţional, prin revista** „REALITATEA ILUSTRATĂ" **care a obţinut autorizaţia exclusivă de a alege pe** „MISS ROMÂNIA".

Concursul nostru se va termina pela începutul lunei Martie.

In alte ţări, concursurile pentru alegerea celei mai frumoase s'au terminat.

Astfel e cazul Mexicului, **al** Germaniei **şi al** Ungariei. **Fotografia noastră reprezintă alesele acestor trei state: la stânga** Miss Mexico, **la mijloc** „Miss Germania" **şi la dreapta** „Miss Ungaria". **Aceasta din urmă se prezintă pentru prima dată la Galveston.**

Curiozităţi

Agentul de circulaţie din Paris are postul prevăzut cu calorifer.

FOTO MEURISSE

Pe lacul dela St-Moritz, chelnerii îşi servesc clienţii, patinând.

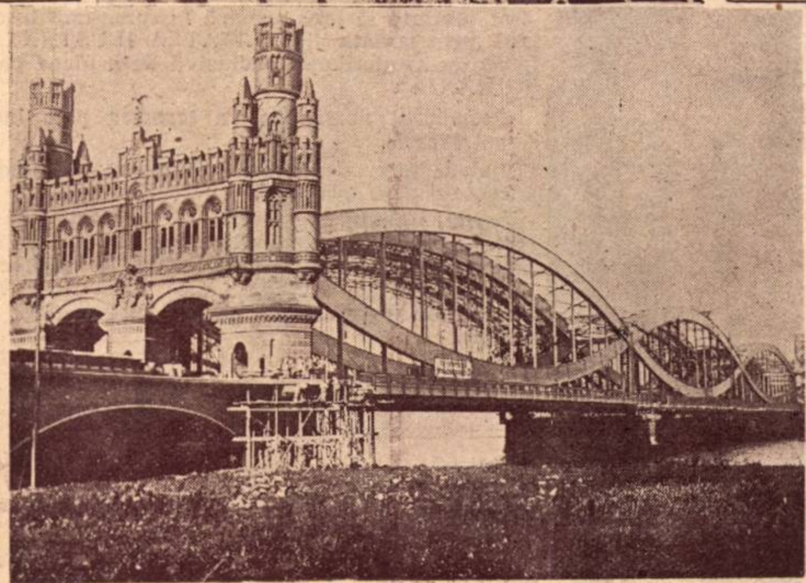

Cât cântăreşte un fir de pană. Cel mai precis cântar din lume, la expoziţia din Los-Angeles

Povestea trebue să fie foarte hazlie, căci până şi măgăruşul râde.

Un dansator englez în "blana dracului" dans scoţian

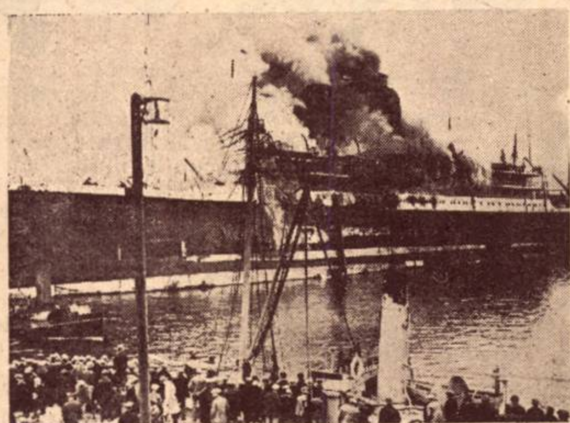

Noul pod metalic peste Elba, la Hamburg.

Oameni fapte și idei

Fiii lui Mussolini în automobilul ce le-a fost dăruit de Papa Pius al XI lea.

Vaporul „Paul Lecart" a fost distrus de un incendiu în port la Marsilia.

Noile bancnote franceze de 1000 de frcs.

Rocky-Twins celebrii dansatori gemeni la probă.

Indicatoare luminoase instalate de curând pe șoselele engleze.

Bernard Shaw, vestitul scriitor englez, s'a găsit deunăzi într'o mare dilemă. N'a avut mărunțiș cu care să-și plătească automobilul

Evenimentele din Yugoslavia. Palatul Skupcinei din Belgrad (în reparație) și sus, fotografia regelui Alexandru.

Copilul care s'a născut cu dinții toți

Interview cu mine însu-mi

de DOUGLAS FAIRBANKS

PÂNĂ acum m'au interviewat atâția. Mi-au spus totdeauna că mă purtasem drăguț cu ei și că știu să povestesc bine din viața mea. Dacă un interview cu mine este un lucru atât de plăcut, de ce să nu-l încerc și eu? Mă așez foarte simplu într'un fotoliu comod, îmi întind lungile mele picioare și îmi zic:

— „Hallo, Doug, povestește!"

— „Ce să povestesc, Dumnezeule?

— „Ei Doug, — i-aș replica, — ceva tot trebue să ai de povestit! De exemplu spune-mi, cum ai ajuns la zâmbetul acesta?

— „Nu eu am ajuns la zâmbet, ci zâmbetul la mine! Fiindcă de fapt m'am născut cu toți dinții! Era în ziua de 23 Mai 1884, la Denvers.

— „Douglas, iată că avem ceva simpatic, o asemănare între d-ta și Richard al III-lea despre care se spune, că și el s'a născut cu dinți. Mai departe cum vine însă?

— „Dacă trebue să povestesc din viața mea, atunci voi reaminti numai decât de miss Guiner, deoarece cred că a fost prima femeie, pe care am iubit-o cu adevărat. Aveam pe atunci cinci ani și din simpatie pentru miss Guiner m'am dus la școala, unde profesa ea. De dragul ei am învățat să scriu și să citesc ceva. La urma urmei aș fi luat-o de nevastă, dacă nu ar fi purtat ochelari; numai acestor ochelari mulțumesc, că am rămas flăcău pe atunci. Nu mi-a mai rămas deci altceva de făcut, decât să mă înscriu la o școală veritabilă, unde să mă plictisesc îngrozitor și să încep să iubesc teatrul, să dispretuesc matematica și să învăț pe dinafară pe Shakespeare. Shakespeare, a doua mare pasiune a vieței mele. Avea desavantajul că nu era atât de viu ca miss Guiner, avea însă avantajul, că nu purta ochelari. Și asta are ceva valoare, nu-i așa?

Ce bine că exista pe atunci Frederic Ward, marele cunoscător și regisor al dramelor lui Shakespeare, care mai era și bun prieten cu tatăl meu! Ce bine, că într'o seară s'a îmbolnăvit interpretul lui Laertes, că a trebuit să joc eu în locul său și că am putut să recit în fața unui public veritabil tiradele lui Shakespeare! Prietenii mei mi-au spus mai târziu că jucasem atât de prost și de imposibil, încât la plecare lumea se întreba, dacă fusese **Hamlet**, sau altceva, ceeace se jucase...

Cum această formidabilă cădere mi-a lăsat destul timp liber să meditez mult asupra mea însu-mi, îmi dădui seama, că despre literatura mondială nu știam altceva, decât cele învățate la miss Guiner, și bine-înțeles, Shakespeare.

Am început așa dar să învăț, să citesc, încercai din nou să câștig bani, mă înapoiai la teatru, și mă pomenii deodată, la vârsta de 19 ani, cu doi prieteni și o avere comună de 150 dolari în buzunar, în drum spre Germania. In timpul cât am străbătut oceanul, am lucrat, pentru a ajunge din Anglia la Paris, și am lucrat de asemeni la Paris, pentru a face parale. M'am înapoiat în America în acelaș fel, cum o părăsisem, ca lucrător pe bordul unui vapor.

Intre timp, prietenii mei de altă dată, făcuseră carieră și era imposibil ca eu să mă las mai prejos. Le arătasem, că puteam să fiu cel mai murdar marinar și să scuip cel mai departe, dacă mi se cerea așa ceva Le-am arătat, că puteam să fiu tot atât de distins ca ei: devenii vânzător într'un mare magazin, apoi șef al raionului meu și în sfârșit cel mai elegant băiat din Wallstreet. Just, mai doriam să devin și avocat! Intr'o seară însă văzând „Geisha", am vroit

DOUGLAS FAIRBANKS

să devin ofițer de marină, să mă duc în Japonia și să mă însor cu o Geishă. Intr'adevăr am plecat în Orient. Londra mă chiemă însă înapoi și uitai geishele în fața unui pahar mare de **stout.**

Mă întorsei la New-York însă și acolo m'a cunoscut William A. Brody. Brody era un mare impresar și îi plăcea sgomotul: niciodată nu-i era prea mult pentru „a face atmosferă" în public. După ce încheiai cu el un contract splendid, cu foarte multe parale, preferai să-l rup, deoarece dovedi brusc că adevărata mea meserie este cântăreț de operă. Am cântat chiar în opera Fantoma: opera e de mult uitată, căderea mea indescriptibilă, nu am s'o uit însă niciodată..

— „Douglas, ce-ai mai făcut oare, până când ai descoperit, ce vroise Dumnezeu cu tine, când te adusese cu dinții pe lume?

— „M'am înapoiat la vechiul meu impresar Brody ,ajutându-i să facă o serie întreagă de frumoase succese. Cohen și Harris m'au angajat pentru piesele lor și încetul cu încetul lumea începu să priceapă, ce e cu mine. Observară că puteam sări pe fereastră, că puteam să alunec pe scări, că mă cațăr pe ziduri și primele scenarii fură scrise pentru mine, cari mă arătau cele ce eram în realitate: copil și aventurier în acelaș timp, primul lucru mai mult decât cel de-al doilea. Astea au mers până în 1914, când îmi veni brusc în gând, că trebue să fie mult mai frumos, să joci și să te vezi jucând în domeniul fără margini al filmului...

— „Ce mai vine acum? Incepe succesul dela primul film „the lamb" și „le timide". Fac cunoștință cu Griffith, joc în film alături de Bessie Love și Alma Rubens. La 1 Februarie 1917, se fondează Douglas Fairbanks - film - corporation. Vin apoi filmele producției proprii; în Martie 1919 formarea lui United Artists cu Chaplin, Griffith și Mary Pickford. Apoi filmele mele de mare anvergură: „Sub semnul lui Zorro", „Cei trei mușchetari", Hoțul din Bagdad" și toate celelalte, din care mă cunoașteți. Toată lumea știe că m'am însurat la 28 Martie 1920 cu Mary Pickford, puțini sunt însă cari să știe că am fost însurat cu miss Bath Sully, pe când jucam teatru pe o scenă adevărată.

— „Douglas" — îmi spun acum — e cu adevărat o bucurie să-ți iau un interview! Să dea Dumnezeu ca să-ți păstrezi încă multă vreme sinceritatea și cordialitatea d-tale! Sunt foarte mulțumit de d-ta.

Apoi îmi strâng călduros mie însu-mi mâna și îmi iau rămas bun dela mine, cum fac acum și cu cititorii mei!...

Figurile Ecranului

Baclanova

(la coperta noastră)

DUPĂ CE au importat pe cei mai de frunte artişti francezi şi germani, americanii şi-au îndreptat atenţia şi asupra Rusiei. Prima importaţiune rusească, a fost cunoscutul regisor **Eisenştein,** care se află actualmente la Hollywood, pentru a realiza un film de mare montare.

Printre puţinele artiste, care au luat drumul Americei, e şi frumoasa BACLANOVA, până mai eri vedetă a teatrului şi a ecranului sovietic; iar astăzi „stea" la „Paramount".

Baclanova şi-a început cariera actoricească, pe scena „Teatrului Artistic" din Moscova, unde juca mici roluri fără importanţă. Dar cu încetul, talentul ei se impune şi ajunge în trei ani, una din principalele artiste ale acestui teatru. Acum doi ani, a abordat şi studio-ul, dovedind că pe lângă talent, mai e fericita posesoare şi a unei figuri fotogenice.

Anul trecut când **Jesse Lasky** a vizitat principalele capitale europene, a avut ocazia să vadă la Berlin, un film cu Baclanova.

Isbit de frumuseţea ei, preşedintele lui „Paramount", telegrafie imediat corespondentului său din Moscova să o angajeze pe Baclanova fără întârziere.

Reţinută însă prin contract la „Teatrul Artistic" din Moscova, ea n'a putut părăsi Rusia, decât în toamna aceasta.

Primul tur de manivelă al producţiei sale americane, s'a şi dat în luna Septembrie la Hollywood. **TITUS NESTOR**

Filmul vorbitor

Se vorbeşte în ultima vreme ,foarte mult, de revoluţia pe care o va suporta în curând domeniul cinematografiei, datorită progreselor, la care a ajuns filmul vorbitor.

Marele case producătoare de filme din America, îşi pun după acum întrebarea, cum îşi vor putea plasa producţiile în Europa? In definitiv, titlurile şi sub-titlurile filmelor se pot pune foarte uşor în oricare limbă, însă banda filmului, care reproduce vorbirea, muzica şi diversele sunete, nu poate fi schimbată.

Un film vorbitor nu se poate edita decât într'o singură limbă, pe când numai în Europa sunt 30 de limbi oficiale.

Din rubricile ziarelor şi din revistele de specialitate, vedem că proprietarii marelor studio-uri şi actorii simt, după acum, necesitatea unei limbi ajutătoare, uşoară de învăţat: toate privirile se îndreaptă spre limba Esperanto.

Insăş pentru filmul obişnuit, marii regisori recunosc necesitatea limbii Esperanto, care poate fi de mult folos în studio-urile, ce întrunesc un personal atât de cosmopolit.

Ecouri cinematografice

IN URMA avântului pe care l-a luat filmul vorbitor în America, la Hollywood, a început să se facă o nouă clasificare a „star"-urilor şi a remuneraţiei lor. S'au format trei categorii de „stele". 1) „Stele" care pot juca şi în filmele tăcute şi în cele vorbitoare; 2) „Stele", care din cauza unei voci sonore, nu pot apare decât în filmele tăcute; şi 3) „Stele", care din cauza mimicei, nu pot filma decât în cele vorbitoare.

Bineînţeles, că cele mai bine plătite sunt cele din categoria întâia.

A APĂRUT **„Cine-Mondial"** numărul 2, cu un bogat şi variat material.

Noul artist dela „M.-G.-M." EDDIE NUGENT îşi priveşte cu mirare măseaua, pe care şi-a scos-o, nu cu prea puţină durere.

Poşta Cinefililor

Nicolae Adam. — Wilma Banky, Pola Negri, Charlie Chaplin, Harold Lloyd, Lucy Doraine, Lya de Putty, Greta Garbo, Douglas Fairbanks, Lillian Gish, Conrad Veidt, Lon Chaney: c/o The Standard, Casting Directory, 616 Taft Building, Hollywood, Calif, U. S. A. Olga Tchechova v. răsp. Sirin. Lia Mara, v. R. I. 3 răsp. Lily Dimitriu. Lilian Harvey, Berlin Friedenau, Düsseldörferstr. 47. Brigitte Helm, Berlin Friedenau, Fehlerstrasse, 4. Christians Mady, Berlin Charlottenburg, Bismarkstr.67, Henny Porten, Berlin S. W. 68, Friedrichstrasse, 37-a. Vivian Gibson, Berlin, Babelsbergerst". 18. Ivan Petrovici, c/o Rex Ingram, studio Nisa. Ivan Mosjoukine, v. R. I. 3, răsp. Tanţi. Wegener Paul, Berlin W. 35. Am Karlsbad, 2. Adresa Josefinei Baktr mi-e necunoscută.

Cornelia Marinescu. — Anny Ondra nu ne-a comunicat nici adresa şi nici celelalte amănunte de care vă interesaţi. Vom reveni însă în curând cu ele.

Adolf Weinştein. — Vezi răsp. precedent.

Sirin. — Olga Tschechova, Berlin S. W. 23, Klopstockstr. 20. II. Adresa lui Ermolieff mi-e necunoscută.

Tanţa Moţoiu. — Rod la Roque e căsătorit cu Wilma Banky. Are 30 de ani. Ii puteţi scrie în englezeşte sau franţuzeşte pe adresa: c/o The Standard Casting Directory, 616 Taft, Building, Hollywood, Calif., U. S. A.

Pentru mai mulţi. — Zilnic primim zeci de scrisori prin care numeroşi cetitori şi cetitoare ne cer să le arătăm calea cea bună pentru a deveni artist de cinema. Credem că prin articolele pe care le-am publicat în această direcţie (amintim de **„Cum devii artistă de cinema"**) am soluţionat definitiv această chestiune. Răspundem încă odată întrebărilor care ni s'au adresat:

Pentru a deveni artist (artistă) de cinema nu-i nevoe de nici o şcoală. Cel mai bun sfătuitor e biografia diferitelor „vedete". Din aceste biografii observăm următoarele: Se devine artist (artistă) de cinema pe următoarele căi: 1) Prin figuraţie, adică din simplu figurant te ridici la rangul de artist prin propriul tău talent. 2) Prin intermediul scenei. 3) Printr'un concurs SERIOS de frumuseţe sau fotogenie şi 4) Eşti descoperit incidental. Pentru noi românii, nu avem altă putinţă, decât a lua drumul străinătăţii. Şi atunci, cu foarte puţine şanse de reuşită. (Printr'o statistică migăloasă, s'a ajuns la următorul rezultat: din 1500 de solicitatori a devenit artist de cinema numai unul. Deci, daţi uitării această dorinţă copilărească, de care veţi râde mai târziu).

Unde mergem?

CINEMA **„SELECT"** continuă marele succes **„Ispitele trupului"** cu **Emil Jannings.**

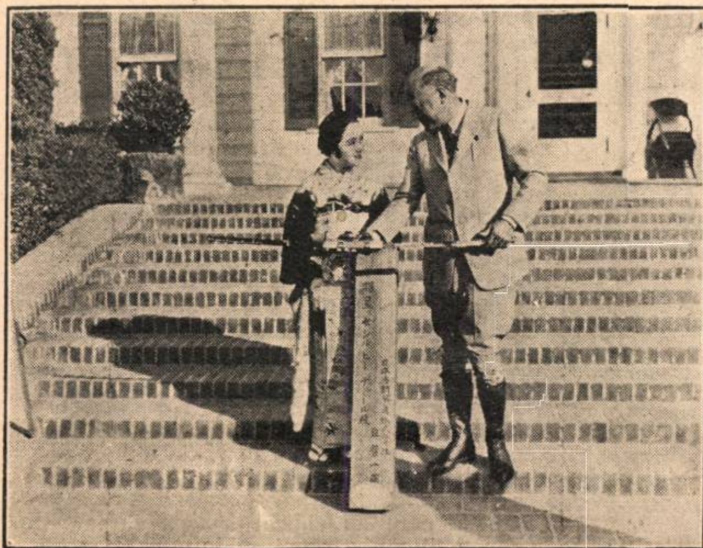
LA cinema **„Boulevard"** se reprezintă **„Rivalii"** cu **Dorothen Wieck** şi **Oskar Marion.**

FRUMOASA sală **„Trianon"** prezintă un film de dragoste **„In al şaptelea cer.**

CINEMA **„Elite"** proectează **„Ultimele zile ale Habsburgilor".**

CINEMA **„Scala"** continuă marele succes **„Vin bibicule".** Pe lângă revistă se reprezintă şi un interesant film.

Cinema **„REX"** reprezintă **„Sheherezada"** cu **Petrovici,** Marcela Albani şi Koline.

Cecil B. de Mille şi steaua de cinematograf japoneză Komaka Sunada **discută, în faţa vilei marelui regisor american, asupra unei producţii „M.-G.-M.", ce se va realiza în Japonia.**

Marele Emil Jannings, mângâindu-şi puii de urs în parcul vilei sale din Holywood

Cum să ne păstrăm tinerețea

de Laura

Frumusețea tenului. — Cum să-l ferim de ger.

PE GERURILE năpraznice de acum când după vechea zicală *„crapă lemnele şi pietrele de frig"*, e o minune, cum de poate rezista cel mai fragil, mai delicat, mai frumos lucru de pe lume: epiderma unei femei.

E drept însă, că gerul — mai teribil ca orice intemperie a naturii, — face cele mai mari ravagii asupra tenului frumoaselor, care după moda actuală — ce nu mai preconizează voaleta, — e mai expus ca ori când.

Cunosc o mare cochetă, care, pe dată ce termometrul arată mai jos de zero, nu mai părăseşte odaia. E drept, că are o cameră mare de gimnastică, unde după ce s'a aerisit bine, amica mea face sport, mişcare, asta ca să nu ia proporţii, prin faptul şederei în casă.

Iar când în chip excepţional, e nevoită totuş a face cumpărături, ea îşi unge bine obrazul cu un coldcream, îl pudrează şi numai astfel îşi expune tenul la contactul aerului îngheţat.

Faceţi ca dânsa, iubite cititoare, care sunteţi nevoite a ieşi zilnic.

Imbibaţi bine tenul, cu o cremă grasă, care izolează la perfecţie faţa şi o fereşte de crăpături.

Deasemeni, pentru cine suferă de degerături, ungerea mâinilor cu vaselină sau o cremă bună, e suverană.

Punem pe urmă mănuşi groase şi nu mai avem nici o gripă.

Ape şi farduri pentru obraz

Nu întrebuinţaţi decât la mare nevoie, — dacă voiţi să aveţi un ten fraged — farduri pe obraz.

Toate rujurile au o acţiune nefastă asupra pielei, iar albul e periculos.

Chinezoaicele au descoperit totuş, un fard roşu inofensiv: e sucul de sfeclă, cu care îşi roşesc obrajii şi buzele.

Apele, cremele, pudrele din comerţ, sunt fără nici un efect, sau produc unul cu totul contrariu, celor ce se aşteaptă de la ele.

Voi da totuş câteva reţete de ape şi cosmeticuri foarte bune şi inofensive.

Să începem prin cele mai simple:

Pielea foarte grasă, untdelemnoasă va trebui spălată cu vin mult, la două săptămâni odată. Să se întrebuinţeze de preferinţă, vinul roşu.

Zeama de castraveţi, — tăiaţi bucăţele şi storşi printr'un tifon — este foarte bună pentru piele.

Deasemeni apa în care s'a fiert spanacul.

Zeama fragilor este şi mai minunată.

In secolul al XVI-lea, cochetele mari, întrebuinţau apa de bob pentru obraz. Este o apă făinoasă, care merită renumele ce avea odinioară.

Strămoaşele parizienelor de azi, frumoasele femei ale galilor, îşi spălau faţa în spumă de bere.

Chiar şi azi în unele regiuni ale nordului Franţei, spuma de bere e întrebuinţată cu succes de cochete.

O reţetă admirabilă, pe care o dă marea scriitoare *Colette* în *„Claudine à Paris"*, e următoarea:

Puneţi într'o ceaşcă, zeama de la câteva lămâi. Lăsaţi să se topiască în ea doui-trei nasturi de sidef. Amestecul e minunat pentru ten.

Ca încheiere, voi mai da această reţetă admirabilă pentru tenurile puţin moleşite:

O parte lapte, o parte rachiu de grâne. Ştergeţi obrazul cu un petic moale, muiat în acest amestec, după ce v'aţi spălat înainte de culcare.

Rezultatul nu este imediat dar, după un an, pielea s'a strâns în d'ajuns făcându-se tot odată, elastică, moale şi subţire.

POŞTA MEA

ISABELA. — Aveţi dreptate, a fost o greşală în dozajul soluţiei *Sabouraud* pe care de altfel mă miră mult că farmacistul dv. nu o are în Farmacopeia sa. Rectific totuşi: *Alcohol 100 gr. Ether 50 gr. menthol 1 gr.* Amestecaţi.

PUFFY. — 1. Când spălaţi faţa seara şi dimineaţa cu ulei de migdale, e inutil s'o mai muiaţi cu apă. 2. Citiţi mai sus dozajul soluţiei d-rului *Sabouraud*. 3. Odată pe săptămână spălaţi seara faţa, cu un săpun bun şi apă foarte caldă, apoi fricţionaţi cu ghiaţă.

4. Nu mai aveţi nevoie de nici o cremă, numai pe timp de ger un bun coldcream *tot d'auna* sub pudră înainte de a ieşi din casă.

ELENA POPESCU. Roşiori de Vede. — 1. Este exclus ca uleiul de migdale, chiar de l'aţi întrebuinţa o viaţă, să vă producă riduri.

Ca să nu aveţi coşuri, mai trebuie şi regim intern. Mâncaţi multe verdeţuri, fructe, suprimaţi orice este conservat, orice mezeluri, etc.

3. Spălaţi şi fricţionaţi apoi faţa, numai cu ulei.

4. Soluţia *dr. Sabouraud* se întrebuinţează înainte d'a vă şterge cu ulei.

5. Apa de frumuseţe ce v'am prescris, se poate întrebuinţa numai dimineaţa, înainte de a vă pudra. In cazul acesta nu mai daţi cu ulei.

GINA. — Citiţi mai sus detaliile despre soluţia Sabouraud.

O tragedie în văzduh

Imprudenţa pe care o fac unii aviatori de a sbura prea jos, deasupra oraşelor, a provocat deunăzi o groaznică tragedie în America.

Aviatorul Ford Perry, din Akron, Ohio, a fost ars de viu la volanul aeroplanului, cu care s'a izbit de sârme electrice, în care era acumulată o putere electrică de 132.000 volţi. Isbitura a avut de rezultat aprinderea aeroplanului.

Tovarăşul de sbor al lui Perry, Harry Sadler, a reuşit să sară jos.

O mulţime de cinci sute de persoane a privit neputincioasă la această tragedie.

Cum e reprezintată femeia în literatură

de Sarina Cassvan-Pas

ETERNELE frământări ale mişcării feministe ne dau prilejul să facem câteva reflecţii, asupra felului cum e reprezentată femeia în literatură.

Sunt puţini la număr scriitori, cari să nu fi cântat, măcar în prima lor tinereţe, femeia cu toate însuşirile ei fizice.

Sunt puţini cei cari n'au imortalizat gâtul ei ca de lebădă, umerii sculpturali, ochii de safir şi buzele de coral. Măgulitor. Foarte măgulitor pentru femee, să fie în postura păpuşilor de prin vitrine!

Câţi dintre cei cari au cântat-o s'au ocupat, însă, de însuşirile sufleteşti, de virtuţile şi competenţele ei? Câţi i-au scos în evidenţă laturea cea mai caracteristică: sensibilitatea?

Să fie oare lipsită de interes orice frământare a femeei, orice pornire, orice simţământ şi să domine numai înfăţişarea ei, care nu oglindeşte totdeauna sufletul?

Gherea oferă în „Criticile" sale o mostră instructivă: Versurile de mai jos, semnate de un poet francez:

„Femee, ce prost, ce dobitoc, ce măgar,
A vroit să-ţi încunune fruntea îngus'ă cu ideal
Şi să-ţi strice farmecul punându-ţi sub tidvă
Intr'un creer atât de uşor, ştiinţa rece?
Femee, te vreau să nu ştii nimic.
Te vreau dobitoacă
Atât de dobitoacă în cât să paşti iarbă
Să nu înţelegi nimic
Să n'ai nimic în inimă şi în cap
Te vreau proastă ca un bou
Supusă ca un câine
Ce-mi pasă de inima ta?
Ce-mi pasă de sufletul tău?
Nu-ţi iubesc decât chipul
Şi nu-ţi vreau decât trupul

In faţa acestei sincerităţi spontane, prin care poetul, acest tip reprezentativ al intelectualităţii masculine, îşi dă pe faţă instinctele, abia disimulate de pojghiţa de civilizaţie a ultimei jumătăţi de veac, nu ştim dacă trebue să ne bucurăm că natura ne-a hărăzit atâta graţie, încât să înlocuiască toate celelalte facultăţi, sau să deplângem pe acei superficiali cari se pierd în faţa însuşirilor fizice ale femeei şi nu se mai ocupă de rest?

Un alt scriitor francez, premiat de Academie, citează cu prilejul unei conferinţe dintre ciclu întitulat: „Les lettres d'amour au XVIII siècle" versurile trimise de un adorator Doamnei Diderot:

Ah! Conservez moi bien tous ces polies zéros
Dont votre tête se compose!
Si jamais quelqu'n vous instruit
Tout mon bonheur sera detruit
Sans que nous y gagniez grand chose
Ayez toujours pour moi du goût
Comme un bon fruit
Et de l'esprit comme une rose!

Conferenţiarul le găseşte delicioase. Nu ştim dacă femeile din secolul al optsprezecelea se vor fi simţit măgulite de suavele comparaţii, ştim însă că femeia de astăzi, călită la toate asperităţile vieţii, luptând cot la cot cu bărbaţii, pe calea progresului, le resping cu indignare. Ea nu mai e de mult o floare de seră. Spiritul ca şi temperamentul ei comba'iv o îndeamnă să iasă din rezerva de până acum, să vorbească de la tribună, să pledeze în procese, să lecuiască pe bolnavi, să facă descoperiri ştiinţifice...

Unde sunt poeţii vremurilor noi să cânte toate însuşirile femeilor proaspăt eşite din sclavie, cari îşi fac drum în viaţă înlăturând cu un gest graţios toţi spinii ce li se ivesc în cale?

Femeile care au ridicat steagul revendicărilor politice ar trebui să înscrie în programul lor şi reabilitarea femeei, redusă de scriitorii din toate epocile la simplul rol pe care îl îndeplinesc în chip mecanic

Costume noui

Carnavalul a început

PRINŢUL CARNAVAL, şi-a făcut intrarea majestuoasă şi în Capitala ţării noastre.

El este spiritul care alungă tristeţea zilelor şi mai ales a nopţilor mohorîte de iarnă.

Vrăjitorul „Carnaval"!! Toată lumea e subjugată de el. El înveseleşte pe cei tineri şi pe cei bătrâni şi în vârtejul balului mascat, îi îndeamnă să uite grijile şi necazurile, să le lase acasă, odată cu hainele obicinuite, de toate zilele, spre a îmbrăca costumul, masca şi buna dispoziţie.

In Carnaval, toată lumea trebue să petreacă. Acesta e sensul balului mascat.

In Carnaval devenim alţii şi haina trebue schimbată.

Un admirabil costum de spaniolă, care desigur va suci multe capete

Costum „aviatoare transatlantică. La stânga: Un costum original, care va face senzaţie

Costum Marinar, cu pantaloni în dungi La stânga, o splendidă „Colombină modernă"

PAGINA SPORTIVĂ

A murit Tex Rickard!

COW BOY, CHELNER, RESTAURATOR ŞI MILIONAR. — VIAŢA FAIMOSULUI PROMOTOR AMERICAN

In clipele când lumea publicistică mondială se agită din nou, pe tema reapariţiei intre corzile careului, a fostului campion mondial Jack Dempsey, o cablogramă din New-York, ne aduce o ştire pe cât de neaşteptată, pe atât de jalnică: **a murit Tex Rickard.**

Fără teamă de exagerare se poate afirma că succesul realizat în ultimii ani pe tărâmul boxului, este în pericol de a fi compromis.

Prodigioasa activitate a regretatului Rickard, îndrituește pe deplin această temere: Rickard a fost singurul organizator capabil să aranjeze memorabila dispută Dempsey-

George L — Rickard s'a născut la 1872 în Texas. După acest ţinut a adoptat numele „Tex".

Tatăl său a fost un simplu fermier. Micul George avu astfel prilejul să se ocupe cu hippismul, sport foarte apreciat în ţara lui de baştină. Fire aventuroasă, părăseşte la o vârstă fragedă căminul părintesc. La 20 de ani cutreerase întreg teritoriul american, de la un capăt la celălalt. Este cow boy, jockeu, căutător de aur, garçon de bar, portar de hotel, restaurator, comisar de jocuri, etc.

In 1905, deci la 33 de ani este angajat controlor la Madison Square Garden, unde se

Tex Rickard!

Carpentier — cu care de fapt pugilismul şi-a făcut realu-i debut, şi tot lui i se datoresc întâlnirile pentru titlu, între fostul deţinător Dempsey şi Gêne Tunney, campionul care a abdicat în ultimul timp de pe tronul, în care numai Rickard l'a instalat, dându-i şi comori fabuloase.

Desigur că cu bani, ori cine ar fi în stare să adune o mână de 150.000 de spectatori, într'o uriaşă arenă ca Madison Square Garden.

Şi dacă are noroc, uneori capriciul soartei îi poate raporta un beneficiu net de 80 milioane lei. Există şi posibilitatea de deficit, care, în comparaţie cu averea posedată, sute de milioane de lei, devine neînsemnată.

Ori, în acest rizic periculos, a constat tot farmecul înjghebărilor lui Rickard De câteva ori şi-a pierdut averea şi tot de atâtea ori a reuşit să şi-o refacă. Tot lui i se datoreşte anecdota, că întrebat de un amic ce va face în ziua când va pierde ultimii bani, a răspuns: **„Voi împrumuta un dolar cu dobândă şi îmi voi relua activitatea!**

Această activitate a sa, nu este lipsită de interes.

desfăşoară o cursă ciclistă de şease zile. Hotărât a termina în sfârşit cu viaţa de aventuri, se stabileşte aci, unde, graţie perseverenţei, reuşeşte în câţiva ani să fie numit director al instituţiei.

In acest timp, boxul câştigă tot mai mulţi adepţi. Rickard, spirit extrem de speculativ, consideră situaţia demnă de atenţie. In acest soi de afaceri angajă tot capitalul disponibil.

Prima-i lovitură o constitue întâlnirea din 1921 între Dempsey şi Carpentier, graţie căreia doborî toate recordurile existente.

El depăşeşte şi această performanţă şi în 1927 şi 1928 cucereşte definitiv titlul de „king of promoters" rege al promotorilor din lume.

Inainte de Crăciun, după organizarea unor curse de câini la Miami, cade victimă unei apendicite, aceeaş care i-a fost fatală şi lui Rudolf Valentino.

Intre timp pleacă la Tampa (Florida) pentru a sărbători în sânul familiei, — de Anul Nou — a 57-a aniversare a naşterii sale. **Supus unei operaţiuni, care nu dă rezultate satisfăcătoare, medicii îi fac două noui in**terventii chirurgicale. Acestea pun capăt vieţii aceluia care a fost un adevărat revoluţionar în organizarea întâlnirilor de fast.

Numele său înseamnă o importantă etapă în starea boxului mondial.

In urma sa rămâne o tânără soţie — fostă secretară a întreprinderilor de box — care nu ne îndoim că va şti să utilizeze cu folos, sumedenia de milioane agonisită de răposat. Nu credem însă ca încă mult timp să se găsească un succesor, demn de Rickard — ca promotor şi manager.

In orice caz, este vacant un titlu — şi o mână plină cu dolari.

A. VOGEL

Ţara arde

REVISTA NOASTRĂ, a organizat săptămâna trecută, un campionat de **ping-pong**, — tennis-ul de salon, — sport practicat de toate straturile sociale din străinătate.

Cum era şi natural, s'a făcut acestei probe sportive, cuvenita reclamă, şi au început să sosiască adeziuni, atât din Capitală cât şi din provincie.

Iată însă, că un confrate de dimineaţă, se arată scandalizat de intenţiunea noastră, calificând-o drept emulaţie de snobism, şi încheiând articolul respectiv cu cel mai decisiv argument combativ, — după concepţia cronicarului: — „Ţara arde şi baba se piaptănă".

Curios, am vrut să controlez personal, afirmaţiunea confratelui, şi m'am dus la arena „Romcomit", — unde avea loc campionatul, — ca să mă conving dacă într'adevăr, ping-pong-ul este apanagiul „snobilor", şi dacă acest campionat este un pretext de flirt pentru tineret, cum afirmă el.

La două mese special amenajate, jucau la rând partide de tineri, separaţi de domnişoare, care aveau exibiţia lor specială. Peste 150 de persoane urmăriau cu cea mai mare atenţiune, desfăşurarea concursului, iar jucătorii, concentraţi asupra plasamentelor micilor mingi de gumă, într'o tăcere impresionantă, dădeau sălii un aspect grav de laborator, unde se zămislia prima încercare serioasă, în ramura acestui sport.

După amiază, am cercetat câteva saloane, unde în fiecare Duminică se organizează ceaiuri dansante, la care iau parte de regulă, un mare număr de tineri de ambele sexe. Ei bine, toţi aceşti tineri, concentraţi asupra meselor de ping-pong, lipsiau din saloanele populate altădată exclusiv de ei.

Iată dar, că această emulaţie sportivă, pe lângă că este un extraordinar antrenament fizic şi intelectual, scoate din atmosfera searbădă a ceaiurilor dansante, tineretul, contribuind prin aceasta şi la aşezarea ţării noastre, pe treaptă de egalitate sportivă cu celelalte state.

Am vrut totuş să controlez, care nobil sport este practicat de grijuliul cronicar sportiv al confratelui, care s'a ridicat cu atâta înverşunare şi ironie împotriva concursului nostru.

Şi după ce am cutreerat toate terenurile şi localurile, unde puteau avea loc spectacole sportive, fără să-i pot da însă de urmă l-am găsit înfăşurat la miezul nopţii, într'o cafenea, făcând într'adevăr exerciţii sportive: lucra la antrenarea muşchilor, dar în loc de haltere, se lupta cu un pahar de şvartz.

A doua zi, cronicarul sportiv, primia felicitări, pentru obiectivitatea dărilor sale de seamă.

OBIECTIV

Din toată lumea

România și Biroul internațional al muncii

România a oferit întregul mobilier al unei camere din Biroul internațional al muncii din Geneva.

Ilustrațiile noastre înfățișează acest birou, pe d. **Albert Thomas**, directorul biroului și un colț din camera mobilată românește.

O păpușe istorică

Păpușa aceasta a aparținut acum 250 de ani, reginei Ana a Angliei **și e foarte bine**

păstrată. HENRY FORD, regele automobilelor din America, a cumpărat-o recent, pentru colecția lui de păpuși.

Măști monstruoase care vor furniza oxigen aviatorilor englezi

ORAȘULUI LONDRA, i-a fost hărăzit de curând un neobișnuit și impozant spectacol, care putea foarte bine ilustra

una dintre fantasticele povestiri ale scriitorului englez H. G. Wells.

In cursul unei demonstrații de război aerian, organizată de aviația engleză, spectatorii au putut vedea câmpurile de aviație, populate cu ființe care aveau o ciudată înfățișare, ce amintia pe monștrii marțieni descriși de Wells.

Infățișarea aceasta se datora măștilor pe care le purtau aviatorii. Măști care constituiesc un element primordial în viața lor aeriană.

Sunt niște măști pentru cap, cu aspect înfricoșător, de care se leagă țevi subțiri, ce duc spre câte o pereche de cilindri de metal, purtați de aviatori. Cilindrii conțin oxigen, cu care se aprovizionează și de care au absolută nevoe, atunci când în zbor ating altitudini primejdioase, înălțimi unde dau de un aer mult mai rarificat decât cel obișnuit, pe care-l respirăm pe pământ.

Pe marele aerodrom *Kenley* din Londra, în semi-întuneric, mulțimea aceasta de aviatori și mecanici, aflați în manevre defensive, pe când „inamicul" executa, pe deasupra, un bombardament îngrozitor, completau un tablou remarcabil.

La bombardamentul capitalei — care amintia pe acela al Zepelinelor din vremea marelui război — au luat parte nu mai puțin decât 70 aeroplane de luptă, care au aruncat o cantitate de 25.000 kgr. explozibile.

Raidurile acestea nocturne au început la orele 10 seara și au continuat până în zori, ținând în loc în tot acest timp, răsuflarea liniștită a Londrei.

Monumentul primului sbor

Cu o neobișnuită solemnitate s'a inaugurat un monument ridicat la Kitty Hawk, în statul North Carolina din America, pe locul de unde acum douăzeci și cinci de ani, frații Wright din Dayton, — Ohio, au făcut primul sbor cu o mașină mai grea ca aerul, marcând începutul aviației.

L.

Cântărețele noastre

D-ra Maria Carly

Opera Română din Cluj și-a serbat deunăzi jubileul de 1000 reprezentații, cu care prilej s'a cântat frumoasa operă *„Fidelio"* a lui *Beethoven*.

In rolul *„Marcelinei"* a debutat d-ra *Marcelina Carly*, o tânără soprană lirică din București, care a cunoscut primele succese la Viena. Cântul și jocul tinerei cântărețe au plăcut publicului, care a aplaudat-o cu entuziasm.

Ravagiile leprei

D-rul Wuliente, secretarul unei organizații pentru prevenirea leprei în China, anunță că acolo sunt cei mai mulți leproși din întreaga lume. Numărul acestora se ridică la peste un milion.

Și noi cari ne îngrozim de cele câteva zeci de leproși izolați la Lărgeanca...

(URMARE)

El era fecior de părinți modești. Acasă mâncau ce dădea Dumnezeu, când le era foame. Oameni gospodari, nu erau defel pretențioși. De regulă cei cari muncesc, nu stau mult la masă. Bucățile bune sunt rezervate pentru zile mari.

Maiorul se gândea că forțele inamicului aveau să sporească odată cu lumina zilei! Ioșca cu cafeaua cu lapte, dejunul cu feciorul la spate și tacâmurile de argint. Dar mai ales conversația ce urma să întrețină cu baronul Hauser, ai cărui favoriți albi îl intimidau, îl făcu să găsească imediat soluția: va bate în retragere fără ca inamicul să prindă de veste.

In viața omului însă ca și în operațiunile militare, neprevăzutul sau imponderabilul cum îl numesc tacticianii, nimicul care hotărăște de soarta bătăliilor, joacă un rol considerabil.

Mai liniștit după hotărârea ce luase, maiorul cu judecata obosită începuse să dea ochii 'n gene, să clipească din ce în ce mai rar. Ideile se succedau fugare, se amestecau deformându-se, înfiripându-se în vis. Intr'o sală latifundiară plină de cavaleri ce se înșirau ploconindu-se în calea lui, trecea într'o caleașcă trasă de Ioșka și Mitroi, care se întindeau, înnotând în noroiu fără să poată eși la mal...

Ajuns aci imponderabilul îl rechemă la vieață. Speriat, ofițerul deschise ochii mari ca sub amenințarea unei catastrofe inevitabile. O crampă violentă, ascuțită ca o durere de măsea îi săgetă stomacul. După frământările interne catastrofa se anunță fără zăbavă. Se ridică în poziția omului, când s'a odihnit pentru întâia oară. Un pocnet de mobilă uscată îl inundă cu o sudoare rece. O durere mai violentă, mai prelungită ca cea dintâi îl făcu să sară în sus și astupând cu o mână craterul vulcanului ce clocotia în el, fără să mai stea pe gânduri, porni bâjbâind spre ușe. Intâmple-se orice s'o întâmpla, dar afară din salon, se gândi el în sine. Pornind, găsi ușa pe neașteptate, păși binișor, se împiedică într'un corp moale, întins afară deacurmezișul și căzu ca o minge în salturi scurte, trezind ecoul și toți sfinții din calendar.

— Stai, cine-i, strigă bravul Mitroi culcat dinaintea ușii, trezit din somn, repezindu-se grămadă pe ofițer.

— Taci, fire-ai al dracului... Eu sunt... om bun, șopti maiorul Popescu.

— D-tră sunteți, domnule maior?

— Unde e closetul? ,

— Closetul?

Dar sala se umplu de lumină. Două femei în cămăși lungi, ghemuite de spaimă ca două animale se iviră în prag cu lumânările în mână.

— Closet, closet, le striga Mitroi, făcându-le să înțeleagă prin semne despre ce e vorba.

— Tasceik.

Femeile porniră înainte, maiorul după ele și Mitroi încheie cortegiul. Din când în când slugile se opriau să apere lumina, se ploconiau, maiorul răspundea la politețe, închinându-se și el și porniau din nou cu acelaș ceremonial prin sălile întortochiate, ce duceau în portul salvator. Deschizând o ușe îngustă, deteră lumânarea maiorului, se ploconiră și maiorul primind lumina intră în sanctuar, se închină pentru ultima oară, dându-le la toți dracii. Femeile plecară. Era și timpul. Când se întoarse din excursiune, trecând prin sală, oftă ușurat. Prin crăpătura obloanelor filtrau raze de lumină. De departe se auziau cântări de cocoși, slabe. Se făcuse ziuă.

Bine c'a dat Dumnezeu, se gândi el. Trimise pe Mitroi să-i aducă cismele și începu să se pregătească de plecare. Răvăși patul, să creadă lumea că a dormit cineva în el. Indreptă covorașul și când se ridică de jos. Ioșca răsărise la spatele lui ținând o tavă cu sticle lungi, cu două păhărele mici și așezându-le pe masă se ploconi murmurând respectuos.

— Tasceik.

Maiorul se crezu obligat să guste. Turnă dintr'o sticlă o licoare aurie, duse paharul la gură și porni oțărât până la ligheanul în care scuipă focul ce ținea pe limbă. Era o șliboviță veche cu care magnații unguri își dreg inima când se scoală, doctorie care nu-i la îndemâna oricui, nici n'o poate suporta oricine. Dar pentru a nu jigni pe nimeni, și mai ales pentru a nu se micșora în fața Ungurilor, ofițerul deșertă în lighean o cantitate apreciabilă, după ce se clăti în gură, bănuind o crimă premeditată dar neisbutită. In ușă apăru Mitroi purtând cismele ca pe niște moaște sfinte.

— Ai venit... bravo. Trăsura e gata?

— Gata.

— Impingt... tare... împinge, fire-ai al dracului... împinge mă.

Mitroi împingea înbrobonit de nădușală. Cismele ținute sub căpătâiul lui, de teamă să nu i le fure cineva peste noapte, n'avuseseră vreme să se usuce. Ofițerul trăgea și Mitroi împingea, unul roșu la față, celălalt gata să-i iasă ochii de sforțări inutile.

— Nu vrea să intre.

— Papucii i-ai luat?

— Mă tem că nu i-am luat.

Dezastrul era complect. Dar militarul de carieră are soluțiuni pentru toate dezastrele.

— Leapădă bocancii!

Mitroi militar și el deprins cu *izicutarea* ordinului care nu se discută se trânti la pământ cu iuțeala țigănușilor cari cer de pomană și se descălță. Un miros pătrunzător de țap închis într'o cămară, se răspândi ca un gaz asfixiant trecând pe sub nasul mușchetarilor din pereți. Maiorul trăsnit în față, se înnecă greu ca de astm, șovăi o clipă, dar rezistă stoic. N'avea libertatea alegerii.

— Scoate și jambierele!

Soldatul credincios desfășura acum jambiere de postav cumpărate cu banii economisiți din soldă: jambiere verzi de culoarea spanacului, lungi să poți priponi o vacă în țarină. Osteneala era însă de prisos, bocancii erau prea mici.

Piedicile stimulează însă inițiativa militară. Când se frânge sabia, ostașul luptă cu teaca.

— Să mă iei în spinare, fire-ai al dracului, până la trăsură, că n'am poftă să merg desculț prin noroiu.

— Vă iau, să trăiți!

Călăfătean, bănicer care încărca șlepuri deșertând sacii cu boabe de aur, cărați în spinare o zi de vară, Mitroi îngenuchiă ca o cămilă în pustiu, umflă pe ofițer de pulpe, îl săltă în cârcă și porni cu pași săltăreți ca Oltenii cari se încovoaie sub greutatea coșurilor încărcate cu zarzavat de tot felul.

Mitroi nu știa decât patru clase primare. La regiment învățase școala soldatului și *serviciul interior*. Crescut în libertate, simțul orientării îl poseda practic, din instinct, ca păsările călătoare numai afară la câmp. In castel intrase noaptea. Nu avusese timp să se familiarizeze cu topografia locului. In jurul lui se înfățișau uși care semănau între ele ca toate ușile făcute la fel.

Atâtea uși îl încurcaseră. Neștiind încotro s'apuce, omul înclină să pornească spre dreapta. Mitroi însă era stângaciu. Porni desculț, purtând pe maiorul în spinare, deschizând ușile cu piciorul, ținând mereu stânga, trecând din sală în cameră și din cameră în sală, lac de apă, ascuțindu-și simțul mirosului pentru a simți dedeparte aerul proaspăt, ca rațele prizoniere, care se îndreaptă spre apă, îndată ce le dai drumul

Instinctul lui Mitroi triumfă. Deschise altă ușe și se găsi afară în capul scării în fața baronului Hauser și ușurat de povară. Maiorul căzuse trăznit. Toate împrejurările îi fuseră defavorabile. Imponderabilul îi jucase festa, persecutându-l până la sfârșit. Așa a fost învins Napoleon la Waterloo.

O groază de slugi se repeziră să-l ridice. Baronul dirija opera de salvare, cercetându-l într'un dialect experantist.

— Oben... aufstehen... toa mal etr?

— Non, moi plecam... bot à moi ude.

— Vu pa te prandr?

— Je.... non.

— Cafe?

— Nih.

— Aber bitte nur...

— Pa.

— Vizite șato.

— Imposibil.... moa cisme ude... Românește înțelegi.

— Sigur că înțeleg, răspunse liniștit baronul. Am stat în București multă vreme.

— Atunci vorbește românește, ce mă tot încurci.... ori pe semne nu vreți să vorbiți românește.

— Ba, mă rog, la nevoie vorbim... Chiar contele Caracioni este de origină română. Familia Crăciun din Oltenia, dar am auzit că d-tră românilor nu vă place.

— Ascultă, dragă, poți să-mi dai o pereche de cisme.

— Se poate, mă rog.

O jumătate de oră mai târziu, maiorul încălțat cu cismele de vânat ale contelui Caracioni cari îi ajungeau pân'la buric, se îndrepta după o noapte furtunoasă spre târg, într'un landou, tras de patru cai înaintași, vorbind cu râsete sgomotoase mai vesel pe măsură ce se depărta de castel, alături de baronul Hauser cu ai cărui barbeți de zăpadă se împrietenise.

— Cum ați dormit? îl întrebă baronul la barieră.

— Mulțumesc, aveam de gând să te pedepsesc cu patru zile de arest, dar te-am iertat. Să nu-mi mai faci astfel de figuri.

(SFÂRȘIT)

1) M-rea Viron. 2) M-rea Pantelimon (rusească) 3) M-rea Simon-Petra. 4) Idem 5) Schitul Profetul Ilie. 6) M-rea Sfţii Martiri Apostol şi Pavel. 7) M-rea Panderatis. 8) M-rea Dionisie. 9) M-rea Capso-Kaliva (cu o şcoală de zugravi) 10) Călugăr rus nebun care vinde flori.

(Foto Traian Biciolla)

A doua zi dimineaţa sunt pus la muncă: tai lemne cu o sapă, căci ar fi prea periculos, să dai arestaţilor topoare. Dup'amiază stau de vorbă cu tovarăşii de suferinţă, pe cari am început să-i cunosc şi jucându-mă cu copilaşul femeii, mama râde pentru întâiaş dată, uitând o clipă, că se află în închisoare.

In noaptea următoare delegaţia ucigaşilor, strigă numele profesorului. El vine la mine, îmi întinde mâna, dar e înghiontit spre ieşire şi după câteva clipe răsună împuşcăturile.

Astfel trec zilele, una după alta...

Intr'una din ele *Lebeder*, preşedintele Cecăi, intră în cameră urmat de sbirii săi şi inspectează prizonierii. Unul îşi ia inima în dinţi şi-l întreabă de soarta lui. Atunci prinde curaj şi tânăra femee : — Dar cu mine ce se întâmplă ?

— Vei fi împuşcată în noaptea asta.

— Şi copilul meu ?

— Facem un comunist dintr'însul.

Deodată preşedintele dă ochi cu mine şi-mi zice : — Şi pe tine te cunosc, tu eşti Zoubkoff. Şi tu vei fi împuşcat în astă noapte.

— Aşa dar, mai am vreo 12 ore de trăit, îmi zic în gând.

CAP. VII

O NOAPTE DE GROAZĂ

Toată dup'amiaza, tânăra femeie plânse, de ţi se rupea inima. Blestema pe bolşevici şi mai cu seamă pe Lebeder, implorând pe Dumnezeu să-i pedepsească. Ceilalţi prizonieri căutau să-i aline durerea, care cum putea. Eu stam aparte, într'un ungher. Nu mă gândiam la nimic. Dar spre seară îmi dete în gând, să mă năpustesc noaptea cu lopata la oricare din delegaţii sbirilor şi să-l ucid. Dac'o fi să mor, cel puţin să nu fie pe degeaba.

Mă aşezai lângă tânăra femeie, cu care era să fiu executat ; ea se mai liniştise între timp şi începurăm să ne povestim întâmplări de acasă. Pentru prima oară îmi istorisi şi motivul pentru care fusese arestată.

Iubitul ei fusese ofiţer rus, şi luase parte la răscoala dela Iaroslaw. Il adăpostise în casa ei, iar comisarii Cecăi, găsindu-l acolo, îi arestară pe amândoi. Ofiţerul fu împuşcat.

— Se întâmplă câteodată să scapi doar cu spaima, îi spusei eu, poate că vom avea şi acum această soartă. Iar de nu, ştii ce fac ? Arătai lopata, cu care trebuia să sparg lemnele a doua zi: Primul, care va veni să ne ia, capătă o lovitură în moalele capului...

Tânăra femee zâmbi, apoi zise încet : Sunt atât de obosită...

Şi eu adormii după un timp.

Deodată mă trezii : se luminase de ziuă. Tovarăşa mea mai era şi ea în cameră. Dintr'un întâi încercai o mare bucurie : de când fusesem arestat, încă nu se pomenise, să treacă o noapte fără execuţii. Iar camarazii îmi confirmară, că în această noapte delegaţia nu ne vizitase de fel.

In sufletul femeei se aprinse scânteia nădejdei. Dar, spre seară, blestemata de delegaţie se ivi şi-i strigă numele. Ea se făcu galbenă ca ceara şi bâigui: Ce-o să faceţi cu mine ?

— Eşti dusă la închisoare.

Prizonierul mutat dela Ceca într'o temniţă obişnuită era socotit fericit. Acolo aveai cel puţin putinţa să te speli şi un culcuş al tău, cu o pătură şi o pernă sub căpătâi.

Tânăra femee se pregăti să-şi ia copilul în braţe. Dar fu împiedicată şi târîtă cu de-a sila din cameră. Aceasta ne dovedi că biata prizonieră fusese înşelată. Şi de fapt peste câteva clipe răsunară focurile de armă ale prigonitorilor şi ţipetele desnădăjduite ale victimei. Femeia fusese împuşcată, după cum ne lămuri şi un funcţionar al Cecăi. Eu aşteptam să-i împărtăşesc soarta, dar nici în noaptea următoare nu mi se împlini ursita.

SALVARE SAU PIEIRE ?

A doua zi de dimineaţă ne vizitară mai mulţi comisari, împărţindu-ne la lucru:

Parte din noi trebuia să care pietre, parte să dărîme case bombardate, iar restul să cureţe closetele Cecăi. Avusei nenorocul să fiu înregimentat în această categorie. Totuşi aveam acum mare speranţă să pot evada. Având de aface cu un singur supraveghetor şi posedând mijloace de mituire — cechiştii nu găsiseră la percheziţie o pungă cu bani, ce-o ascunsesem — nu-mi va fi greu, socotiam, să dau cel puţin o telegramă, la Moscova, mamei.

A doua zi căpătai poruncă să car pietre. Şi iarăşi umblai pe uliţele bine cunoscute din Iaroslawl.

Oamenii miloşi ne aruncau uneori câte un colţ de pâine, deşi paznicii aveau să vegheze cu stricteţe, ca să rămânem complect flămânzi. Eram cu toţii lihniţi de foame şi strângeam toate resturile pe drum : coji de cartofi, capete de scrumbii, etc., cu care ne hrăniam.

Dar nici în ziua aceia nu isbutii să vorbesc în patru ochi cu un paznic, iar a doua zi, trecui iar la curăţatul latrinelor, batjocorit de slujbaşii Cecăi.

Peste câteva zile reuşii să mituesc paznicul şi să expediez telegrama la Moscova. Ce-i drept, trebui să-l plătesc cu aproape tot ce mai posedam.

Speranţa, că mama va face totul, spre a mă scăpa, îmi da iarăş putere de a duce acest trai păcătos, la care eram osândit. Zilele treceau cu o încetineală nespusă şi nu ştiam, dacă cei de acasă primiseră vre-o veste dela mine. Insfârşit, într'a 17-a zi dela expedierea telegramei, fiind dus la corvoadă, zării pe frate-meu în stradă. Nu îndrăzni să mă strige, dar spre seară îmi trimise de-ale mâncării. Obţinuse dela un comisar al Cecăi permisiunea de a mă aproviziona, din când în când, cu alimente. Dar eram atât de înfometat, că mă îmbolnăvii de prea multă mâncare.

Peste trei zile fusei înştiinţat că voi fi transportat la închisoare. Din fericire, vestea nu era o momeală, ca în cazul sărmanei prizoniere. Am fost realmente dus la puşcăria „Karovniki" depe malurile Volgăi. Dar în afară de micile îmbunătăţiri pomenite, viaţa mea rămase şi acolo aceiaş: nici gând de libertate.

Unul din nouii mei camarazi evadase în drum spre execuţie şi fuga, în timpul când eram duşi la corvoadă, nu ar fi fost imposibilă. Totuş perspectiva nu ne surâdea. Ori decâteori se întâmpla un asemenea caz ceilalţi prizonieri erau înşiraţi de-alungul zidului, şi drept pedeapsă, fiecare al doilea om era împuşcat. Adesea eram siliţi să săpăm mormintele camarazilor noştri ucişi.

Intr'o zi avusei nespusa bucurie s'o văd pe mama în stradă. Imi zâmbi cu bunătate, pe când eram dus la corvoadă şi în timpul următor mă aştepta în fiecare dimineaţă, în acelaş loc, să mă vadă trecând şi să-mi zâmbiască. Ştiam acum lămurit, că mama va face totul, spre a-mi reda libertatea.

Totuşi mai trecură încă şease luni până la împlinirea acestui vis. In urma cruzimilor excesive ale funcţionarilor inferiori, primirăm vizita lui Lunatzarsky, astăzi ministrul cultelor la Moscova, cunoscut şi prin tratativele sale la Geneva, în timpul sesiunii Ligii Naţiunilor. Mama îi descrise situaţia mea şi în cele din urmă Lunatzarsky decretă să fiu pus în libertate.

Rămăsei doar câteva zile la Moscova, fiindu-mi teamă, că se va reveni asupra ordinului de punere în libertate. Mama era şi ea de acord să stau un timp la ţară. Mă refugiai deci cu un prieten la Tver.

Şi-am regăsit iarăş întinsele pajişti înflorite, lanurile tăcute, apusurile de soare, ţârâitul greerilor, ciripitul rândunelelor, sclipirea stelelor şi mai presus de toate: libertatea, divina libertate. Puteam iarăş să mă mişc în voe, să fac ce-mi place. Contrastul, între această viaţă liberă şi traiul îngrozitor din ultimele luni, era atât de izbitor, încât îmi venia uneori să plâng de bucurie. Simţiam cât de drag mi-e pământul ţării mele şi că, de-ar fi să ajung cândva în străinătate, mereu îi voiu duce dorul.

Insă: „Doamne fereşte de politică pe viitor!" Aceasta era hotărârea mea neclintită.

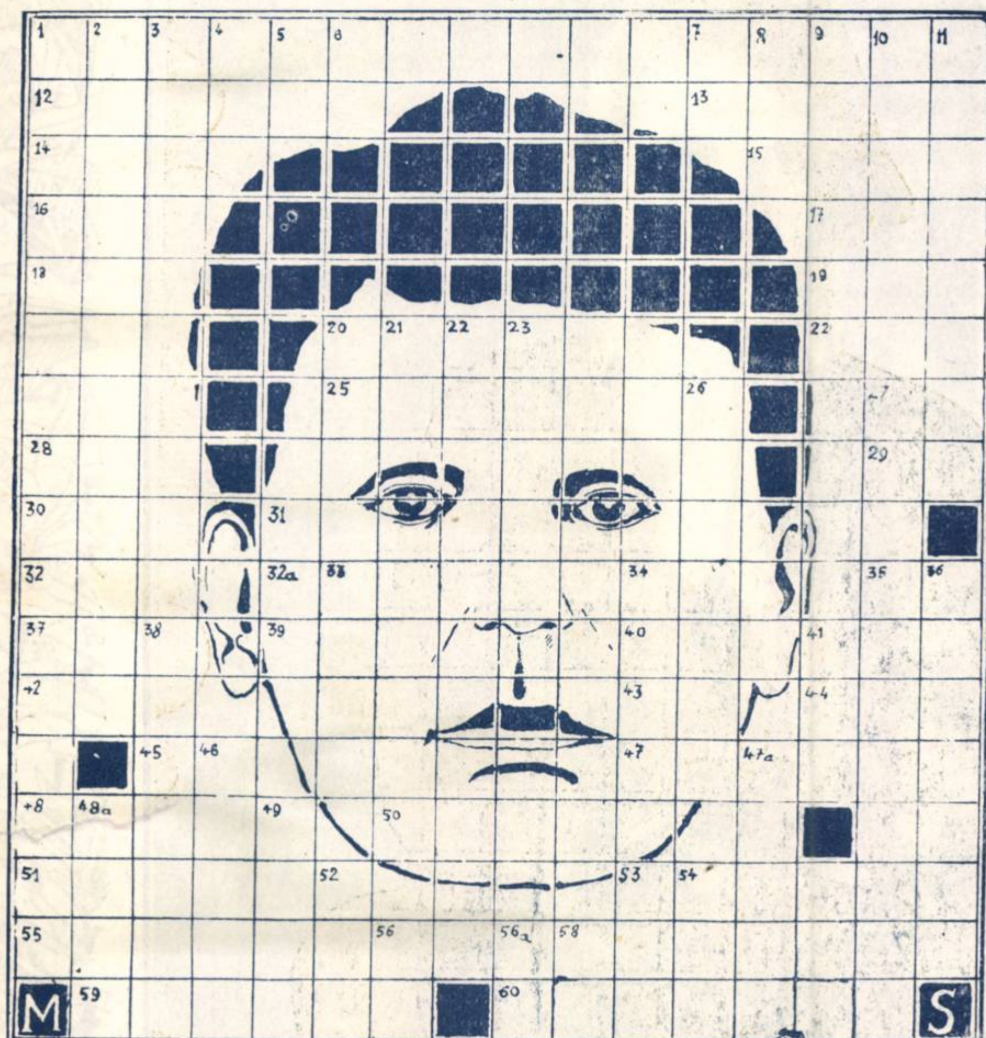
(Va urma)

Din cauza lipsei de spaţiu, vom publica în No. viitor, deslegările jocurilor pe Iuna Decembrie 1928, precum şi lista câştigătorilor şi a premiaţilor noştri.

Toate jocurile din acest număr, sunt făcute de D. Petre T. Iliescu-Focşani.

Joc No. 1 : M. Sadoveanu (cuvinte încrucişate)
(15 puncte)

Orizontal. 1) Romancier şi autor dramatic; 12) Oraş în Pays-Bas; 13) Vestitor; 14) Pronume; 15) Arăta; 16) Metagramă din „rog"; 17) Instrument muzical (fără finală; 18) Primeşte; 19) Noroiu (fem); 20) Ereziarch italian (sec. XVI); 22) Teacă de piele; 25) Conte englez (1580—1646); 27) Interjecţie; 28) Numeral; 29) Pronume; 30) Fiul lui Enea; 32) Iniţialele unui harnic colaborator al „R. I."; 32 a) Strica; 34) Muncesc; 35) Pronume; 37) Zână (inv.); 39) Pronume; 40) Ţară (abreviat); 41) Reped; 42) Calamitate; 43) Pronume; 44) Moşdrean; 45) Ham; 47) Mergi; 48) Haină (mold.); 50) Geniu aerian; 51) Undrea; 53) A tropăi; 55) Poet ardelean (1770—1830); 59) Ciupercă comestibilă (mold.); 60) Cântăreţe.

Vertical. 1) Roman de M. Sadoveanu; 2) Necuratul; 3) Vărsat; 4) Pronume (pop.); 5) Miros; 6) Diftong; 7) Notă muzicală; 8) Adverb; 9) Intortochiat (mold.); 10) Oraş în Franţa; 11) Substanţă aromatică; 20) Pronume; 21) Conjuncţie; 22) Conjuncţie; 23) Plantă; 26) General francez (1811—1854); 31; Oraş în Germania; 33) Pictor francez (1821—1921); 34) Corabie; 36) Roşu închis; 38) Pieptene lat (mold.); 41) Cenuşiu; 46) Răsfăţ; 47 a) Violentă; 48 a) Alinişti (mold.); 49) Metagramă din „bâta"; 52) Metal; 53) Lichid spirtos (fără iniţială); 54) Nume turcesc; 56) Interjecţie; 56 a) Sculă; 58) Notă muzicală.

Mulţumim pe această cale, tuturor cititorilor şi amicilor noştri, cari ne-au felicitat cu ocaziunea sărbătorilor şi a Anului Nou.

JOC No. 2. CUVINTE SINONIME
(5 puncte)

Se dau următoarele cuvinte: magazie, neunire, fermecător, rană, prudent, coprins, minunat. Să se găsiască sinonimele lor, astfel ca iniţialele să formeze sinonimul finalelor, formate în ordinea dată.

JOC No. 3. ANAGRAMĂ
(5 puncte)

Sunt o simplă cărticică
De notiţe, foarte mică.
Iar de vrei să mă răstorni
In pulbere mă transformi.

JOC No. 4. ENIGMĂ
(5 puncte)

Inima unui împărat roman de tăiaţi,
Peste un element gazos o să daţi.

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Februarie 1929. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 1, 2, 3, 4 şi 5, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii sapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Februarie 1929

REDACTIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, str. Sărindar 12
Telefon 306/67

PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 350
Pe o jumătate an	„ 175
Pe trei luni	„ 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America	„ 850
Pentru Cehoslovacia şi Jugoslavia	„410

Director redacţional
NIC. CONSTANTIN

REALITATEA

SFINXUL VERDE: ***Baklanova, o nouă stea, care a apărut pe firmamentul cinematografului american.***

REALITATEA

A. S. R. PRINCIPESA ILEANA, ***pornind intr'o cursă de sky la Predeal***

Anul III. — No. 5. Sâmbătă 26 Ianuarie 1929. **Prețul 8 LEI**

Cum se face o anchetă

GEORGES LE FEVRE a publicat în volum, interesanta sa anchetă întreprinsă la Londra.

Amator de lucruri inedite, ziaristul nu s'a oprit în sfera luminoasă a Londrei mondene cu lorzi şi cu chelneri stilaţi, cu hall-uri somptuoase, cu femei, după al căror tipar şi-a croit Dekobra *eroinele, cu jazzuri, cu şampanie şi cu mânuşi glacé, cu protocol şi spleen, ci s'a aventurat în lumea umilă şi imundă a prostituatelor, a apaşilor şi a oamenilor de treabă, dar săraci, din cartierele infame ale capitalei britanice, în care viciul şi mizeria colcăesc.*

In cartierele acestea, nu ajunge ecoul sarabandelor de la centru; în cartierele acestea nu pătrunde o rază din orgia de lumini a palatelor somptuoase, cu domni în frac şi cu doamne decoltate, nostalgice, după cum de aci, nu răzbate la centru ecoul sărăciei.

Sunt triste şi interesante, relatările lui Le Fevre.

Interesant deasemeni, e chipul cum Le Fevre *a întreprins ancheta.*

In acea „Londră necunoscută", alcătuită din oameni mizeri, cu sărăcia în pungă şi cu viciul în piept, el s'a introdus, nu înconjurat de-un stat-major de poliţişti, ci singur, necunoscut, în zdrenţe de vagabond, ciocnind cu ei, vorbind ca ei, urlând ca ei. Numai aşa a putut confratele parizian, să prindă şi să redea icoana justă, a Londrei necăjite, a lumii ticăloase, care se sbate între cabaret, spital şi puşcărie.

Le Fevre *este reporterul vremilor de acum. E un ziarist în accepţia completă a cuvântului. E conştiincios şi are în suflet demonul aventurii. Aşa cum avea în suflet demonul aventurii celălalt mare neastâmpărat,* Jack London, *care a hoinărit din loc în loc şi care, atunci când prestigiul său literar era consolidat, când materialmente era la adăpost, a întreprins totuş, pentru un ziar newyorkez, în exact condiţiunile lui* Georges Le Fevre, *o anchetă la Londra, cufundându-se în cartierele imunde ale capitalei britanice, în viaţa haimanalelor, a asasinilor şi a prostituatelor.*

Ziaristul e un tip incomod. Se spune despre el, că îl dai afară pe uşă şi intră pe fereastră. E cel mai bun omagiu, pe care cei ce au ceva de ascuns ochilor publici, îl aduc, fără să vrea, ziaristului, — controlor al opiniei publice.

Le Fevre *dă confraţilor săi, un exemplu de cum trebue făcut un reportaj: fără bunăvoinţa celor cari au interesul să păstreze o muşama peste aspectele vieţii obşteşti, — şi fără clopoţei.*

E ştiut doar că vânătorul cel mai prost de şoareci, e motanul cu clopoţei la gât.

ION PAS

O inovaţie utilă

Direcţiunea ziarelor germane spre a înlesni desfacerea ziarelor lor a adoptat nişte automate asemănătoare cu acelea de bomboane, cu deosebirea că automatul este înzestrat cu un fonograf automat care strigă numele ziarului şi principalele ştiri. Vom ajunge oare să desfiinţăm clasicii vânzători de ziare?

O Diogenă modernă

Mă uit la voi
Clipind din gene
Stând în butoi
Ca Diogene,
Exact ca filozoful cat,
Un om,
Adică un bărbat.

INTRE MAMĂ ŞI FIICA

— Crezi, Lenuţo, că Popescu o să te ia de nevastă?

— Sigur.

— De unde ştii?

— In ultima vreme, te-a lăudat foarte mult.

Un câine gigantic

MISS E. P. ORPEN din Londra, este proprietara unui câine, care, se pare, e cel mai mare din lume. La o recentă expoziţie canină, organizată de către un club londonez, la „Crystal Palace" câinele de mai sus, cu numele de „Dubhgall Maic Sombairic", în vârstă numai de nouă luni, a obţinut premiul întâiu şi a fost punctul de atracţie al expoziţiei.

E un câine lup irlandez, dintr'o rasă asemănătoare cu renumiţii câini elveţieni „St. Bernard". Deşi mai uşurei decât St. Bernarzii, lupii irlandezi sunt însă mult mai mari de statură şi întrec cu uşurinţă, în mărime, orice alt fel de câine.

Proprietara engleză are o singură concurenţă şi anume în persoana unei americane, d-na *Horatio Bonestell* din Oakland, California. Această doamnă posedă un alt exemplar de câine lup irlandez, cu numele de „Shanganagh", care are un renume mondial.

Pe lângă dimensiunile neobişnuite, aceşti câini sunt cunoscuţi pentru curajul şi vitejia lor, iar pe de altă parte sunt înzestraţi cu o mare dispoziţie de afecţiune, cum numai la câini se poate găsi.

In Irlanda, câinii aceştia figurează ca principali eroi, în nenumărate legende populare.

Cea mai de seamă, este aceea despre câinele *Gelert*. E o legendă care datează cam de pe la 1205 şi un orăşel din Irlanda îi poartă şi astăzi numele.

Gelert a fost prezentat regelui John al Angliei de către Llewelyn cel mare. Intr'o bună zi, regele întâlnind pe Gelert, care eşia din castel — din camera copilului său — plin de sânge, crezu că acesta i-a omorât copilul. Dând buzna în cameră şi neprimind nici un răspuns dela copilul pe care-l strigă, se repezi furios şi împlântă sabia în trupul bietului Gelert. Numai după aceea s'a putut constata, că micul copilaş era bine plasat, dedesubtul patului, iar într'un colţ al camerei zăcea un lup adevărat, care pătrunsese prin fereastră şi a fost ucis de către Gelert, salvând astfel pe odrasla regală.

Pe lacul îngheţat al grădinei *Cişmigiu*, se distrează zilnic amatorii patinajului.

Fotografiile noastre reprezintă, **sus:** un artist al patinajului, executându-şi figurile. **La mijloc:** „primii paşi". **Jos:** Un „trio" care stârneşte admiraţia tuturor.

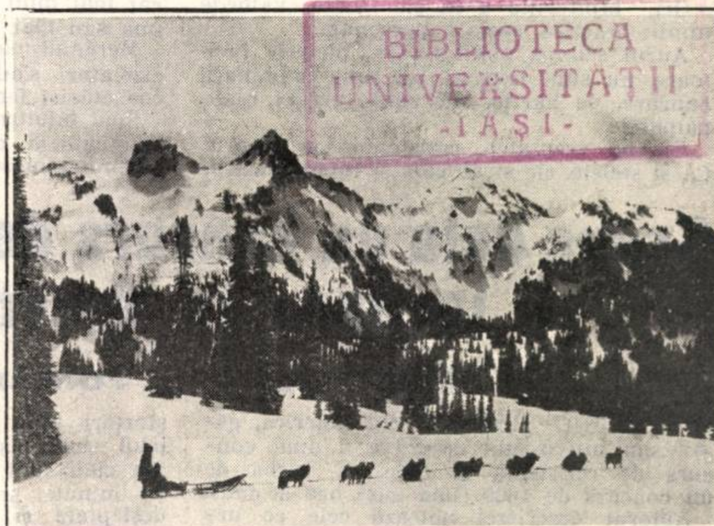
Inundaţii

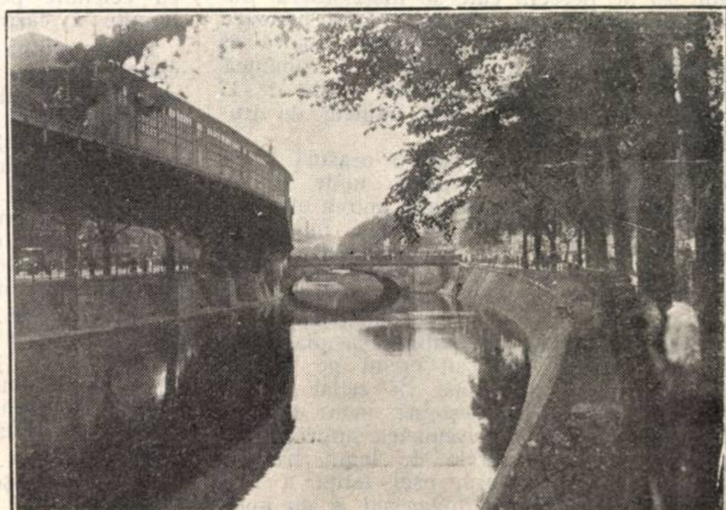
Clişeele noastre reprezintă, sus: **calea ferată din Kandahar, distrusă de inundaţie şi** jos: **o stradă din Palermo, inundată de o ploae recentă.**

Distracţii de iarnă

O plimbare cu sania trasă de câini.

O transformare

„Canalul Rezervei" **din Berlin, va fi secat şi transformat în şosea pentru automobile.**

Femeia şi bijuteriile moderne

PRIMITIVĂ, ca şi foamea şi setea, dorința femeii de-a se găti, de-a plăcea, a fost dela facerea lumii şi va dăinui atât timp, cât va bate pe pământ inima ultimei fiice a Evei.

Greaca şi egipteana, femeile negre ale Cartaginei şi femeile albe, care mergeau în urma carelor triumfale ale barbarilor, chineza şi japoneza, femeia pustiurilor africane, ca şi surorile lor din Paris, — oraşul civilizației, — ar renunța la multe, pentru colane strălucitoare şi cercei frumoşi.

S'ar părea, că o patimă atât de înrădăcinată, atât de răspândită, pentru podoabe, ar avea la bază ceva sacru.

Fără îndoială că, —sălbatecă sau civilizată, femeia doreşte să se creadă în felul ei regină. Bijuteria este un gaj de dragoste şi de putere, o armă de cucerire şi un simbol de bogăție. Pentru o elegantă modernă, ea e mai mult ca un premiu de frumuseţe: ea e pecetea supremă a şicului şi a acelei perfecţiuni secrete, care se numeşte „clasa de sus".

Ori, bijuteriile u în ele toate valorile lumii: practice, sociale, personale.

Aurul scump, platina rară, pietrele lucitoare, nu sunt ficţiuni, nu sunt combinaţii bancare, pe hârtie. Ele sunt lucruri reale, palpabile.

Ele au greutatea, rezistenţa lor proprie. Ca şi stelele, ele strălucesc şi interesează pe toată lumea. Pe oamenii de afaceri, pe bancheri, oamenii de bursă, etc.

Din punct de vedere social, bijuteriile constituesc o zestre, ca şi moşiile.

Mai mult chiar ca nişte proprietăţi, bijuteriile au o valoare, din care se poate extrage totodată credit, plăcere şi vanitate; ele se pot vedea, atinge, pipăi — ele înfrumuseţează femeia adorată.

Oare nu se dau adevărate serbări în cinstea lor? Opera Mare din Paris, era odată un parter de diademe nestimate. Iar astăzi, pentru a apărea la curţile regale şi princiare, la marele ambasade, la balurile somptuoase, toate diamantele ies din cutiuţele lor de catifea.

La Paris, la Monaco şi Nisa, numele marilor bogătaşe, ale miliardarelor americane e mai totdeauna însoţit de acela al găteilor lor renumite ..D-na X şi perlele ei', ,,d-na Z şi frumoasele sale rubine", etc., etc.

Bijutierii artişti, au ştiut totdeauna să flateze această patimă de podoabe a femeilor şi au căutat să le facă să iasă în relief cât mai mult prin montura, felul de-a tăia una sau mai multe pietre superbe.

Mergând pas la pas după ei, alţi artişti cizelatori, s'au pus la rândul lor, în slujba cochetăriei feminine.

Sunt bijutieri celebri şi ei, în imitaţii neîntrecute şi numele unui *De Bluze Técla*, a ajuns cunoscut în lumea întreagă.

Dispreţul de strassuri, de pietre false, nu mai există azi şi multe din cele mai autentice aristocrate, au în armoirul lor, pe lângă caseta cu pietre nepreţuite şi una cu numeroasele imitaţii, ce se văd în toate vitrinele.

Totuş, la marile ocazii, adevăratele bijuterii tronează şi focul lor e feeric, iar luminile ce se resfrâng din ele, produc mii şi mii de scânteieri.

De şi trecute în foi dotale, cea mai mare parte din bijuteriile aristocratelor, nu au de loc înfăţişeri arhaice.

Ca şi rochiile, ele trec din când în când, prin mâna transformatoare a modei şi îşi schimbă cadrul.

De pildă, superbii cercei, în formă de trei cascade de diamante, pe cari i-a realizat renumitul bijutier *Chaumet*, contesei *Jacques de Breteuil*.

Poate fi ceva mai elegant şi mai modern?

În domeniul brăţărilor, *René Boivin*, acest cizelator neîntrecut al metalului, a compus din argint această brăţară, care strânge mâneca de catifea .Câtă graţie şi ce şic în întreg ansamblul!

Perle şi iar perle, terminate cu o paftă de briliante, compun colanul ultra-modern al frumoasei *marchize* pe când brăţara în paftale pătrate de cristal — tăiate în formă de scară, semnată tot *René Boivin*, — confirmă încă odată moda brăţărilor, purtate de-asupra manşetei, mănuşei şi a mânecilor.

LAURA

Câteva din armele de seducţie ale femeii moderne

Scene dela un concurs de rezistenţă la dans în America

Succesul unei românce

IN ZIARUL „Românul" din America, găsim interesanta descriere a unui concurs de rezistenţă la dans. E vorba de un concurs de 1000 (una mie) ore de dans.

Autorul descrierei notează cele ce urmează, care s'au petrecut în ajunul celei de-a patra săptămâni a concursului, când din 25 de perechi câte se înscriseseră, numai 5 perechi mai rămăseseră în picioare.

Autorul articolului, d. *Selişte*, relevă că printre concurente, se afla şi o română, d-ra *Lucreţia Chindăşean*, în vârstă de 17 ani, care s'a înscris sub numele de Lucille Iancu.

„Am fost şi am asistat 3 ceasuri la acest spectacol cam prozaic, unde fiecare pereche, caută să-şi ascundă marea oboseală sealä, să arate veselă şi să-şi mişte picioarele iute, în faţa numerosului public, — scrie d. Selişte. Totuş, una din fetiţe, a început să se scarpine pe picioare, să aiureze, să facă semne cabalistice, să ia o poziţie hazlie spre public, să plângă şi în fine să adoarmă cu capul pe pieptul tovarăşului ei de dans. În zadar a încercat direcţia s'o deştepte prin detunături (cum e uzul în asemenea împrejurări) produse de cutii grele de lemn trântite cu putere la picioare, căci fetiţa a fost ţinută pe picioare de tovarăşul ei cu mari sforţări timp de 10 minute, când clopoţelul sună pentru repausul de 15 minute, aşa cum sunt regulile. Am crezut că după 15 minute, numita nu va mai putea fi deşteptată şi va pierde concursul, dar lucrurile s'au petrecut altfel. Fetiţa s'a reîntors la dans şi a făcut treabă mai bună ca celelalte perechi. Totuş la ora 2 din noapte a căzut.

După odihna de 15 minute vin din nou cele 5 perechi să înceapă dansul. Un domn anunţă publicului că d-şoara Lucille Iancu şi tovarăşul ei, (un tânăr italian), vor întreţine publicul cu două bucăţi de dans clasic. În aplauzele a mii de persoane, romånca noastră a început valsul, vioae, graţioasă ca şi când n'ar fi avut nici o oră din cele 310, de neodihnă. A plăcut atât de mult publicului, încât au trebuit doi bărbaţi din direcţie să adune piesele de 25 şi 50 cents şi un dolar ce publicul le-a aruncat la picioarele simpaticei copile.

A urmat altă pereche dar cu puţin succes, deşi arătau a fi de profesie. În mişcările româncei se observa o armonie artistică ce caracterizează spiritul fin al europenilor".

D-ra Chindăşeanu s'a arătat a fi cea mai rezistentă.

Urmările tragice ale unui şantaj sentimental

LANGĂ oraşul Canton, în America, s'a petrecut deunăzi o crimă care ese din cadrul întâmplărilor obicinuite. Seara, s'a prezentat la locuinţa lui Vernard Fern o femee. La sunetul clopoţelului ieşise d-na Fern, căreia misterioasa vizitatoare i-a spus că doreşte să vorbiască cu d-nul Fern. Soţia a intrat înăuntru şi la scurt timp, d. Fern a apărut în prag. Vizitatoarea, cum l'a văzut, i-a descărcat în piept cinci gloanţe dintr'un revolver automat. Apoi a dispărut.

A doua seară, ucigaşa s'a prezentat la poliţia din Canton cu gândul de a se preda. Ea era d-na Margaret Heldman din Lorain, Ohio.

Bărbatul său, aflând că a comis omorul, a îndemnat-o să se predea. Ea a consimţit şi, urcându-se lângă el în automobil, au plecat la Canton. Dar cum au ajuns în faţa comisarului, femeea scoţând din mânecă un revolver şi l-a descărcat în piept. Dusă la spitalul Grace, ea a încetat curând din viaţă.

Conform declaraţiilor lui Heldman, soţia sa împuşcase pe Fern pentru că acesta, având cu ea legături nepermise înainte de a se mărita, acum o silia să cedeze poftelor lui, cu ameninţarea că-i descoperă bărbatului, relaţiunile lor din trecut.

Sandu Vornea

Viața romantică a lui N. LEONARD

(3)

Nu știu dacă, în artă, farmecul nu e cea mai de seamă atracție.

Charles Maurras

FOAMEA

Trupa lui Poenaru juca la Iași în sala Sidoli. Speranțele cu care venise în capitala Moldovei, se spulberară dela început. Mizeria trupei creștea zi cu zi. Iarnă aspră, viața tragică. Actorii lui Poenaru nu putură să comunice publicului veselia operetelor ce jucau. Era lamentabil. Din cauza deficitului ce sporia spăimântător, sunt nevoiți să facă mai mult „relache", decât să joace.

Soarta care-i prigonia, făcuse ca în acelaș timp, să sosiască la Iași, turneul cu *„Vagabonzii"*, în care Lucreția Brezeanu avusese la București un succes formidabil. In timp ce Teatrul Național din Iași făcea săli pline cu *„Vagabonzii"*, la Sidoli începură reprezentațiile companiei Goldenberg, care atrăgeau întreaga populațiune evreiască.

Atunci a trăit Leonard cele mai grele zile din viața sa. Era în Ianuarie, pe un ger care tăia respirația. Tenorul rămăsese de multă vreme fără nici un ban în buzunar.

Lângă *„Sidoli"*, sub hotel *„Rusia"*, se afla restaurantul unei franțuzoaice, Madam *Launey*.

Poenaru reuși s'o convingă, să dea de mâncare pe datorie actorilor săi. O lună și jumătate, mâncară astfel artiștii, până ce Madam Launey ajunse în pragul falimentului. Ea nu-și putea plăti furnizorii, care-i retraseră creditul pe rând, astfel că actorii trebuiră să mănânce mai întâi fără pâine, apoi fără carne și în fine fură alungați.

Două zile și două nopți a rămas atunci Leonard fără să mănânce nici măcar o coaje de pâine.

Poenaru, plin de datorii, se afla el însuș într'o situație disperată.

Leonard, cel mai tânăr din trupă, își ameți în prima zi foamea, umplându-și stomacul cu apă, ceeace îi dădu un fel de friguri. Vagabondă deznădăjduit pe ulițele Iașului, dârdâind din tot trupul. Dinții îi clănțăniau cu zgomot și ochii lui se aburiseră, stingându-și strălucirea.

A doua zi de dimineață, se gândi să ceară cuiva ajutor, dar nu îndrăzni. In odaia hotelului, cu aerul stricat, un miros greu și rece, un miros rânced, îl exaspera.

Era o dimineață luminoasă de iarnă.

Eși pe stradă, vagabondând fără țintă. Pomii, văzuți prin transparența de vitraliu a dimineții, păreau în răsăritul roșu, schelete de corăbii.

Se sui spre Copou. Simți senzația de somn și frig în acelaș timp, o senzație specifică epuizării. Mirosul cald de pâine dela brutării, îl ametia, făcându-l să se clatine.

Albul zăpezii de pe jos îl orbise aproape. Pământul se învârtia cu el; se sprijini de grilajul unei case și se închipui o clipă întinzând mâna, cerșetor...

Se scutură din tot trupul și porni din drum, bolnav de foame și de istovire.

Simția în piept o durere înghețată, de câte ori aspira gerul. Spre seară, respiră tot mai greu, șuerător. Ochii lui turburi, puneau umbre inexistente, diformau obiectele. Noaptea, scuturat de friguri, plânse zgriburit sub paltonul rupt, cu care se învelea, plânse încet, cu capul înfundat în perna cenușie, ca să nu-l audă tovarășii, cu cari dormia în acelaș odae.

CAP. VII

O MASCĂ

După două zile și două nopți de neodihnă și nemâncare, — căci frigul și mirosul specific de sudoare rece, al odăilor din hotelurile provinciale, nu-l lăsau să închidă ochii, decât relativ, iar chinurile foamei, par'că răzbiau prin somnul său trudit, —Leonard abia se mai ținea pe picioare, la reprezentații. O mândrie ascunsă îl făcu să nu ceară nimic.

N. LEONARD în fracul care-l prindea atât de bine

Cât de mult trebue să fi dorit să vadă pe Lucreția Brezeanu în *„Vagabonzii"*, ca să-și poată înfrânge mândria și să accepte ghetele de lac ale lui Maximilian! Le încălță, se duse la teatru, suferi tortura îngrozitoare a ghetelor prea strâmte, în picioarele lui degerate și când se întoarse, aproape îi veni rău.

— Ce ai, ești bolnav? îl întrebară actorii.

— Lasă că știu eu ce are, zise Poenaru.

Și trimise să-i aducă un covrig, înțelegând că bietul tenor se îmbolnăvise de foame.

Leonard se bucură la gândul că va mânca. Dar primele îmbucături, îi făcură să-i vie rău. Era bolnav. Stomacul lui, chinuit de foame și ruinat de mâncările din imunde birturi, accepta capricios hrana.

Melancolia tenorului se accentua. Ca un automat, sta la control, în ger, sau lipia afișele pe stradă, cu găleata de cocă într'o mână și bidineaua în alta.

Avea cu totul altă fire, decât artiștii din jurul său, și această deosebire îl rodea în ascuns:

— Dece nu sunt și eu la fel cu ceilalți? Dece mi-e frică par'că să trăesc, dece mă frământă gândul la mizeria noastră, când ceilalți trăesc atât de firesc în ea?...

Se simția izolat sufletește, *altfel* decât ceilalți și ar fi vrut să fie la fel cu ei, nepăsător, senin, vesel...

E paradoxul tuturor celor ce es din massa comună, al tuturor celor ce se deosebesc de cei mulți. Acești oameni deosebiți, regretă că nu seamănă la fire cu cei mulți, pe când massa regretă că nu e de fel cu ei.

Și Leonard începu o luptă ciudată cu sine însuș, ca să ajungă „la fel cu ceilalți".

Intr'adevăr, în trupa lui Poenaru el dobândește un fel de nepăsare de aparent boem, o veselie fictivă. O privire superficială ar fi putut presupune, că Leonard își schimbase acum radical temperamentul; că nu mai păstrase nimic din melancolia duioasă a copilăriei lui.

Leonard începu să glumiască, să afișeze o nepăsare vioaie, voia să pară „băiat de viață", înveselind pe tovarăși; era un fals boem. E ca o mască, pe care i-a pus-o pe obraz, poate însăș sfiiciunea lui. E o atitudine ce se întâlnește la generația lui, mai des decât s'ar crede și care, — în diverse variante, — a sugerat chiar opere literare, care s'au ocupat de această stare de suflet.

ZILE DE PRIBEGIE

Era un copil fraged încă. Avea abia 16 ani, când debutase în rolul acela de bătrânel ridicul. Cum ar fi putut să suporte mizeria de la Iași, ca un cinic matur, ca un cabotin rigid, fără nici o revoltă, fără clipe de sfâșietoare desnădejde?...

Dar niciodată artistul acesta chinuit, nu s'a gândit să părăsiască teatrul, pentru ocupațiuni mai puțin vitrege. Burghezul lipsit de orice obsesie de artă, nu poate să înțeleagă suportul moral, care susține pe astfel de artiști, în toate împrejurările grele prin care trec. Pentru burghezul potolit, e o scădere, imposibilitatea artistului de a face altceva în viață, decât arta sa.

Dar Leonard înțelesese de mic, că va fi legat pentru totdeauna de teatru, indiferent prin ce greutăți sau triumfuri va trece. El vagabonda înfometat, ca un câine rătăcit prin Copoul troenit de zăpadă sau prin noroiul negru de pe Păcurari și aștepta cu o încredere tainică succesul, care avea să-l aducă în Capitala cu lumină multă, cu femei îndrăznețe și veselie exuberantă.

Dar până atunci, a trebuit să mai pribegiască cu Poenaru prin țară.

Trupa, în care începuse să i se recunoască talentul, se întoarse la Focșani, unde jucă *„Fetița dulce"*, care făcea serie la București

Dar nenorocul urmăria pe Poenaru, în ori-

(Continuare în pag. VI-a)

(Continuare din pag. V-a)

ce oraş din ţară ar fi poposit. Asociaţia lor se sparse peste o săptămână. Grigoriu formase la Bucureşti compania Oteteleşeanu şi angajase pe Maximilian, Basu şi Vermont.

La Focşani, rămase Poenaru, Leonard şi Gheorghiu. Ei fură nevoiţi să joace „numere" de muzic-hall", la varieteul Regal, câştigând un leu şi cincizeci pe seară. Jucară o comedie — un act; — Poenaru cânta o romanţă şi ceilalţi doui un cuplet la modă pe atunci, din *„Vagabonzii"*.

Tot cu Poenaru, Leonard joacă într'o iarnă aspră la Buzău, o operetă. Ca să facă economie de hotel dormiau în teatru, făcându-şi paturi din decoruri.

In teatru nu se făcea foc. Se sculau dimineaţa dârdâind. Un junghiu în piept, săgetează uneori pe Leonard, în astfel de triste dimineţi, după nopţile în care frigul îi alunga somnul, istovindu-l. Febra îl făcea atunci să simtă respiraţia de ghiaţă, trecând ca un sloiu prin pieptul său înfierbântat. Ochii săi frumoşi, lăcrimau atunci de o sumbră disperare:

— Ce mai aştept dela viaţă? se întreba artistul.

Dar tinereţea învingea toropeala aceasta. Se simţia uneori atât de obosit, încât bea alcool, ca pe un stimulent nervos şi tenorul aştepta... Nu ştia lămurit ce aşteaptă... o mântuire, triumful...

BOTEZUL VIEŢEI...

Din toată mizeria lui, murdăria trupească i-a rănit mai mult sufletul. Ce poate fi mai dureros, decât conştiinţa că ai un trup tânăr şi frumos ca o plantă rară, să simţi înăscută nevoia purităţii şi a eleganţei, şi totuş, mizeria să te condamne la murdărie?... In frigul camerelor de hotel, fără foc în toiul iernii, trupul i se crispa la gândul contactului cu apa rece. La Buzău, în turneu, rămăsese cu o singură cămaşe, pe care o purta pe el. Venitul mic îl forţase să scoată spălatul rufelor din bugetul său. Cu Poenaru, într'o iarnă, s'au dus la râu, s'au desbrăcat au spart ghiaţa, s'au îmbăiat şi şi-au spălat cămăşile... Aşteptară apoi până ce vântul le uscă rufele spălate...

A fost ca un botez al Vieţii... Era în oraşul, în care se suise pentru prima oară pe o scenă. Pe aceiaş scenă dormia acum, învelit cu pânza decorurilor, în nopţile de iarnă, când vântul şuera la ferestre, violent până la artificialitate, cum şuera în dramele lui Delavrancea.

De pe aceiaş scenă, se înclina acum în faţa publicului, aşa cum, la serbarea din clasa IV-a primară, se înclinase ca în faţa Destinului, ce i se preciza...

Leonard cerea mereu lui Poenaru să-i dea voe să-l dubleze în *„Vânzătorul de pasări"* şi *„Pericola"*. Poenaru se codia. Infine, acceptă.

Iar după reprezentaţie, îl chemă la el, îl înjură cordial, îl bătu pe umeri cu entuziasm si-i spuse sărutându-l sonor:

— Bravo băete, ai să ajungi departe! Să ştii dela mine: *a ta e lumea de acum!...*

CAP. VIII

PE DRUMUL GLORIEI

Primele succese ale lui Leonard nu se datoresc talentului său, ci frumuseţii neasemuite a adolescentului. Aşa se caracterizează faza lui de debut, la *Raşca* şi la *Grigoriu*.

Marinescu, — tatăl Norei Marinescu, — juca la Raşca prin 1904, cu trupa sa, pe când Grigoriu avea să deschidă stagiunea la Parcul Oteteleşanu.

Ceeace l-a făcut pe Marinescu să angajeze pe Leonard, nu a fost renumele, pe care tenorul nu şi-l câştigase pe atunci, ci faptul că Leonard era un element ordonat şi conştiincios, în ce privia teatrul.

Or, aceasta este de notat, fiindcă va rămâne o caracteristică a artistului, până la moarte.

Leonard era desigur un talent precoce. Incă de când jucase la *Edison* rolul chelnerului din *Anticarul*, — o operetă scrisă de Nona Ottescu la 17 ani, — Davilla şi mai ales maestrul Ştefănescu dela conservator, l-au îndemnat să facă teatru. Dar nici în rolul bătrânului *Klapper* din *„Fetiţa Dulce"*, nici în rolul tenorului din *„Vagabonzii"*, jucat în toamna anului 1904, — deşi succesul a fost spontan şi covârşitor, —talentul lui Leonard nu se nuanţase; era ca o piatră preţioasă, neşlefuită. El cuceri însă publicul, prin comunicativitatea şi frumuseţea lui. Avântul vocii şi strălucirea privirilor, l-au impus îndată admiraţiei tuturor, înebunind literalmente pe femei.

Poate că alţii au avut o voce mai amplă sau mai sonoră; dar în cântecele sale Leonard punea căldură, simţire.

Un dar de magician, de a transporta sala într'o lume ireală, într'o atmosferă de visare. Când cânta Leonard, fiecare femee avea iluzia că frumosul tenor cântă numai pentru ea.

Avântul vocii şi expresivitatea ochilor fascinau sălile, deschizând artistului drumul său triumfal, spre glorie şi suferinţă adânc omenească.

In *Fetiţa Dulce*, succesul lui Leonard e, la început, parte din succesul operetei, datorit în primul rând Norei Marinescu.

Dar închipuiţi-vă pe Leonard într'un rol de bătrân!.... Succesul său personal, apare odată cu rolurile de tineri îndrăgostiţi.

Leonard scăpase relativ de mizerie şi viaţa de noapte a Capitalei începu să-l atragă.

Beat de primele succese, sufletul său îşi uită tristeţea vagă din copilărie şi tinde spre viaţa trăită mai intens, mai vesel.

In acelaş timp, e atras de zilele cu soare, de lumina sclipitoare a becurilor electrice din localurile nocturne, de culorile deschise. Purta haine şi pălărie de culoare deschisă, păstrând un aer de eleganţă şi distincţie.

In zilele frumoase de primăvară, se plimba pe străzi cu Maximilian şi lumea spunea în urma lui Leonard:

— Cine e băiatul acesta?...

Atrăgea firesc toate privirile. Femeile întorceau capul după el, mai mult decât el după femei...

GALOŞII DARUIŢI

Cariera artistică a lui Leonard contează dela Oteteleşanu.

Atunci, în toamna anului 1904, Grigoriu îşi termină prima stagiune la Oteteleşanu. Bărcănescu şi Niculescu-Buzău preiau trupa, iar Leonard intrând în trupă, se distinge în *Franţ* din *Curse grătare* şi în rolul tenorului din *Liliacul*.

Frumuseţea lui Leonard impresiona profund pe femei. Nu era o frumuseţe virginală, efeminată, nici de păpuşe. Era o frumuseţe virilă, expresivă. Cânta, cum spune românul, cu foc, şi avea foc în priviri.

In 1904, aflându-se într'un turneu cu Bărcănescu, a fost de-ajuns să se afle în oraş, că Leonard nu are galoşi, pentruca să-i cumpere cucoanele din Caracal...

Din trupa lui Bărcănescu, făceau parte celebra, pe atunci, *Mara d'Asty*, pe care Leonard o admira mult în *Traviata*; Aura Mihăilescu care a fost soţia lui Maximilian; Niculescu-Buzău, Max...

Bărcănescu trece rolurile lui de *„primamorez"*, lui Leonard, succesele tânărului tenor sunt atât de mari, încât Grigoriu făcu demersuri prin Băjenaru, ca să-l angajeze. Băjenaru vine la Târgovişte, unde Leonard juca operă...

La 1 Februarie 1905, Maximilian fu angajat la Teatrul Naţional.

Leonard a rămas să joace, în compania Bărcănescu-Niculescu-Buzău, rolurile lui Maximilian, de juni comici.

Astfel au mers lucrurile până în Aprilie, când Leonard se angajează la Grigoriu, în compania unde a rămas toată viaţa şi în care a câştigat adevărata sa glorie.

IUBIRI CHINUITE

Viaţa lui Leonard a fost strâns legată de a lui Maximilian, care era pentru tânărul tenor, ca un frate mai mare.

Nu numai pe aceleaşi scene au jucat aceşti doui artişti, dar şi în viaţa lor intimă, coincidenţa fi urmăreşte.

Pare de necrezut, şi totuş aşa este: Leonard s'a însurat prima oară cu artistă; Maximilian tot cu o artistă. A doua oară, s'au însurat fiecare cu câte o femee din lumea bună. A treia soţie a lui Leonard a fost o frumoasă evreică; a treia soţie a lui Maximilian, — la fel....

Inainte de prima sa căsătorie, Leonard a întâlnit o fată cuminte, care l-a iubit până la moarte, fără să-i arate niciodată: e o domnişoară X. Ascunsă în fundul unei loji, această fecioară dintr'o veche familie boerească, l-a urmărit discretă, din succes în succes; ceeace o deosebeşte de toate celelalte admiratoare ale lui Leonard, este că niciodată nu a trimis tenorului o floare sau un bilet parfumat. Dar femeea aceasta, în vârstă acum, nu s'a măritat până azi, ci trăeşte retrasă, cântând uneori un vals fanat, la pian, deşi, cu bogăţia şi frumuseţea ei, ar fi putut să-şi umple altfel viaţa.

Prima soţie a lui Leonard, a fost o artistă, cu care juca împreună la Grigoriu, o femee cu distinse calităţi sufleteşti, o fire cinstită.

Viaţa, ca un vânt rece, avea să stingă, la această femee, văpaia unui tineresc sentimentalism. După primele succese, viaţa lui Leonard deveni zbuciumată, vâltoarea Capitalei îl cuprinde, asaltul feminităţii începe.

Iubiri chinuite, căsnicii de artist...

Una dintre femeile cu care a avut o mai strânsă legătură sufletească, a suferit mult din cauza lui.

După spectacol, la eşire, lângă gardul parcului Oteteleşanu, îl aştepta.

Leonard cobora mândru ca un prinţ, ca să calce în picioare o inimă, care sângera. Eşia la braţ cu cine ştie ce femee ce-l asediase în cabină, şi care-l convinsese să plece cu ea. Se suia în trăsură, fără să-şi dea seama de suferinţa celeilalte femei, care-l aştepta în umbră şi care îşi ştergea pe furiş o lacrimă.

Leonard, cu inconştienta cruzime a învingătorilor, zdrobia o inimă, pentru o aventură de o oră...

UN ACCIDENT

In fond, era un om nespus de blând.

Intr'o zi, fetiţa de vre-o doui anişori, pe care o mângâia când o vedea pe stradă, căzu şi se răni grav.

Leonard a îngenunchiat repede lângă copil, i-a legat rana, cum s'a priceput, cu o batistă, a chemat pe soţia sa să-l ajute, şi cu o duioşie turburătoare începu să mângâe fetiţa. Apoi, uitându-şi de repetiţie, ridică pe mica rănită în braţe, se sui într'un automobil şi o duse la spital.

Leonard plăti toată îngrijirea şi fetiţa, după ce eşi din spital, venia foarte des în casa soţilor Leonard, la „domnul cel bun"...

(Va urma)